

2018

Sprawozdanie finansowe

Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.

za rok obrotowy zakończony

31 grudnia 2018 roku



SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CD.)	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
1.1. NAZWA, SIEDZIBA, PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI	9
1.2. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI	9
2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI	9
2.1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
2.2. NOWE STANDARDY, INTERPRETACJE I ICH ZMIANY	10
2.3. WPŁYW NA SPRAWOZDANIE FINANSOWE PIERWSZEGO ZASTOSOWANIA STANDARDÓW	12
2.3.1. WPŁYW MSSF 15 NA SPRAWOZDANIE FINANSOWE	12
2.3.2. WPŁYW MSSF 9 NA SPRAWOZDANIE FINANSOWE	12
2.4. WPŁYW NOWYCH REGULACJI NA SPRAWOZDANIE FINANSOWE	16
2.4.1. INFORMACJE DOTYCZĄCE PIERWSZEGO ZASTOSOWANIA	16
2.4.2. SZCZEGÓŁOWY OPIS KOREKT WYNIKAJĄCYCH Z ZASOSOWANIA MSSF 16 ORAZ DANE UZUPEŁNIAJĄCE	17
3. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	20
3.1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	21
3.2. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	22
3.3. POZOSTAŁE PRZYCHODY	23
3.4. POZOSTAŁE KOSZTY	23
3.5. PRZYCHODY/(KOSZTY) ZWIĄZANE Z PRZEKAZANIEM ZAKŁADÓW DO SRK	24
3.6. POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO	25
3.7. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	25
3.8. ZYSK/(STRATA) NA AKCJĘ	25
4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE OPODATKOWANIA	26
4.1. PODATEK DOCHODOWY	26
4.2. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	27
5. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE ZADŁUŻENIA	29
5.1. KREDYTY I POŻYCZKI	29
5.2. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	30
5.3. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	31
5.4. UZGODNIENIE ZADŁUŻENIA	32
6. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	33
6.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	33
6.2. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	35
6.3. UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	38
6.4. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	42
6.5. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH, WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH I JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	42
6.6. POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	45
6.7. ZAPASY	46
6.8. NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	47

6.9. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	49
6.10. KAPITAŁ WŁASNY	51
6.10.1. KAPITAŁ PODSTAWOWY	51
6.10.2. KAPITAŁ Z TYTUŁU WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	52
6.10.3. ZYSKI ZATRZYMANE	52
6.10.4. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	53
6.11. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	53
6.12. REZERWY	57
6.13. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	62
7. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH	63
7.1. WPIŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	63
8. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	64
8.1. KATEGORIE I KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	65
8.2. HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ	67
8.3. POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	67
8.4. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	69
8.5. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	71
8.5.1. CZYNNIKI RYZYKA FINANSOWEGO	71
8.5.2. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM	78
9. POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	79
9.1. POZYCJE WARUNKOWE	79
9.2. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE ORAZ ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO	81
9.3. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	82
9.4. WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA	83
9.5. ZDARZENIA PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY	84
10. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU	86
11. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	87

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017
Przychody ze sprzedaży	3.1	12 773,6	11 631,8
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	3.2	(10 382,4)	(8 478,7)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY		2 391,2	3 153,1
Koszty sprzedaży	3.2	(343,8)	(302,1)
Koszty administracyjne	3.2	(535,6)	(409,5)
Pozostałe przychody	3.3	1 599,6	1 565,4
Pozostałe koszty	3.4	(1 270,4)	(1 080,7)
Pozostałe zyski/(straty) - netto	3.6	(15,2)	43,3
ZYSK OPERACYJNY		1 825,8	2 969,5
Przychody finansowe	3.7	37,7	133,2
Koszty finansowe	3.7	(96,5)	(116,4)
ZYSK PRZED OPODATKOWANIEM		1 767,0	2 986,3
Podatek dochodowy	4.1, 4.2	(348,4)	(564,2)
ZYSK NETTO		1 418,6	2 422,1
Inne całkowite dochody, które będą podlegały przeklasyfikowaniu do wyniku netto:		14,6	16,1
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	6.10.2	18,0	19,9
Podatek dochodowy	4.1	(3,4)	(3,8)
Inne całkowite dochody, które nie będą podlegały przeklasyfikowaniu do wyniku netto:		(53,4)	(3,7)
Zyski/(straty) aktuarialne	6.11	(65,9)	(4,6)
Podatek dochodowy	4.1	12,5	0,9
INNE CAŁKOWITE DOCHODY RAZEM		(38,8)	12,4
CAŁKOWITE DOCHODY RAZEM		1 379,8	2 434,5
Podstawowy i rozwodniony zysk na akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)	3.8	12,08	20,63

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.12.2018	31.12.2017
AKTYWA			
AKTYWA TRWAŁE			
Rzeczowe aktywa trwałe	6.1	5 259,8	4 869,5
Wartości niematerialne	6.2	80,8	75,3
Nieruchomości inwestycyjne	6.4	21,1	21,7
Inwestycje w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych	6.5	2 009,5	1 837,1
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4.2	455,9	600,2
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	6.6	2 175,0	328,8
RAZEM AKTYWA TRWAŁE		10 002,1	7 732,6
AKTYWA OBROTOWE			
Zapasy	6.7	457,3	317,0
Należności handlowe oraz pozostałe należności	6.8	1 501,2	2 618,5
Nadpłacony podatek dochodowy		-	31,3
Pochodne instrumenty finansowe	8.4	7,2	13,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6.9	1 636,6	1 209,8
RAZEM AKTYWA OBROTOWE		3 602,3	4 190,4
RAZEM AKTYWA		13 604,4	11 923,0

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CD.)

	Nota	31.12.2018	31.12.2017
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	6.10.1	1 251,9	1 251,9
Nadwyżka wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną		905,0	905,0
Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	6.10.2	(52,1)	(66,7)
Zyski zatrzymane	6.10.3	5 682,0	4 318,3
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY		7 786,8	6 408,5
ZOBOWIĄZANIA			
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
Kredyty i pożyczki	5.1	5,0	7,0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	5.2	-	792,6
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	6.11	568,0	413,6
Rezerwy	6.12	784,5	1 358,8
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	6.13	84,7	99,9
RAZEM ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		1 442,2	2 671,9
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
Kredyty i pożyczki	5.1	2,0	2,0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	5.2	121,0	63,4
Pochodne instrumenty finansowe	8.4	6,0	-
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		194,7	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	6.11	126,7	94,7
Rezerwy	6.12	204,5	101,7
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	6.13	3 720,5	2 580,8
RAZEM ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		4 375,4	2 842,6
RAZEM ZOBOWIĄZANIA		5 817,6	5 514,5
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA		13 604,4	11 923,0

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną	Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
STAN NA 1 STYCZNIA 2018 (dane zatwierdzone)	1 251,9	905,0	(66,7)	4 318,3	6 408,5
Wpływ wdrożenia MSSF 9 na 01.01.2018	-	-	-	(1,5)	(1,5)
STAN NA 1 STYCZNIA 2018 (dane przekształcone)	1 251,9	905,0	(66,7)	4 316,8	6 407,0
Calkowite dochody razem:	-	-	14,6	1 365,2	1 379,8
- zysk/(strata) netto	-	-	-	1 418,6	1 418,6
- inne calkowite dochody	-	-	14,6	(53,4)	(38,8)
STAN NA 31 GRUDNIA 2018	1 251,9	905,0	(52,1)	5 682,0	7 786,8
STAN NA 1 STYCZNIA 2017	1 251,9	905,0	(82,8)	1 899,9	3 974,0
Calkowite dochody razem:	-	-	16,1	2 418,4	2 434,5
- zysk/(strata) netto	-	-	-	2 422,1	2 422,1
- inne calkowite dochody	-	-	16,1	(3,7)	12,4
STAN NA 31 GRUDNIA 2017	1 251,9	905,0	(66,7)	4 318,3	6 408,5

SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018	Za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	7.1	2 404,7	3 262,6
Odsetki zapłacone		(11,7)	(9,2)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych	8.4	12,6	(15,3)
Podatek dochodowy (zapłacony)/otrzymane zwroty		31,3	(255,0)
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		2 436,9	2 983,1
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(1 018,7)	(642,2)
Nabycie wartości niematerialnych		(0,8)	(1,0)
Nabycie aktywów finansowych		(173,4)	(19,6)
Wpłata na nabycie certyfikatów inwestycyjnych	6.8, 6.6	(350,0)	(1 450,0)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		2,4	7,7
Dywidendy otrzymane		1,1	4,6
Odsetki otrzymane		30,5	38,1
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		(1 508,9)	(2 062,4)
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Otrzymane kredyty i pożyczki	5.4	-	10,0
Splaty kredytów i pożyczek	5.4	(2,0)	(1,0)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	5.4	(737,3)	(653,8)
Płatności związane z leasingiem finansowym	5.4	(26,5)	(29,6)
Odsetki zapłacone z działalności finansowej		(37,5)	(45,5)
Pozostałe przepływy netto z działalności finansowej		(4,0)	(1,0)
PRZEŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		(807,3)	(720,9)
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		1 026,6	828,2
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		0,5	(1,4)
Odpisy aktualizujące środki pieniężne i ich ekwiwalenty wynikające z wdrożenia MSSF 9 na dzień 01.01.2018		(0,2)	-
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA KONIEC OKRESU	6.9	1 147,6	1 026,6

NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. NAZWA, SIEDZIBA, PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI

Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. („Spółka”, „JSW”) została utworzona w dniu 1 kwietnia 1993 roku. Spółka jest Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej JSW („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”), która składa się z JSW i jej spółek zależnych zlokalizowanych na terenie Polski. Grupa ta sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Podstawowe informacje o Spółce

NAZWA	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.
SIEDZIBA	Aleja Jana Pawła II 4, 44-330 Jastrzębie-Zdrój
KRS	0000072093
REGON	271747631
NIP	633 000 51 10
PODSTAWOWY PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI	Wydobywanie, wzbogacanie i sprzedaż węgla kamiennego oraz sprzedaż koksu i węglopochodnych

Zgodnie ze Statutem, Spółka może działać na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i poza jej granicami. Czas trwania działalności Spółki jest nieoznaczony. Akcje Spółki znajdują się w publicznym obrocie od 6 lipca 2011 roku.

Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. jest największym producentem węgla koksowego typu hard. Od lat zajmuje kluczową pozycję na polskim i europejskim rynku węgla koksowego, za sprawą produkcji wysokiej jakości węgla koksowego oraz dzięki usytuowaniu działalności w sąsiedztwie jej głównych odbiorców. Spółka wydobywa również węgiel do celów energetycznych. JSW stanowi również centrum sprzedaży wszystkich produktów powstałych z węgla, tj. koksu i węglopochodnych, wyprodukowanych przez koksownie należące do Grupy Kapitałowej.

1.2. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Zarząd Spółki na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza faktów i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności Spółki w dającej się przewidzieć przyszłości.

2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI

2.1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze sprawozdanie finansowe Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Spółki jako Jednostki dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej JSW S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku. Sprawozdania te są dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.jsw.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminu przekazania raportu rocznego Spółki i skonsolidowanego raportu rocznego Grupy Kapitałowej za rok 2018.

Niniejsze sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, certyfikatów inwestycyjnych oraz udziałów w innych jednostkach wycenianych według wartości godziwej.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga przyjęcia pewnych założeń oraz dokonania szacunków i osądów, które wpływają na przyjęte zasady rachunkowości oraz wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Założenia i szacunki wynikają z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań odnośnie do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywać się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i osądy księgowe podlegają regularnej ocenie.

Istotne zasady rachunkowości oraz istotne wartości oparte na osądach i szacunkach zostały przedstawione jako element poszczególnych not objaśniających do sprawozdania finansowego. Przyjęte przez Spółkę zasady rachunkowości są spójne z zasadami stosowanymi w poprzednim roku obrotowym, za wyjątkiem przyjęcia nowych i zmienionych standardów opisanych w Nocie 2.3.

2.2. NOWE STANDARDY, INTERPRETACJE I ICH ZMIANY

a) Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2018

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka zastosowała po raz pierwszy następujące standardy oraz zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz zatwierdzone przez Unię Europejską, które weszły w życie w 2018 roku, które mają wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki:

Standard	Krótki opis zmian	Wpływ na sprawozdanie
MSSF 9 „Instrumenty finansowe”	<p>MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.</p> <p>MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.</p> <p>Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmiennym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.</p> <p>W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.</p> <p>Standard ma zastosowanie retrospektywne, przy czym nie jest wymagane przekształcenie danych za okresy poprzedzające okres pierwszego zastosowania. Przekształcenie danych jest dozwolone tylko w przypadku, gdy jest to możliwe bez wykorzystania wiedzy aktualnej, a przekształcone sprawozdanie finansowe odzwierciedla wszystkie wymogi MSSF 9.</p>	<p>Zastosowanie MSSF 9 spowodowało zmianę podejścia do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz zmianę klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych Spółki.</p> <p>Wpływ standardu na sprawozdanie finansowe szczegółowo został opisany w Nocie 2.3.2.</p>
MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”	<p>MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zastępuje MSR 18 i MSR 11 oraz odpowiednie interpretacje. Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu kontroli nad towarami lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.</p>	<p>Spółka stosuje zasady MSSF 15 z uwzględnieniem modelu 5 kroków w odniesieniu do analizy dotyczącej ujmowania przychodów z umów z klientami.</p> <p>Wpływ standardu na sprawozdanie finansowe szczegółowo został opisany w Nocie 2.3.1.</p>

Standard	Krótki opis zmian	Wpływ na sprawozdanie
Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”	Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.	Zastosowanie standardu nie miało istotnego wpływu na wartości prezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Poniżej wymienione zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2018 roku nie dotyczą działalności Spółki, lub nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki:

- Zmiany do MSSF 2 „Płatności oparte na akcjach” – klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach.
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – stosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” łącznie z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”.
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”.
- KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe” wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej.
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych.

b) Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie wymienionych poniżej standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie. Wskazane poniżej nowe standardy będą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe. Wpływ tych standardów na sprawozdanie finansowe Spółki został przedstawiony w Nocie 2.4.

Standard	Krótki opis zmian	Data wejścia w życie*
MSSF 16 „Leasing”	<p>Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.</p> <p>MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.</p>	1 stycznia 2019

* Okresy roczne rozpoczynające się dnia lub po tej dacie, z możliwością wcześniejszego zastosowania

Poniższe zatwierdzone zmiany standardów, które jeszcze nie weszły w życie, nie mają zastosowania do działalności Spółki lub nie będą mieć wpływu na sprawozdanie finansowe:

- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem.
- KIMSF 23 „Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego”,
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”.

c) Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania.

Poniżej wymienione (niezatwierdzone) standardy i interpretacje nie dotyczą działalności Spółki lub nie będą mieć istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe:

Standard	Data wejścia w życie *
MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”	Decyzją UE MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony
Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem	Zatwierdzenie zmiany jest odroczone przez UE
MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”	1 stycznia 2020
MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”	1 stycznia 2020
Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu	1 stycznia 2019
Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF	1 stycznia 2020
Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”	1 stycznia 2019
MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”	1 stycznia 2021

* Okresy roczne rozpoczynające się dnia lub po tej dacie, określone przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, które po zatwierdzeniu przez UE mogą ulec zmianie.

Spółka zamierza zastosować ww. zmiany, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności, od momentu ich wejścia w życie.

2.3. WPŁYW NA SPRAWOZDANIE FINANSOWE PIERWSZEGO ZASTOSOWANIA STANDARDÓW

Od dnia 1 stycznia 2018 roku Spółka wprowadziła zmiany do stosowanych zasad rachunkowości w związku z wejściem w życie nowych standardów rachunkowości: MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”.

2.3.1. WPŁYW MSSF 15 NA SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z użyciem metody retrospektywnej w odniesieniu do wszystkich umów, których realizacja nie jest zakończona na dzień 1 stycznia 2018 roku bez przekształcania danych porównawczych. Zastosowanie standardu po raz pierwszy nie doprowadziło do korekty salda zysków zatrzymanych na 1 stycznia 2018 roku (brak korekt, które skutkowałyby korektą zysków zatrzymanych bilansu otwarcia). Biorąc bowiem pod uwagę rodzaje transakcji dokonywanych przez Spółkę, zastosowanie powyższego standardu nie ma istotnego wpływu na stosowane dotychczas zasady rachunkowości.

JSW realizuje głównie kontrakty dotyczące dostaw węgla, koksu i węglpochodnych, co stanowi ok. 99% łącznych przychodów ze sprzedaży. W kontraktach tych do określenia warunków dostawy wykorzystuje się międzynarodowe reguły handlu tzw. INCOTERMS (FCA, DAP, FOB). Moment przeniesienia kontroli nad przyrzeczonymi dobrami i usługami na klienta wskazany jest ściśle w każdej regule dostawy. Opierając się na warunkach dostawy obowiązujących dla większości kontraktów, Spółka stwierdziła, że moment przeniesienia kontroli na klienta następuje po dostarczeniu dóbr i zakończeniu usługi transportu. W takich przypadkach, zgodnie z MSSF 15, wszystkie przyręczone w umowie dobra i usługi (usługi transportu) należy traktować jako jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia i ujmować przychód jednorazowo w określonym momencie. Takie samo podejście stosowano uprzednio zgodnie z MSR 18. JSW stosuje zasady MSSF 15 z uwzględnieniem modelu 5 kroków w odniesieniu do analizy dotyczącej ujmowania przychodów z umów z klientami, co zostało szerzej opisane w Nocie 3.

2.3.2. WPŁYW MSSF 9 NA SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2018 roku bez korygowania danych porównawczych, co oznacza, że dane za rok 2017 oraz 2018 nie są ze sobą porównywalne, natomiast korekty związane z dostosowaniem do MSSF zostały wprowadzone 1 stycznia 2018 roku z odniesieniem wpływu na kapitał własny.

Spółka ujawniła szczegółowe informacje dotyczące wpływu zastosowanie MSSF 9 po raz pierwszy w rocznym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku. Nie występują istotne różnice w zakresie prezentowanego wpływu pomiędzy ostatnim rocznym sprawozdaniem finansowym a sprawozdaniem za bieżący rok, w którym po raz pierwszy zastosowano MSSF 9. Zgodnie z postanowieniami

MSSF 9, Spółka podjęła decyzję stanowiącą element polityki rachunkowości o kontynuowaniu stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39, nie implementując tym samym wymogów rachunkowości zabezpieczeń wynikających z MSSF 9, do czasu zakończenia prac RMSR nad projektem zabezpieczeń w zakresie makro hedgingu.

W kolejnych częściach Noty 2.3.2. zostało przedstawione porównanie aktywów i zobowiązań wg MSR 39 oraz MSSF 9, podsumowanie wpływu wdrożenia MSSF 9 na kapitał własny Spółki, a także zawarto wyjaśnienia poszczególnych korekt oraz dodatkowe informacje uzupełniające.

Poniższa tabela prezentuje wpływ wdrożenia MSSF 9 na zmianę klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych JSW na dzień 1 stycznia 2018 roku:

Klasy instrumentów finansowych	Klasyfikacja wg MSR 39	Klasyfikacja wg MSSF 9
Udziały w innych jednostkach	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Należności handlowe	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Należności z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Certyfikaty inwestycyjne	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Pochodne instrumenty finansowe	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty zabezpieczające	Instrumenty zabezpieczające
Lokaty bankowe	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Porównanie aktywów i zobowiązań finansowych wg MSR 39 i MSSF 9

AKTYWA FINANSOWE:

Na dzień 01.01.2018	MSR 39				Zamortyzowany koszt	MSSF 9		Wpływ zmiany
	Zamortyzowany koszt	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty zabezpieczające		Wartość godziwa rozliczana przez:	inne całkowite dochody	
Udziały w innych jednostkach	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności handlowe	1 073,3	-	-	-	1 071,8	-	-	(1,5)
<i>wartość brutto</i>	1 083,1	-	-	-	1 083,1	-	-	-
<i>odpisy aktualizujące</i>	(9,8)	-	-	-	(11,3)	-	-	(1,5)
Należności z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych	-	1 450,0	-	-	-	1 450,0	-	-
Lokaty bankowe	10,3	-	-	-	10,3	-	-	-
<i>wartość brutto</i>	10,3	-	-	-	10,3	-	-	-
<i>odpisy aktualizujące</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty *	1 520,7	-	-	-	1 520,4	-	-	(0,3)
<i>wartość brutto</i>	1 520,7	-	-	-	1 520,7	-	-	-
<i>odpisy aktualizujące</i>	-	-	-	-	(0,3)	-	-	(0,3)
Pochodne instrumenty finansowe	-	5,5	-	8,3	-	5,5	8,3	-
AKTYWA FINANSOWE	2 604,3	1 455,5	-	8,3	2 602,5	1 455,5	8,3	(1,8)

* Pozycja obejmuje również środki zgromadzone w celu finansowania likwidacji zakładu górniczego (Nota 6.6).

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE:

Na dzień 01.01.2018	MSR 39		MSSF 9	Wpływ zmiany
	Zamortyzowany koszt	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Zamortyzowany koszt	Zwiększenie/ (zmniejszenie)
Kredyty i pożyczki	9,0	-	9,0	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	856,0	-	856,0	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego *	-	55,7	55,7	-
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	1 935,0	-	1 935,0	-
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	2 800,0	55,7	2 855,7	-

*Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego są wyłączone z zakresu MSSF 9. W powyższej tabeli zaprezentowane dla celów porównywalności.

Wpływ wdrożenia MSSF 9 na kapitał własny

Na dzień 01.01.2018	Skumulowane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Przeklasyfikowanie pozycji z wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub koszcie do wycenianych w wartości godziwej dla:			-
- udziały w innych jednostkach	-	-	
Korekta odpisów aktualizujących dla aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie dla:			(1,8)
- należności handlowe	-	(1,5)	
- lokaty bankowe	-	-	
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	(0,3)	
Korekty podatku dochodowego		0,3	0,3
RAZEM	-	(1,5)	(1,5)

Szczegółowy opis korekt oraz dane uzupełniające

a) Korekty związane z klasyfikacją aktywów finansowych i wyceną do wartości godziwej

W dniu 29 grudnia 2017 roku JSW dokonała wpłaty w kwocie 1 450,0 mln zł tytułem zapisu na certyfikaty inwestycyjne serii A JSW Stabilizacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego („Fundusz”). Na dzień 31 grudnia 2017 roku dokonana wpłata na certyfikaty inwestycyjne została zaprezentowana jako pozostałe należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej JSW. Pozostała część wpłaty została dokonana w styczniu 2018 roku. Rozpoczęcie działalności inwestycyjnej Funduszu nastąpiło w dniu 6 lutego 2018 roku. Należności z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych (analogicznie jak przyznane certyfikaty inwestycyjne w 2018 roku) zostały zaliczone do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ponieważ ich rozliczenie nastąpi poprzez nabycie certyfikatów.

b) Wycena do wartości godziwej – zaklasyfikowanie wg hierarchii wyceny

Tabela poniżej zawiera informacje o pozycjach wycenianych w wartości godziwej według hierarchii przewidzianej przez MSSF:

	Wycena do wartości godziwej (hierarchia)		
	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Udziały w innych jednostkach	-	-	-
Należności z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych	1 450,0	-	1 450,0
Pochodne instrumenty finansowe	13,8	-	13,8
	1 463,8	-	1 463,8

Wycena należności z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych została ustalona na poziomie wpłaty dokonanej tytułem zapisu na certyfikaty inwestycyjne JSW Stabilizacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego.

c) Ustalenie odpisów aktualizujących metodą oczekiwanych strat i korekta z tego tytułu

Dotychczasowe zasady tworzenia odpisów aktualizujących wymagały od jednostki oceny czy wystąpiły obiektywne przesłanki utraty wartości i (w przypadku ich stwierdzenia) oszacowania odpisu aktualizującego w oparciu o planowane przepływy gotówkowe. MSSF 9 wymaga oszacowania oczekiwanej straty, niezależnie od tego czy wystąpiły, czy też nie, przesłanki do stworzenia takiego odpisu. Standard przewiduje 3 stopniową klasyfikację aktywów finansowych pod kątem ich utraty wartości:

- **Stopień 1** – salda, dla których nie nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną stratę w oparciu o prawdopodobieństwo niewypelnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy;
- **Stopień 2** – salda, dla których nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną stratę w oparciu o prawdopodobieństwo niewypelnienia zobowiązania w ciągu całego okresu kredytowania;
- **Stopień 3** – salda ze stwierdzoną utratą wartości.

W odniesieniu do należności handlowych, które nie zawierają istotnego elementu finansowania, standard wymaga zastosowania uproszczonego podejścia i wyceny odpisu na bazie oczekiwanych strat kredytowych za cały okres życia instrumentu. Spółka zaklasyfikowała należności handlowe do Stopnia 2, za wyjątkiem należności, dla których stwierdzono utratę wartości – te należności zaliczono do Stopnia 3. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz lokaty bankowe Spółka zaklasyfikowała do Stopnia 1.

Klasyfikacja do poszczególnych Stopni oraz ustalenie odpisów i porównanie ich do odpisów zgodnych z MSR 39 zawarto w tabeli poniżej:

Na dzień 01.01.2018	Wycena w zamortyzowanym koszcie (klasyfikacja pod względem utraty wartości)			
	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3	Razem
Wartość brutto	1 531,0	1 073,3	9,8	2 614,1
Należności handlowe	-	1 073,3	9,8	1 083,1
Lokaty bankowe	10,3	-	-	10,3
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 520,7	-	-	1 520,7
Odpisy aktualizujące (MSSF 9)	(0,3)	(1,5)	(9,8)	(11,6)
Należności handlowe	-	(1,5)	(9,8)	(11,3)
Lokaty bankowe	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(0,3)	-	-	(0,3)
Wartość bilansowa (MSSF 9)	1 530,7	1 071,8	-	2 602,5
Porównanie wielkości odpisów wg MSSF 9 i MSR 39				
Zgodnie z MSR 39 (tylko należności handlowe)	-	-	9,8	9,8
Zwiększenie/(zmniejszenie) – dla należności handlowych	-	1,5	-	1,5
Zwiększenie/(zmniejszenie) – dla lokat bankowych	-	-	-	-
Zwiększenie/(zmniejszenie) – dla środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	0,3	-	-	0,3
RAZEM zgodnie z MSSF 9	0,3	1,5	9,8	11,6

▪ **Odpis aktualizujący na należności handlowe**

Analizę należności handlowych dokonano dla wyodrębnionych trzech grup należności tj. dla należności handlowych węglowo-koksowych od kontrahentów, którzy mają udział w przychodach za 2017 rok powyżej 2,5%, dla należności węglowo-koksowych od kontrahentów z udziałem w przychodach poniżej 2,5% oraz dla należności pozostałych.

Dla należności pozostałych (za wyjątkiem tych, które są analizowane indywidualnie jako nieobsługiwane), przeprowadzono analizę portfelową i zastosowano uproszczoną matrycę odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności w oparciu o wskaźnik niewypelnienia zobowiązania ustalony na podstawie danych historycznych za lata 2015-2016.

Analizę należności handlowych węglowo-koksowych od kontrahentów z udziałem w przychodach powyżej 2,5% przeprowadzono indywidualnie dla każdego kontrahenta w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności ustalone na podstawie zewnętrznych ratingów oraz o publicznie

dostępne informacje agencji ratingowych dotyczące prawdopodobieństwa niewypłacalności i obliczono oczekiwaną stratę w oparciu o te prawdopodobieństwa, średni termin wymagalności dla portfela należności oraz w oparciu o oczekiwaną stopę odzysku.

Analizę należności handlowych węglowo-koksowych od kontrahentów z udziałem w przychodach poniżej 2,5% przeprowadzono na podstawie wyliczonego średnioważonego prawdopodobieństwa niewypłacalności dla portfela i obliczono oczekiwaną stratę dla tego portfela w oparciu o te prawdopodobieństwo, średni termin wymagalności oraz w oparciu o oczekiwaną stopę odzysku.

Należności handlowe podlegają zabezpieczeniu - wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku ubezpieczeniu podlegało 5,4% należności handlowych JSW, ponadto zabezpieczonych w postaci weksla in blanco było 7,8% oraz w formie akredytywy było 5,6% należności handlowych JSW.

Łączny odpis aktualizujący na należności handlowe został ustalony na poziomie 1,5 mln zł. W stosunku do należności nieobsługiwanych, analizowanych indywidualnie pozostawiono odpis w wysokości 100% wartości na niezmienionym poziomie 9,8 mln zł.

▪ **Odpis aktualizujący na środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz lokaty bankowe**

Spółka przeprowadziła szacunek odpisów na środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz lokaty bankowe, w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności ustalone na podstawie zewnętrznych ratingów banków, w których utrzymywane są środki pieniężne oraz publicznie dostępne informacje agencji ratingowych dotyczące prawdopodobieństwa niewypłacalności i obliczono oczekiwaną stratę w oparciu o te prawdopodobieństwa, horyzont ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz w oparciu o oczekiwaną stopę odzysku. Odpis z tytułu utraty wartości został ustalony indywidualnie dla każdego salda dotyczącego danej instytucji finansowej. Łączny odpis aktualizujący na środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz lokaty bankowe został ustalony na poziomie 0,3 mln zł.

d) Wpływ korekt opisanych w punktach (a) – (c) na podatek odroczoney

Podatek odroczoney od korekt opisanych powyżej został ujęty w zyskach zatrzymanych.

2.4. WPŁYW NOWYCH REGULACJI NA SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka zakończyła prace nad analizą wpływu MSSF 16 na dzień pierwszego zastosowania, tj. na 1 stycznia 2019 roku.

2.4.1. INFORMACJE DOTYCZĄCE PIERWSZEGO ZASTOSOWANIA

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 13 stycznia 2016 roku, a zatwierdzony w Unii Europejskiej 31 października 2017 roku. Obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie standardu.

Spółka zdecydowała o wdrożeniu standardu MSSF 16 z dniem 1 stycznia 2019 roku, retrospektywnie (tzw. zmodyfikowane podejście retrospektywne, Załącznik C par. C5 MSSF 16). W efekcie dane porównawcze za rok 2018 nie zostaną przekształcone.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę.

W 2018 roku Spółka prowadziła prace związane z wdrożeniem nowego standardu MSSF 16 „Leasing”. Prace obejmowały następujące kroki:

1. Analiza realizowanych umów, bez względu na obecną kwalifikację, celem wskazania tych, na podstawie których Spółka użytkuje składniki aktywów należące do dostawców, a następnie wstępne poddanie każdej takiej umowy ocenie pod kątem spełnienia kryteriów uznania za leasing zgodnie z MSSF 16. Analiza obejmowała również prawo wieczystego użytkowania gruntów.
2. Umowy wskazane w pierwszym kroku, następnie oceniane były pod kątem spełnienia warunków uznania czy umowa jest leasingiem, czy zawiera leasing (par. 9 MSSF 16) oraz analizowane pod kątem możliwych zwolnień.
3. W kolejnym kroku wypracowana została koncepcja wdrożenia MSSF 16 i z początkiem 2019 roku wdrożone zostało narzędzie informatyczne do bieżącej obsługi transakcji wynikających z zawartych umów leasingowych oraz zidentyfikowanych nowych umów leasingu.

Przedmiotem przeprowadzonych analiz były umowy leasingu finansowego, operacyjnego, najmu, dzierżawy, a także prawa wieczystego użytkowania gruntu. Przeanalizowane zostały również umowy dotyczące nabywanych usług, pod kątem możliwości wystąpienia sytuacji korzystania ze zidentyfikowanych składników aktywów.

W wyniku analizy przeprowadzonej w pierwszym etapie stwierdzono występowanie prawa do użytkowania następujących grup składników aktywów należących do dostawców: urządzenia techniczne - głównie kombajny ścienne i chodnikowe oraz maszyny górnicze, środki transportu, sprzęt komputerowy i multimedialny oraz nieruchomości i prawo wieczystego użytkowania gruntów. W związku z tym Spółka ocenia, że zgodnie z MSSF 16 zakres umów spełniających kryteria uznania za zawierające leasing będzie szerszy niż dotychczas.

W efekcie przeprowadzonych prac, opracowana i wdrożona została stosowna procedura oraz narzędzie (oprogramowanie) do bieżącej obsługi składników leasingowych oraz dokonano stosowanej aktualizacji zapisów Zasad (polityki) rachunkowości.

Pozostałe etapy prac, to dalsze aktualizacje w instrukcjach księgowych i dostosowywanie systemów księgowych do nowych wymogów oraz opracowywanie ujawnień w sprawozdaniu finansowym.

2.4.2. SZCZEGÓŁOWY OPIS KOREKT WYNIKAJĄCYCH Z ZASOSOWANIA MSSF 16 ORAZ DANE UZUPEŁNIAJĄCE

(a) Ujęcie aktywów z tytułu prawa do użytkowania

W dniu pierwszego zastosowania Spółka ujmuje składnik aktywów z tytułu użytkowania, w przypadku leasingów wcześniej sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17, wyceniając składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu, skorygowanej o kwoty wszelkich przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych odnoszących się do tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio sprzed dnia pierwszego zastosowania.

Zgodnie z nowym standardem, aktywa z tytułu prawa do użytkowania po dacie przejścia, tj. po 1 stycznia 2019 roku wycenia się według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę w związku z zawarciem umowy leasingu,
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z obowiązkiem demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów lub przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu, chyba że te koszty są ponoszone w celu wytworzenia zapasów.

Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane.

Spółka planuje prezentować prawa do użytkowania aktywów w odrębnej linii sprawozdania z sytuacji finansowej. W pozycji tej prezentowane będą również składniki aktywów użytkowane na podstawie aktualnie obowiązujących umów leasingu finansowego zgodnie z MSR 17.

(b) Ujęcie zobowiązań z tytułu leasingu

Po przyjęciu MSSF 16 Spółka będzie ujmowała w dniu pierwszego zastosowania zobowiązanie z tytułu leasingu w przypadku leasingów wcześniej sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17, wycenione w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty. Dla potrzeb ujawnień dotyczących wpływu implementacji MSSF 16 zastosowano dyskontowanie przy użyciu krańcowej stopy procentowej JSW na dzień 31 grudnia 2018 roku. Na datę początkowego ujęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące rodzaje opłat za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów przez okres trwania leasingu:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe uzależnione od indeksów rynkowych,
- kwoty których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej przedmiotu leasingu,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że zostanie ona zrealizowana,
- płatności kar umownych za wypowiedzenie leasingu jeżeli okres leasingu odzwierciedla wykorzystanie przez leasingobiorcę opcji wypowiedzenia umowy.

(c) Średnia ważona krańcowa stopa procentowa

W celu obliczenia stóp dyskonta na potrzeby MSSF 16 Spółka przyjęła, że stopa dyskonta powinna odzwierciedlać koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup przedmiotu podlegającego leasingowi. W celu oszacowania wysokości stopy dyskonta Spółka wzięła pod uwagę następujące parametry umowy: rodzaj, długość trwania, walutę oraz potencjalną marżę, jaką musiałaby zapłacić na rzecz instytucji finansowych w celu uzyskania finansowania. Na dzień 31 grudnia 2018 roku obliczone przez Spółkę stopy dyskonta mieściły się w przedziale (w zależności od okresu trwania umowy): dla umów w PLN: od 1,64% do 5,86%.

(d) Zastosowanie szacunków

Wdrożenie MSSF 16 wymaga dokonania pewnych szacunków i wyliczeń, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Obejmują one m. in.:

- ustalenie umów objętych MSSF 16,
- ustalenie okresu obowiązywania umów (w tym dla umów z nieokreślonym terminem lub z możliwością przedłużenia),
- ustalenie stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych,
- ustalenie wartości wykupu,
- ustalenie stawki amortyzacyjnej.

(e) Zastosowanie praktycznych rozwiązań

Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Spółka planuje zastosowanie następujących praktycznych rozwiązań/uproszczeń dopuszczonych przez standard:

- zastosowanie pojedynczej stopy dyskontowej dla portfela leasingów o w miarę podobnych cechach,
- umowy z tytułu leasingu operacyjnego z pozostałym okresem leasingu krótszym niż 12 miesięcy od dnia pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2019 roku potraktowane zostaną jako leasing krótkoterminowy,
- nie ujmowanie prawa do użytkowania aktywów i zobowiązań z tytułu leasingu dla umów dotyczących składników aktywów o niskiej jednostkowej wartości początkowej nowego składnika (poniżej 20 tys. zł),
- niewydzielanie elementów leasingowych i nieleasingowych dla umów leasingu dotyczących wszystkich klas bazowego składnika aktywów i ujmowanie jako pojedynczy element leasingowy,
- wykluczenie początkowych kosztów bezpośrednich w zakresie pomiaru aktywów związanych z prawem do użytkowania w dniu początkowego zastosowania, oraz
- wykorzystanie perspektywy czasu (wykorzystanie wiedzy zdobytej po fakcie) w określaniu okresu leasingu, jeżeli umowa zawiera opcje przedłużenia lub rozwiązania umowy leasingu.

(f) Wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wpływ wdrożenia MSSF 16 na ujęcie dodatkowych zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania został oszacowany na podstawie obowiązujących umów na dzień 1 stycznia 2019 roku. Na bazie przeprowadzonej analizy, w wyniku implementacji MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 roku nastąpi wzrost wartości aktywów w kwocie 533,5 mln zł oraz wzrost wartości zobowiązań w kwocie 533,5 mln zł. Nastąpiła również reklasyfikacja składników leasingu finansowego z rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych (prawo wieczystego użytkowania gruntów) do pozycji Prawo do użytkowania składnika aktywów (kwota ujęta jako składnik wartości niematerialnych skorygowała wartość prawa do użytkowania gruntów objętych wieczystym użytkowaniem).

Szacowany wpływ ujęcia dodatkowych zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania:

Wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej	31.12.2018	Reklasyfikacja na 01.01.2019	Wpływ MSSF 16	01.01.2019
AKTYWA				
AKTYWA TRWAŁE				
Rzeczowe aktywa trwałe	5 259,8	(36,2)	-	5 223,6
Wartości niematerialne	80,8	(53,2)	-	27,6
Prawo do użytkowania składnika aktywów	-	89,4	533,5	622,9
ZOBOWIĄZANIA				
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE				
Zobowiązania z tytułu leasingu	10,9	-	448,4	459,3
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE				
Zobowiązania z tytułu leasingu	15,8	-	85,1	100,9

(g) Wpływ na sprawozdanie z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów

Zastosowanie MSSF 16 wpłynie na strukturę kosztów prezentowanych w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów. Część kosztów dotychczas prezentowana w kosztach wytworzenia sprzedanych produktów, materiałów i towarów będzie prezentowana w kosztach finansowych (część odsetkowa), wpłynie to na wzrost zysku operacyjnego i EBITDA, a także wystąpią różnice dotyczące prezentowanych wartości, głównie w wyniku innego rozkładu w czasie okresu amortyzacji w porównaniu z faktycznymi płatnościami czynszów leasingowych. W dłuższej perspektywie czasowej wahania w strukturze i wysokości kosztów amortyzacji i odsetek zostaną zniwelowane.

(h) Wyjaśnienie różnicy pomiędzy kwotą przyszłych opłat wg MSR 17, a zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi w wyniku zastosowania MSSF 16

Na główną różnicę pomiędzy przyszłymi opłatami według MSR 17 ujawnionymi na dzień 31 grudnia 2018 roku w Nocie 9.2, a zobowiązaniem z tytułu leasingu rozpoznany na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16 wpłynęło zastosowanie dyskonta oraz wyłączenie umów krótkoterminowych z wyceny zobowiązań z tytułu leasingu wg MSSF 16.

3. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

PRZYCHODY

Spółka stosuje od 1 stycznia 2018 roku zasady MSSF 15 z uwzględnieniem modelu 5 kroków w odniesieniu do analizy dotyczącej ujmowania przychodów z umów z klientami.

Wymogi identyfikacji umowy z klientem

Umowa z klientem spełnia swoją definicję, gdy zostaną spełnione wszystkie następujące kryteria: strony umowy zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków; Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane; Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane; umowa ma treść ekonomiczną oraz jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta: dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które są odrębne lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter i następuje w okresie czasu.

Ustalenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniami Spółki – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Niektóre umowy z kontrahentami Spółki zawierają zapisy o korektach jakościowych stanowiących podstawę do wyliczenia ostatecznej ceny sprzedaży, czy pewnych formach premiowania klienta. Jeżeli jest wysoce prawdopodobne, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części skumulowanych przychodów w przyszłości, w takich przypadkach, zgodnie z MSSF 15, uwzględnia się kwoty wynagrodzenia zmiennego w cenie transakcyjnej. Ponowna ocena wynagrodzenia zmiennego powinna być dokonywana na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Alokacja ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniami Spółki – przysługiwać jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Ujęcie przychodów w momencie spełnienia zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełnienia) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi (klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów). Przychody ujmowane są jako kwoty równe cenie transakcyjnej, która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.

Poza powyższymi zasadami rachunkowości, które dotyczą ujmowania przychodów, do głównych kontraktów dotyczących sprzedaży węgla i koksu Spółka wykorzystuje międzynarodowe reguły handlu tzw. INCOTERMS (FCA, DAP, FOB). Moment przeniesienia kontroli nad przyrzeczonymi dobrami i usługami na klienta wskazany jest ściśle w każdej regule dostawy.

Opierając się na warunkach dostawy obowiązujących dla większości kontraktów, Spółka stwierdziła, że moment przeniesienia kontroli na klienta następuje po dostarczeniu dóbr do klienta lub przekazaniu ich przewoźnikowi i jednoczesnym zakończeniu usługi transportu, jeśli wystąpiła. Wówczas z reguły następuje fizyczne przekazanie lub przeniesienie tytułu prawnego do danego składnika aktywów odbiorcy lub przekazanie odbiorcy istotnych ryzyk i korzyści związanych ze sprzedanym składnikiem aktywów. W takich przypadkach, zgodnie z MSSF 15, wszystkie przyrzeczone w umowie dobra i usługi (usługi transportu) należy traktować jako jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia i ujmować przychód jednorazowo w określonym momencie.

W okresie porównawczym JSW wykazywała przychody ze sprzedaży w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług w zwykłym toku działalności Spółki, z uwzględnieniem udzielonych rabatów i innych zmniejszeń ceny sprzedaży.

KOSZTY

Koszty ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych. JSW prowadzi pełną ewidencję kosztów, czyli ujmowanie kosztów zarówno w układzie rodzajowym, jak i w układzie według typów działalności. Spółka prezentuje podział kosztów ujętych w wyniku finansowym w układzie kalkulacyjnym.

Spółka skorzystała ze zwolnienia określonego w MSSF 8 par. 4 i nie prezentuje w jednostkowym sprawozdaniu finansowym informacji o segmentach.

3.1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

	2018	2017
Sprzedaż węgla	8 296,6	7 906,8
Sprzedaż koksu	4 029,8	3 361,9
Sprzedaż węglopochodnych	349,8	264,5
Pozostała działalność	97,4	98,6
RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	12 773,6	11 631,8

Występują wieloletnie kontrakty ramowe zawierające bazowe uzgodnienia ilościowe w ujęciu rocznym wraz z opcjami. Każdorazowo są one uściślane i dzielone na kwartały przed rozpoczęciem danego roku oraz określone warunki uruchomienia opcji. Operatywnie na kwartały uzgodnienia są prowadzone w negocjacjach kwartalnych, stąd Spółka korzysta z wyłączenia wskazanego w MSSF 15 nie ujawniając ceny transakcyjnej przypisanej do obowiązków świadczeń nie wypełnionych w ramach tych umów.

Spółka koncentruje swoją działalność głównie na terenie Polski. Przychody ze sprzedaży poza granicę Polski w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku wyniosły 5 177,1 mln zł, co stanowi 40,5% całości przychodów ze sprzedaży (w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku: 4 333,7 mln zł – 37,3%).

INFORMACJE DOTYCZĄCE OBSZARÓW GEOGRAFICZNYCH

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży został zaprezentowany według siedziby kraju kontrahenta, który dokonuje zakupu:

	2018	2017
Sprzedaż na terenie Polski, w tym:		
Węgiel	6 924,3	6 653,6
Koks	576,4	546,8
Pozostałe segmenty	95,8	97,7
RAZEM SPRZEDAŻ NA TERENIE POLSKI	7 596,5	7 298,1
Sprzedaż poza Polskę, w tym:		
Kraje Unii Europejskiej, w tym:	4 809,5	4 184,2
Węgiel	1 372,3	1 253,2
Koks	3 436,0	2 930,2
Pozostałe segmenty	1,2	0,8
Kraje europejskie poza Unią Europejską, w tym:	367,6	104,1
Koks	367,2	104,1
Pozostałe segmenty	0,4	-
Pozostałe kraje, w tym:	-	45,4
Koks	-	45,3
Pozostałe segmenty	-	0,1
RAZEM SPRZEDAŻ POZA POLSKĘ, w tym:	5 177,1	4 333,7
Węgiel	1 372,3	1 253,2
Koks	3 803,2	3 079,6
Pozostałe segmenty	1,6	0,9
RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	12 773,6	11 631,8

Przychody ze sprzedaży – podział geograficzny według kraju kontrahenta, który dokonuje zakupu:

	2018	2017
Polska	7 596,5	7 298,1
Niemcy	1 997,0	1 665,0
Austria	1 098,3	1 166,6
Czechy	940,1	929,8
Słowacja	283,5	303,2
Szwajcaria	216,6	-
Hiszpania	152,0	70,1
Belgia	145,9	37,4
Norwegia	126,8	104,1
Brazylia	-	45,3
Luksemburg	120,8	-
Szwecja	49,1	-
Pozostałe kraje	47,0	12,2
RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	12 773,6	11 631,8

INFORMACJE DOTYCZĄCE GŁÓWNYCH KLIENTÓW

Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku przychody z tytułu sprzedaży do dwóch klientów przekroczyły dla każdego z nich pojedynczo poziom 10% przychodów ze sprzedaży Spółki. Przychody ze sprzedaży do jednego z nich wyniosły 3 029,9 mln zł, do drugiego 2 589,4 mln zł. Klientami tymi byli: kontrahent zewnętrzny oraz spółka zależna od JSW.

Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku przychody z tytułu sprzedaży do dwóch klientów przekroczyły dla każdego z nich pojedynczo poziom 10% przychodów ze sprzedaży Spółki. Przychody ze sprzedaży do jednego z nich wyniosły 2 554,5 mln zł, do drugiego 2 923,7 mln zł. Klientami tymi byli: kontrahent zewnętrzny oraz spółka zależna od JSW.

3.2. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	2018	2017
Amortyzacja	612,1	680,9
Zużycie materiałów i energii, w tym:	1 170,8	983,8
- zużycie materiałów	760,1	623,6
- zużycie energii	410,7	360,2
Usługi obce	2 032,4	1 663,0
Świadczenia na rzecz pracowników	3 536,9	2 732,4
Podatki i opłaty	123,8	105,2
Pozostałe koszty rodzajowe	56,5	21,0
Wartość sprzedanych materiałów i towarów	4 378,1	3 683,6
- w tym: wartość sprzedanego koksu i węglopochodnych	4 143,6	3 467,0
RAZEM KOSZTY RODZAJOWE	11 910,6	9 869,9
Koszty sprzedaży	(343,8)	(302,1)
Koszty administracyjne	(535,6)	(409,5)
Wartość świadczeń i rzeczowych aktywów trwałych wytworzonych na potrzeby własne oraz wyrobisk ruchomych	(606,9)	(573,1)
Zmiana stanu produktów	(41,9)	(106,5)
KOSZT SPRZEDANYCH PRODUKTÓW, MATERIAŁÓW I TOWARÓW	10 382,4	8 478,7

3.3. POZOSTAŁE PRZYCHODY

	Nota	2018	2017
Rozwiązanie rezerwy na potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów	6.12	653,5	1 249,2
Rozwiązanie odpisu aktualizującego rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	6.3	719,1	-
Przychody związane z przekazaniem Zakładów do SRK dotyczące:	3.5	15,5	225,8
- rozwiązania rezerw na świadczenia pracownicze		-	50,1
- rozwiązania pozostałych rezerw		-	116,2
- rozwiązania odpisu aktualizującego rzeczowe aktywa trwałe KWK Krupiński przekazane z Rejonu Suszec na inne zakłady		15,5	51,2
- rozliczenia nieodpłatnie otrzymanych rzeczowych aktywów trwałych		-	5,9
- rozliczenia dotacji w związku z przekazaniem kopalni		-	2,4
Dywidendy		1,1	4,6
Odsetki		20,5	22,1
Otrzymane odszkodowania, kary		66,7	4,6
Dotacje (odpisane w wysokości amortyzacji)		1,1	1,6
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości		4,3	4,6
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	6.4	1,7	1,2
Przedawnione zobowiązania		5,8	14,1
Rozwiązanie rezerwy na koszty utrzymania terenu i prace likwidacyjne		18,7	-
Rozwiązanie rezerwy i odpisu aktualizującego z tytułu niezrealizowanej umowy		22,0	6,5
Ujawnienie środków trwałych		37,9	11,4
Ujawnienie towarów		10,6	-
Pozostałe		21,1	19,7
RAZEM POZOSTAŁE PRZYCHODY		1 599,6	1 565,4

3.4. POZOSTAŁE KOSZTY

	Nota	2018	2017
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	6.3	1 214,0	759,1
Odpis aktualizujący akcje /udziały w jednostkach zależnych	6.5	-	113,4
Odsetki		31,2	30,2
- w tym odsetki hipoteczne od zobowiązań naliczone zgodnie z art.5 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych		27,5	21,7
Koszty związane z przekazaniem Zakładów do SRK dotyczące:	3.5	8,2	125,7
- wartości netto zlikwidowanego majątku i wyrobisk ruchomych Zakładów przekazanych do SRK		2,1	57,7
- pozostałych kosztów związanych z utrzymaniem Rejonu Suszec		6,1	68,0

	Nota	2018	2017
Utworzenie rezerwy na koszty utrzymania terenu i prace likwidacyjne		5,2	-
Odpis aktualizujący należności z tytułu spornego podatku od nieruchomości		-	30,8
Darowizny		3,3	0,7
Oplaty egzekucyjne i kary		1,9	3,2
Koszty dotyczące nieruchomości inwestycyjnych	6.4	1,0	1,0
Oplata prolongacyjna ZUS		-	3,4
Utworzenie rezerwy na postępowanie sądowe Ergo Hestia		-	4,9
Pozostałe		5,6	8,3
RAZEM POZOSTAŁE KOSZTY		1 270,4	1 080,7

3.5. PRZYCHODY/(KOSZTY) ZWIĄZANE Z PRZEKAZANIEM ZAKŁADÓW DO SRK

Przekazanie KWK Krupiński do SRK w 2017 roku

W dniu 31 marca 2017 roku została podpisana umowa pomiędzy JSW a SRK dotycząca nieodpłatnego zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci KWK Krupiński na rzecz SRK (podmiotu pod kontrolą Skarbu Państwa). W wyniku podpisanej umowy 1,1 tys. pracowników JSW przeszło w trybie art. 23¹ Kodeksu pracy do SRK. Przekazanie KWK Krupiński do SRK to jeden z warunków podpisanego 29 sierpnia 2016 roku Porozumienia pomiędzy JSW a Obligatariuszami. Alokacja pracowników KWK Krupiński była przeprowadzana na zasadzie porozumienia stron, przy czym wszystkich pracowników KWK Krupiński, którzy zostali przeniesieni do innych kopalń Spółki, obowiązują gwarancje zatrudnienia wynikające z porozumienia zawartego ze stroną społeczną przed debiutem giełdowym JSW w 2011 roku. W sumie nowe miejsca pracy w kopalniach JSW znalazło 1,8 tys. pracowników KWK Krupiński.

Poniższa tabela przedstawia osiągnięte przychody i poniesione koszty związane z nieodpłatnym przekazaniem KWK Krupiński:

	2018	2017
PRZYCHODY	15,5	225,8
Rozwiązanie rezerwy na straty z tytułu niezrealizowanych umów dotyczących KWK Krupiński	-	14,2
Rozwiązanie rezerwy na Likwidację Zakładu Górniczego	-	97,1
Rozwiązanie rezerwy na świadczenia pracownicze pracowników przeniesionych do SRK:	-	50,1
- renty wyrównawcze	-	21,8
- nagrody jubileuszowe	-	9,7
- odprawy emerytalno-rentowe	-	12,7
- urlopy wypoczynkowe	-	4,9
- odprawy pośmiertne	-	1,0
Rozwiązanie odpisu aktualizującego rzeczowe aktywa trwałe KWK Krupiński przekazane z Rejonu Suszecz na inne zakłady	15,5	51,2
Rozliczenie nieodpłatnie otrzymanych rzeczowych aktywów trwałych	-	5,9
Rozwiązanie rezerwy na szkody górnicze	-	4,9
Rozliczenie dotacji w związku z przekazaniem kopalni do SRK	-	2,4
KOSZTY	(8,2)	(125,7)
Wartość netto zlikwidowanego majątku i wyrobisk ruchomych przekazanych do SRK	(2,1)	(57,7)
Inne koszty związane z utrzymaniem Rejonu Suszecz	(6,1)	(68,0)
RAZEM PRZEKAZANIE KWK KRUPIŃSKI	7,3	100,1

3.6. POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO

	Nota	2018	2017
Zyski/(straty) z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych		(26,1)	(10,3)
Różnice kursowe		15,8	(20,4)
Zyski/(straty) na pochodnych instrumentach finansowych		(30,9)	73,9
Wycena certyfikatów inwestycyjnych	6.6	26,1	-
Pozostałe		(0,1)	0,1
RAZEM POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO		(15,2)	43,3

3.7. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

		2018	2017
Przychody odsetkowe od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		26,5	32,3
Aktualizacja odsetek od zobowiązań z tytułu spornego podatku od nieruchomości		-	5,6
Różnice kursowe z wyceny obligacji		-	95,3
Różnice kursowe od środków pieniężnych i transakcji Fx Forward		9,9	-
Różnice kursowe - inne		1,3	-
RAZEM PRZYCHODY FINANSOWE		37,7	133,2
Koszty odsetek:		61,2	88,3
– kredyty i pożyczki		0,5	0,4
– rozliczenie dyskonta z tytułu długoterminowych rezerw		29,3	33,7
– odsetki i prowizje od obligacji		28,2	54,2
– odsetki z tytułu rozliczeń Cash pooling		3,2	-
Różnice kursowe z wyceny obligacji		11,6	-
Różnice kursowe od obligacji z tytułu realizacji pozycji zabezpieczonej		21,3	11,4
Różnice kursowe od środków pieniężnych i transakcji Fx Forward		-	14,5
Odsetki od leasingu finansowego		2,1	2,1
Inne		0,3	0,1
RAZEM KOSZTY FINANSOWE		96,5	116,4
PRZYCHODY/(KOSZTY) FINANSOWE NETTO		(58,8)	16,8

3.8. ZYSK/(STRATA) NA AKCJĘ

Podstawowy zysk/(strata) na akcję

Podstawowy zysk/(strata) na akcję wylicza się jako iloraz zysku/(straty) przypadającego/jej na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w ciągu roku.

Rozwodniony zysk/(strata) na akcję

Rozwodniony zysk/(strata) na akcję wylicza się, korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na potencjalne akcje zwykłe powodujące rozwodnienie. JSW nie posiada instrumentów powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. W związku z powyższym rozwodniony zysk/(strata) na akcję równy jest podstawowemu zyskowi/(stracie) na akcję JSW.

	2018	2017
Zysk netto	1 418,6	2 422,1
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	117 411 596	117 411 596
PODSTAWOWY I ROZWODNIONY ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ (W ZŁOTYCH NA JEDNĄ AKCJĘ)	12,08	20,63

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE OPODATKOWANIA

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY I ODROZCZONY</p> <p>Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujmuje się w wyniku finansowym, z wyłączeniem zakresu, w którym odnosi się on bezpośrednio do pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. W tym przypadku podatek również ujmowany jest odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych.</p> <p>Zobowiązanie i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością księgową w sprawozdaniu finansowym – ujmowane jest w pełnej wysokości, metodą bilansową; ponadto aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są od nierozliczonych strat podatkowych. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień kończący okres sprawozdawczy stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tego tytułu.</p> <p>Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.</p> <p>Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie, jeżeli występuje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do dokonania kompensaty aktywów z tytułu bieżącego podatku dochodowego z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego.</p>

4.1. PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy ujęty w zysku netto:

	2018	2017
Podatek bieżący:	194,7	223,7
– bieżące obciążenie podatkowe	194,7	223,7
Podatek odroczony	153,7	340,5
RAZEM PODATEK DOCHODOWY UJĘTY W ZYSKU NETTO	348,4	564,2

Podatek dochodowy ujęty w innych całkowitych dochodach:

	2018	2017
Podatek odroczony:		
– zyski/(straty) aktuarialne	(12,5)	(0,9)
– zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	3,4	3,8
RAZEM PODATEK DOCHODOWY UJĘTY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	(9,1)	2,9

Uzgodnienie teoretycznego podatku wynikającego z zysku przed opodatkowaniem i ustawowej stawki podatkowej do obciążenia z tytułu podatku dochodowego wykazanego w zysku netto przedstawia się następująco:

	2018	2017
Zysk przed opodatkowaniem	1 767,0	2 986,3
Podatek wyliczony według stawki 19%	335,7	567,4
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami wg przepisów podatkowych	2,8	(3,8)
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów wg przepisów podatkowych	9,9	0,6
OBCIĄŻENIE ZYSKU NETTO Z TYTUŁU PODATKU DOCHODOWEGO	348,4	564,2

Efektywna stopa podatkowa	Główne czynniki wpływające na efektywną stopę podatkową
2018	
19,7%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odniesienie w przychody otrzymanej dywidendy w kwocie 1,1 mln zł oraz równowartość odpisów amortyzacyjnych sfinansowanych z dotacji i subwencji w wysokości 1,1 mln zł, które nie są przychodem podatkowym, ▪ wykazanie przychodu podatkowego nabytych udziałów w kwocie 17,1 mln zł, które nie zostały zaliczone do przychodów księgowych, ▪ odniesienie w koszty odpisu na PFRON w wysokości 25,5 mln zł, przekazanie darowizn w kwocie 3,3 mln zł, poniesienie wydatków na koszty reprezentacji w kwocie 3,9 mln zł, koszty nie związane z przychodami 3,2 mln zł, kary, grzywny i odsetki od zobowiązań budżetowych 1,1mln zł, rezerwy 1,6mln zł, które nie są kosztem podatkowym. <p>Powyższe różnice pomiędzy zyskiem brutto, a podstawą opodatkowania stanowią tzw. trwałe różnice, które wpływają na wielkość efektywnej stopy podatkowej.</p>
2017	
18,9%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwiązane rezerwy i odpisy na należności odsetkowe z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 4,7 mln zł, zarachowane odsetki od należności z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 6,5 mln zł, otrzymane dywidendy w kwocie 4,6 mln zł, które nie są przychodem podatkowym oraz odniesienie w koszty odpisu na PFRON w kwocie 23,8 mln zł oraz utworzenie odpisu i rezerwy na odsetki i koszty egzekucyjne w kwocie 9,8 mln, które nie są kosztem podatkowym, a stanowią tzw. różnice trwałe, które wpływają na wysokość podstawy opodatkowania i wielkość efektywnej stopy podatkowej.

4.2. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości Spółka dokonała kompensaty aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Po dokonaniu kompensaty w sprawozdaniu finansowym wykazuje się następujące kwoty:

	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
– przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	501,2	600,2
– przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	153,1	190,9
RAZEM	654,3	791,1
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
– przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	192,7	186,8
– przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	5,7	4,1
RAZEM	198,4	190,9
AKTYWA Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO (NETTO)	455,9	600,2

Zmiana stanu odroczonego podatku dochodowego przedstawia się następująco:

	2018	2017
STAN NA 1 STYCZNIA	600,2	943,6
Korekta z tytułu zastosowania MSSF 9	0,3	-
STAN NA 1 STYCZNIA (przekształcone)	600,5	943,6
Uznanie/(obciążenie) zysku netto	(153,7)	(340,5)
Zwiększenie/(zmniejszenie) innych całkowitych dochodów	9,1	(2,9)
STAN NA 31 GRUDNIA	455,9	600,2

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego (przed uwzględnieniem ich kompensaty w ramach jednej jurysdykcji prawnej) przedstawiają się w sposób następujący:

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Rezerwy	Niewypłacone wynagrodzenia i inne świadczenia	Strata podatkowa	Wycena rzeczowych aktywów trwałych	Pozostałe	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2017	139,2	487,4	33,7	133,7	321,9	51,7	1 167,6
(Obciążenie)/uznanie zysku netto	(34,6)	(260,8)	(16,2)	(86,5)	(3,3)	27,8	(373,6)
Zwiększenie/(zmniejszenie) innych całkowitych dochodów	0,9	-	-	-	-	(3,8)	(2,9)
STAN NA 31 GRUDNIA 2017	105,5	226,6	17,5	47,2	318,6	75,7	791,1
Korekta z tytułu zastosowania MSSF 9	-	-	-	-	-	0,3	0,3
STAN NA 31 GRUDNIA 2017 (przekształcone)	105,5	226,6	17,5	47,2	318,6	76,0	791,4
(Obciążenie)/uznanie zysku netto	19,1	(90,2)	2,3	(47,2)	(25,4)	(4,8)	(146,2)
Zwiększenie/(zmniejszenie) innych całkowitych dochodów	12,5	-	-	-	-	(3,4)	9,1
STAN NA 31 GRUDNIA 2018	137,1	136,4	19,8	-	293,2	67,8	654,3

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Wartość wyrobisk ruchomych	Pozostałe	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2017	146,5	77,5	224,0
Obciążenie/(uznanie) zysku netto	19,6	(52,7)	(33,1)
STAN NA 31 GRUDNIA 2017	166,1	24,8	190,9
Obciążenie/(uznanie) zysku netto	(1,2)	8,7	7,5
STAN NA 31 GRUDNIA 2018	164,9	33,5	198,4

Realizowalność aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

JSW na dzień 31 grudnia 2018 roku osiągnęła zysk podatkowy pozwalając na rozliczenie straty w całości w wysokości 47,2 mln zł.

5. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DOTYCZĄCE ZADŁUŻENIA

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>Zobowiązania z tytułu zadłużenia obejmują: kredyty bankowe, pożyczki, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.</p> <p>Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe są wykazywane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.</p> <p>Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych ujmowana jest jako zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, z podziałem na część krótkoterminową (płatną do jednego roku) i długoterminową (płatną w okresie dłuższym niż jeden rok). Przy obliczaniu wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, stopą dyskontową jest stopa procentowa leasingu, jeżeli jest możliwe jej ustalenie. W przeciwnym razie stosuje się krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu. Koszty finansowe rozlicza się na poszczególne okresy objęte okresem leasingu, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.</p>

Zobowiązania z tytułu zadłużenia:

	Nota	31.12.2018	31.12.2017
Kredyty i pożyczki	5.1	7,0	9,0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	5.2	121,0	856,0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5.3	26,7	55,7
RAZEM		154,7	920,7
w tym:			
długoterminowe		15,9	826,2
krótkoterminowe		138,8	94,5

5.1. KREDYTY I POŻYCZKI

	31.12.2018	31.12.2017
Pożyczki	7,0	9,0
RAZEM	7,0	9,0
w tym:		
długoterminowe	5,0	7,0
krótkoterminowe	2,0	2,0

W dniu 22 maja 2017 roku uruchomiona została na podstawie podpisanej 23 marca 2017 roku umowy, pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w wysokości 10,0 mln zł. Spłata pożyczki następuje kwartalnie w wysokości 500 tys. zł począwszy od września 2017 roku. Pożyczka jest wyrażona w złotych polskich. Pożyczka oprocentowana jest według zmiennej stopy procentowej. W 2018 roku oprocentowanie pożyczki wynosiło 5,85%.

Wartość godziwa pożyczek nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

Pożyczka na dzień 31 grudnia 2018 roku została zabezpieczona w postaci przelewu wierzytelności z rachunku lokaty terminowej w wysokości 10,1 mln zł.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź odsetek lub naruszenia innych warunków umów umowy pożyczki.

Zaciągnięte pożyczki według terminu zapadalności na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Waluta pożyczki	Wartość pożyczki na koniec okresu sprawozdawczego	Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:				
		krótkoterminowe	długoterminowe			
			od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	7,0	2,0	2,0	2,0	1,0	-
RAZEM	7,0	2,0	2,0	2,0	1,0	-

Spółka nie dysponuje niewykorzystanymi liniami kredytowymi.

5.2. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	121,0	856,0
RAZEM	121,0	856,0
w tym:		
długoterminowe	-	792,6
krótkoterminowe	121,0	63,4

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych w podziale na waluty (po przeliczeniu na PLN):

	31.12.2018	31.12.2017
- PLN	71,5	523,3
- USD	49,5	332,7
RAZEM	121,0	856,0

Analiza wrażliwości na ryzyko związane ze zmianami kursów walut oraz stóp procentowych została przedstawiona w Nocie 8.5.1.

Program Emisji Obligacji

W 2018 roku JSW dokonała wykupu dłużnych papierów wartościowych o łącznej wartości 737,3 mln zł (w tym 446,0 mln zł oraz 80,5 mln USD). Odsetki i prowizje zapłacone w okresie sprawozdawczym z tytułu emisji obligacji w kwocie 37,5 mln zł, zostały zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązania z tytułu emisji obligacji stanowiły 7 151 szt. obligacji o wartości nominalnej 10 000,00 zł każda oraz 1 317 szt. obligacji o wartości nominalnej 10 000,00 USD każda. Łącznie zobowiązanie z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wyceniane według zamortyzowanego kosztu ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 121,0 mln zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku: 856,0 mln zł).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, ostateczny termin wykupu obligacji przypadał na 30 grudnia 2019 roku. Po dniu kończącym okres sprawozdawczy, tj. 16 stycznia 2019 roku Zarząd JSW podjął uchwałę o całkowitym wykupie obligacji, o łącznej wartości nominalnej 121,0 mln zł (w tym 71,5 mln zł oraz 13,2 mln USD). Wykup został zrealizowany w dniu 18 stycznia 2019 roku, co spowodowało zakończenie Programu Emisji Obligacji. Wykup obligacji był zgodny z zapisami Warunków Emisji.

Zgodnie z zawartym w dniu 23 kwietnia 2018 roku aneksem do Umowy Programu Emisji Obligacji, Obligatariusze wyrazili zgodę na zwolnienie zabezpieczeń, w tym na zwolnienie hipotek umownych i zastawów rejestrowych na aktywach ruchomych ZORG Borynia i ZORG Budryk.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku zabezpieczenie obligacji stanowiły:

- 1) Zastawy rejestrowe do najwyższej sumy zabezpieczenia wynoszącej 1 500,0 mln zł oraz 245,6 mln USD ustanowione na rzecz PKO BP jako administratora zastawu na:
 - aktywach ruchomych ZORG Knurów-Szczygłowice, ZORG Pniówek, ZORG Zofiówka,
 - akcjach posiadanych przez JSW w spółkach JSW Innowacje (wcześniej Polski Koks) i JSW KOKS,
 - rachunkach bankowych JSW,
 - prawach z umów.
- 2) Hipoteki umowne łączne ustanowione na rzecz PKO BP jako administratora hipoteki do kwoty 1 500,0 mln zł oraz do kwoty 245,6 mln USD na nieruchomościach będących przedmiotem własności lub wieczystego użytkowania JSW, wchodzących w skład zorganizowanych części przedsiębiorstwa JSW w postaci, ZORG Knurów-Szczygłowice, ZORG Pniówek, ZORG Zofiówka.
- 3) Poręczenia udzielone na rzecz Obligatariuszy przez JSW KOKS (do kwoty stanowiącej 100% kapitałów własnych), wartość udzielonego poręczenia wynosi 2 218,5 mln zł.
- 4) Przelew wierzytelności handlowych lub wierzytelności z tytułu umów ubezpieczenia dokonany na podstawie następujących umów przelewu rządzonych prawem polskim:
 - umowy przelewu praw na zabezpieczenie z dnia 28 października 2015 roku (ze zm.) pomiędzy JSW jako cedentem a PKO BP jako cesjonariuszem,
 - umowy przelewu praw na zabezpieczenie z dnia 11 sierpnia 2016 roku (ze zm.) pomiędzy JSW jako cedentem a PKO BP jako cesjonariuszem.

5.3. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Spółka jako leasingobiorca posiadała na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku umowy leasingowe o charakterze finansowym. Główne pozycje leasingu finansowego stanowią zobowiązania z tytułu leasingu maszyn i urządzeń technicznych.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

	31.12.2018		31.12.2017	
	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
Do 1 roku	17,1	15,8	31,1	29,1
Od 1 roku do 5 lat	12,0	10,9	29,0	26,6
RAZEM	29,1	26,7	60,1	55,7
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	(2,4)	-	(4,4)	-
WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH	26,7	26,7	55,7	55,7
w tym:				
długoterminowe	-	10,9	-	26,6
krótkoterminowe	-	15,8	-	29,1

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego wyrażone są w złotych polskich.

Wartość księgowa netto dla każdej grupy aktywów w leasingu finansowym:

	31.12.2018	31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe:		
Urządzenia techniczne i maszyny	24,8	48,0
Inne rzeczowe aktywa trwałe	1,1	1,7
RAZEM	25,9	49,7

5.4. UZGODNIENIE ZADŁUŻENIA

Zmianę stanu zadłużenia na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

	Kredyty i pożyczki	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	RAZEM
STAN NA 1 STYCZNIA 2018	9,0	856,0	55,7	920,7
Naliczone odsetki	0,5	28,2	2,1	30,8
Płatności z tytułu zadłużenia:	(2,5)	(774,8)	(28,9)	(806,2)
- spłata zobowiązania (kapitału)	(2,0)	(737,3)	(26,5)	(765,8)
- wykup obligacji	-	-	-	-
- odsetki zapłacone	(0,5)	(37,5)	(2,4)	(40,4)
Różnice kursowe	-	11,6	-	11,6
Inne zwiększenia / (zmniejszenia)	-	-	(2,2)	(2,2)
STAN NA 31 GRUDNIA 2018	7,0	121,0	26,7	154,7

Zmianę stanu zadłużenia na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

	Kredyty i pożyczki	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	RAZEM
STAN NA 1 STYCZNIA 2017	-	1 596,4	59,2	1 655,6
Wpływy z tytułu zaciągnięcia zadłużenia:	10,0	-	24,1	34,1
- otrzymane finansowanie	10,0	-	24,1	34,1
Naliczone odsetki	0,4	54,2	2,1	56,7
Płatności z tytułu zadłużenia:	(1,4)	(699,3)	(31,4)	(732,1)
- spłata zobowiązania (kapitału)	(1,0)	-	(29,6)	(30,6)
- wykup obligacji	-	(653,8)	-	(653,8)
- odsetki zapłacone	(0,4)	(45,5)	(1,8)	(47,7)
Różnice kursowe	-	(95,3)	-	(95,3)
Inne zwiększenia / (zmniejszenia)	-	-	1,7	1,7
STAN NA 31 GRUDNIA 2017	9,0	856,0	55,7	920,7

6. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

6.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	
RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	
<p>Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w wartości początkowej pomniejszonej o skumulowane umorzenie oraz skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.</p> <p>W wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się zdyskontowane koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w działalności górniczej podziemnej, które zgodnie z obowiązującą ustawą Prawo geologiczne i górnicze podlegają likwidacji po zakończeniu działalności.</p> <p>Prezentowane w wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są rzeczowe aktywa trwałe, których dotyczą, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach przewidywanego harmonogramu likwidacji kopalni.</p> <p>Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości księgowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik rzeczowych aktywów trwałych (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do wyniku finansowego w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.</p> <p>Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Wszelkie początkowe koszty bezpośrednie leasingobiorcy zwiększają kwotę wykazywaną jako składnik aktywów.</p> <p>Amortyzację rzeczowych aktywów trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowych, pomniejszonych o wartości końcowe, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynoszą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budynki i budowle (w tym wyrobiska kapitalne) 1-64 lat, • Urządzenia techniczne i maszyny 1-64 lat, • Środki transportu 1-35 lat, • Inne rzeczowe aktywa trwałe 1-22 lat, • Grunty nie podlegają amortyzacji. <p>Okresy żywotności mogą być dłuższe niż żywotność poszczególnych kopalń, jeżeli przewiduje się ich wykorzystanie w innych zakładach (ruchach) JSW.</p> <p>Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów, jeżeli umowa przewiduje przeniesienie na leasingobiorcę tytułu własności przedmiotu leasingu. Jeżeli umowa nie przewiduje ostatecznego przekazania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę, to dany składnik aktywów amortyzujemy przez okres leasingu.</p> <p>Zyski i straty z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością księgową i ujmuje w wyniku finansowym jako pozostałe zyski/straty netto.</p> <p>Rzeczowe aktywa trwałe będące w toku budowy lub montażu są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości i nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy.</p>	
WYROBISKA RUCHOWE	
<p>Wyrobiska górnicze związane z udostępnieniem wyrobisk eksploatacyjnych, tzw. wyrobiska ruchowe, na moment początkowego ujęcia wyceniane są w wysokości skumulowanych kosztów poniesionych na ich wytworzenie, pomniejszonych o wartość węgla wydobytego w trakcie ich budowy, wycenionego według normatywnego kosztu wytworzenia wydobytego węgla. Aktywowane koszty wyrobisk ruchowych (będące rozliczeniami międzyokresowymi kosztów) są prezentowane w sprawozdaniu finansowym w oddzielnej pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Rozliczenie nakładów na wyrobiska ruchowe proporcjonalnie do wydobycia węgla z poszczególnych rejonów ścianowych jest prezentowane w wyniku finansowym jako amortyzacja.</p> <p>Spółka corocznie, w II półroczu, analizuje wysokość aktywowanych kosztów na wyrobiska ruchowe pod kątem ich związku z przychodami, które będą realizowane w następujących okresach obrotowych.</p>	

ISTOTNE SZACUNKI
<p>Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych</p> <p>Spółka określa szacowane okresy użytkowania, a poprzez to stawki amortyzacji dla poszczególnych rzeczowych aktywów trwałych. Szacunek ten opiera się na oczekiwanym okresie ekonomicznej użyteczności tych aktywów. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacyjnych oraz wartość końcowa rzeczowych aktywów trwałych podlegają corocznej weryfikacji raz w roku w IV kwartale, w celu dokonania odpowiednich korekt odpisów amortyzacyjnych począwszy od następnego roku obrotowego. Przeprowadzona weryfikacja stawek amortyzacyjnych rzeczowych aktywów trwałych spowodowała spadek amortyzacji w 2018 roku względem roku poprzedniego o 6,6 mln zł.</p> <p>Sposób rozliczania wyrobisk ruchowych</p> <p>Wyrobiska ruchowe są rozliczane proporcjonalnie do wielkości wydobycia węgla z poszczególnych rejonów ścianowych. Długość okresu rozliczania danego wyrobiska ruchowego jest uzależniona od szacunku ilości węgla znajdującego się w danym pokładzie udostępnionym w ramach wyrobiska ruchowego.</p>

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Nota	Grunty	Budynki i budowle	Wyrobiska ruchowe *	Urządzenia techniczne i maszyny	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie **	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2018								
Wartość brutto		34,3	5 417,2	688,2	4 698,6	344,3	810,5	11 993,1
Umorzenie ***		-	(2 962,2)	-	(3 718,5)	(291,9)	(151,0)	(7 123,6)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		34,3	2 455,0	688,2	980,1	52,4	659,5	4 869,5
Zwiększenia		-	50,2	541,4	1,9	0,2	858,9	1 452,6
Zmiana wartości rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego	6.12	-	87,9	-	-	-	-	87,9
Przekazanie KWK Krupiński do SRK	3.5	-	-	-	(2,1)	-	-	(2,1)
Przesunięcia z rzeczowych aktywów trwałych w budowie		1,8	103,6	-	346,2	39,5	(491,1)	-
Zmniejszenia		(0,2)	(24,0)	(26,9)	(8,8)	(0,6)	(0,6)	(61,1)
Amortyzacja		-	(110,3)	(264,9)	(206,8)	(26,5)	-	(608,5)
Odpis aktualizujący - utworzenie	6.3	-	(595,8)	(166,9)	(246,9)	(14,2)	(189,3)	(1 213,1)
Odpis aktualizujący - odwrócenie	6.3	-	480,5	97,1	120,0	2,4	34,6	734,6
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		35,9	2 447,1	868,0	983,6	53,2	872,0	5 259,8
STAN NA 31 GRUDNIA 2018								
Wartość brutto		35,9	5 584,4	868,0	4 893,2	364,2	1 119,8	12 865,5
Umorzenie ***		-	(3 137,3)	-	(3 909,6)	(311,0)	(247,8)	(7 605,7)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		35,9	2 447,1	868,0	983,6	53,2	872,0	5 259,8

* Aktywowane koszty wyrobisk ruchowych są rozliczane zgodnie z wielkością wydobycia węgla z danego rejonu ścianowego. W momencie rozliczenia następuje, co do zasady, faktyczna likwidacja wyrobiska ruchowego, stąd brak jest w tabeli wartości skumulowanego umorzenia

** Poniesione przez Spółkę nakłady na inwestycje (za wyjątkiem nakładów na wyrobiska ruchowe) gromadzone są w „Rzeczowych aktywach trwałych w budowie”, a w miesiącu oddania do użytkowania przenoszone są do odpowiedniej grupy rodzajowej rzeczowych aktywów trwałych

*** Pozycja obejmuje umorzenie oraz odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

	Nota	Grunty	Budynki i budowle	Wyrobiska ruchowe *	Urządzenia techniczne i maszyny	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie **	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2017								
Wartość brutto		50,0	5 786,7	746,6	4 877,4	350,4	852,3	12 663,4
Umorzenie ***		(9,1)	(2 911,6)	-	(3 709,2)	(294,9)	(195,7)	(7 120,5)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		40,9	2 875,1	746,6	1 168,2	55,5	656,6	5 542,9
Zwiększenia		0,1	17,2	459,1	0,2	-	392,5	869,1
Zmiana wartości rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego	6.12	-	(71,5)	-	-	-	-	(71,5)
Przesunięcia z rzeczowych aktywów trwałych w budowie		0,7	154,3	-	119,6	20,3	(294,9)	-
Przekazanie KWK Krupiński do SRK	3.5	(7,3)	(14,1)	(16,8)	(6,9)	(0,4)	(9,3)	(54,8)
Zmniejszenia		(0,1)	(7,1)	(3,1)	(13,9)	-	(8,0)	(32,2)
Amortyzacja		-	(122,2)	(311,8)	(225,3)	(17,9)	-	(677,2)
Odpis aktualizujący - utworzenie	6.3	-	(376,7)	(185,8)	(112,8)	(6,0)	(77,4)	(758,7)
Odpis aktualizujący - odwrócenie	6.3	-	-	-	51,0	0,9	-	51,9
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		34,3	2 455,0	688,2	980,1	52,4	659,5	4 869,5
STAN NA 31 GRUDNIA 2017								
Wartość brutto		34,3	5 417,2	688,2	4 698,6	344,3	810,5	11 993,1
Umorzenie ***		-	(2 962,2)	-	(3 718,5)	(291,9)	(151,0)	(7 123,6)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		34,3	2 455,0	688,2	980,1	52,4	659,5	4 869,5

- * Aktywowane koszty wyrobisk ruchomych są rozliczane zgodnie z wielkością wydobycia węgla z danego rejonu ścianowego. W momencie rozliczenia następuje, co do zasady, faktyczna likwidacja wyrobiska ruchomego, stąd brak jest w tabeli wartości skumulowanego umorzenia
- ** Poniesione przez Spółkę nakłady na inwestycje (za wyjątkiem nakładów na wyrobiska ruchome) gromadzone są w „Rzeczowych aktywach trwałych w budowie”, a w miesiącu oddania do użytkowania przenoszone są do odpowiedniej grupy rodzajowej rzeczowych aktywów trwałych
- *** Pozycja obejmuje umorzenie oraz odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

AMORTYZACJA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Poniżej przedstawiono pozycje, w których ujęto amortyzację rzeczowych aktywów trwałych i rozliczenie wyrobisk ruchomych:

	2018	2017
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	598,1	666,3
Koszty sprzedaży	0,4	0,4
Koszty administracyjne	9,3	9,8
Wartość świadczeń i rzeczowych aktywów trwałych wytworzonych na potrzeby własne	0,6	0,5
Pozostałe koszty	0,1	0,2
RAZEM AMORTYZACJA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH I ROZLICZENIE WYROBISK RUCHOMYCH	608,5	677,2

POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość netto rzeczowych aktywów trwałych stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań wynosi 1 943,1 mln zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku: 3 708,5 mln zł) i dotyczy zabezpieczenia spłaty wiarytelności wynikających z Umowy Programu emisji obligacji z dnia 30 lipca 2014 roku wraz z późniejszymi zmianami. Zabezpieczenia obligacji zostały opisane w Nocie 5.2.

W 2018 roku i w 2017 roku nie wystąpiły w Spółce skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego rzeczowych aktywów trwałych.

6.2. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>WARTOŚCI NIEMATERIALNE</p> <p>(a) Informacja geologiczna</p> <p>Prawo do korzystania z informacji geologicznej aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na jej zakup. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania informacji. Szacowany okres użytkowania informacji geologicznej wynosi od 2 do 61 lat.</p> <p>(b) Prawo użytkowania wieczystego</p> <p>Spółka ujmuje nabyte odpłatnie prawa użytkowania wieczystego jako wartości niematerialne i amortyzuje zgodnie z okresem, na jaki to prawo zostało udzielone. Prawa użytkowania wieczystego nabyte nieodpłatnie ujmowane są w ewidencji pozabilansowej w wartości określonej w decyzji administracyjnej dotyczącej opłaty za wieczyste użytkowanie.</p> <p>(c) Oprogramowanie komputerowe</p> <p>Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania, który wynosi od 2 do 10 lat.</p> <p>(d) Świadectwa pochodzenia energii</p> <p>Prawo energetyczne nakłada na JSW jako odbiorcę przemysłowego, obowiązek zakup i przedstawienia do umorzenia praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii lub uiszczenia opłaty zastępczej. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia powstają z chwilą zapisania w rejestrze świadectw pochodzenia, a wygasają z chwilą ich umorzenia. Termin wykonania obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia lub poniesienia opłat zastępczych za dany rok upływa z dniem 31 marca roku następnego.</p> <p>Świadectwa pochodzenia wyceniane są początkowo według ceny nabycia, natomiast świadectwa pochodzenia wytworzone we własnym zakresie wyceniane są według cen rynkowych (z ostatniego dnia miesiąca, w którym wytworzono energię, której świadectwa dotyczą) w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi. Jeżeli wartość godziwa nie jest możliwa do określenia, to w takim przypadku świadectwa pochodzenia wyceniane są według jednostkowej opłaty zastępczej na dany rok ogłaszanej przez Prezesa URE.</p>

ISTOTNE SZACUNKI

Okresy użytkowania wartości niematerialnych

Spółka określa szacowane okresy użytkowania, a poprzez to stawki amortyzacji dla poszczególnych wartości niematerialnych. Szacunek ten opiera się na oczekiwanym okresie ekonomicznej użyteczności tych aktywów. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacyjnych oraz wartość końcowa wartości niematerialnych podlegają corocznej weryfikacji raz w roku w IV kwartale, w celu dokonania odpowiednich korekt odpisów amortyzacyjnych począwszy od następnego roku obrotowego. Przeprowadzona weryfikacja stawek amortyzacyjnych wartości niematerialnych nie spowodowała istotnych różnic amortyzacji w 2018 roku względem roku poprzedniego

WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	Nota	Informacja geologiczna	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Pozostałe wartości niematerialne	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2018					
Wartość brutto		26,9	60,8	25,1	112,8
Umorzenie		(15,6)	(3,5)	(18,4)	(37,5)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		11,3	57,3	6,7	75,3
Zwiększenia		4,7	0,2	14,6	19,5
Zmniejszenia		-	(3,3)	(6,9)	(10,2)
Amortyzacja		(1,7)	(1,0)	(0,3)	(3,0)
Odpis aktualizujący - utworzenie	6.3	(0,4)	-	(0,5)	(0,9)
Odpis aktualizujący - rozwiązanie	6.3	0,1	-	-	0,1
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		14,0	53,2	13,6	80,8
STAN NA 31 GRUDNIA 2018					
Wartość brutto		31,0	57,4	31,8	120,2
Umorzenie		(17,0)	(4,2)	(18,2)	(39,4)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		14,0	53,2	13,6	80,8

		Informacja geologiczna	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Pozostałe wartości niematerialne	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2017					
Wartość brutto		29,0	60,3	27,6	116,9
Umorzenie		(16,8)	(2,5)	(19,4)	(38,7)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		12,2	57,8	8,2	78,2
Zwiększenia		1,2	3,4	6,9	11,5
Przekazanie KWK Krupiński do SRK	3.5	(0,1)	(2,8)	-	(2,9)
Zmniejszenia		-	-	(8,1)	(8,1)
Amortyzacja		(1,6)	(1,1)	(0,3)	(3,0)
Odpis aktualizujący - utworzenie	6.3	(0,4)	-	-	(0,4)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		11,3	57,3	6,7	75,3
STAN NA 31 GRUDNIA 2017					
Wartość brutto		26,9	60,8	25,1	112,8
Umorzenie		(15,6)	(3,5)	(18,4)	(37,5)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO		11,3	57,3	6,7	75,3

AMORTYZACJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH

Poniżej przedstawiono pozycje, w których ujęto amortyzację wartości niematerialnych:

	2018	2017
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	2,2	2,2
Koszty administracyjne	0,8	0,8
RAZEM AMORTYZACJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	3,0	3,0

PRAWO UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO GRUNTU

JSW posiada następujące prawa użytkowania wieczystego gruntu nie ujęte w sprawozdaniu finansowym:

	31.12.2018	31.12.2017
Powierzchnia (tys. m ²)	8 467	8 568
Wartość (mln zł)	54,5	54,7

Przyszłe opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały przedstawione w Nocie 9.2.

POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość netto wartości niematerialnych stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań wynosi 59,6 mln zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku: 69,3 mln zł) i dotyczy zabezpieczenia spłaty wierzytelności wynikających z Umowy programu emisji obligacji z dnia 30 lipca 2014 roku wraz z późniejszymi zmianami. Zabezpieczenia obligacji zostały opisane w Nocie 5.2.

W 2018 roku i w 2017 roku nie wystąpiły w Spółce skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego wartości niematerialnych.

ŚWIADECTWA POCHODZENIA ENERGII

W wartościach niematerialnych Spółka prezentuje świadectwa pochodzenia energii nabyte w celu spełnienia obowiązku ich umorzenia wynikającego z przepisów Prawa energetycznego. Ze względu na ich specyficzny charakter, wydatki na nabycie świadectw pochodzenia energii zostały ujęte w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej.

Poniżej została zaprezentowana zmiana stanu wartości świadectw pochodzenia energii:

ŚWIADECTWA POCHODZENIA ENERGII	2018	2017
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	4,5	6,5
Zwiększenia	14,1	6,1
Zmniejszenia/umorzenie świadectw pochodzenia energii	(6,8)	(8,1)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO NA KONIEC OKRESU	11,8	4,5

6.3. UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

ISTOTNE SZACUNKI
<p><i>Utrata wartości aktywów niefinansowych</i></p> <p>Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości księgowej. W przypadku, gdy wartość księgowa danego składnika rzeczowych aktywów trwałych przewyższa jego oszacowaną wartość odzyskiwalną, jego wartość księgowa podlega odpisowi z tytułu utraty wartości do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalną stanowi wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej aktywów pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej.</p> <p>Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębne przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Testy na utratę wartości rzeczowych składników aktywów trwałych wykonywane są z przyjęciem zasady, iż najmniejszą grupę aktywów stanowi kopalnia lub inna spółka zależna.</p> <p>Jeżeli przeprowadzony test na utratę wartości wykaże, że wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów jest niższa od wartości księgowej, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy między wartością odzyskiwalną a wartością księgową składnika aktywów. Po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, koryguje się odpisy amortyzacyjne dotyczące danego składnika aktywów. Niefinansowe aktywa, w odniesieniu do których uprzednio stwierdzono utratę wartości, oceniane są na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy pod kątem występowania przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia dokonanego odpisu.</p> <p>Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmowane jest w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów w pozycji „pozostałe koszty/przychody”.</p>

ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI

Z uwagi na zmienne otoczenie makroekonomiczne Spółka okresowo weryfikuje przesłanki mogące świadczyć o utracie wartości odzyskiwalnej majątku poszczególnych zakładów JSW. Analiza utraty wartości aktywów trwałych dokonywana jest poprzez oszacowanie wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne („CGU”). Analiza taka opiera się na szeregu istotnych założeń, których częścią jest poza kontrolą Spółki. Istotne zmiany tych założeń mają wpływ na wyniki testów na utratę wartości i w konsekwencji mogą doprowadzić do istotnych zmian sytuacji finansowej oraz wyników finansowych Spółki.

W bieżącym okresie sprawozdawczym Spółka dokonała analizy przesłanek w celu weryfikacji, czy mogła nastąpić dalsza utrata wartości aktywów lub odwrócenie wcześniej ujętych odpisów.

Zmiany stanu odpisów aktualizujących aktywa trwałe przedstawia poniższa tabela:

	2018			2017		
	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	RAZEM	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	RAZEM
STAN NA 1 STYCZNIA	2 890,4	1,6	2 892,0	2 620,2	2,0	2 622,2
Utworzenie odpisu	1 213,1	0,9	1 214,0	758,7	0,4	759,1
Wykorzystanie odpisu	(101,1)	(0,1)	(101,2)	(436,6)	(0,8)	(437,4)
Przeklasyfikowanie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów na poczet umorzenia	(105,7)	(0,6)	(106,3)	-	-	-
Rozwiązanie odpisu	(734,6)	(0,1)	(734,7)	(51,9)	-	(51,9)
STAN NA 31 GRUDNIA	3 162,1	1,7	3 163,8	2 890,4	1,6	2 892,0

Przesłanki powodujące utratę wartości

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią najbardziej istotną pozycję aktywów JSW. Zidentyfikowano kilka głównych czynników, które w istotny sposób mogły przyczynić się do zmiany wartości posiadanych aktywów:

- Ograniczenie dostępu do usług górniczo-wiertniczych charakteryzujące się gwałtownym wzrostem cen – w okresie kryzysu na rynku węglowym wszystkie firmy w celu zachowania płynności finansowej ograniczyły nakłady inwestycyjne w zakresie robót górniczo-wiertniczych do niezbędnego minimum. Spowodowało to, że wiele firm specjalizujących się w usługach górniczo-wiertniczych zostało zlikwidowanych, a pozostałe drastycznie ograniczyły zatrudnienie. Poprawa cen węgla spowodowała, że dla utrzymania mocy produkcyjnych spółki węglowe wznowiły projekty inwestycyjne dotyczące udostępniania nowych pokładów, jednak rynek usług górniczych nie był przygotowany na taki wzrost zapotrzebowania ze strony sektora. Niedobór mocy produkcyjnych firm usługowych przy zwiększonym

popycie na usługi wiertniczo-górnictwa w szybkim stopniu przełożyło się na skokowy wzrost cen, co miało odzwierciedlenie w postępowaniach przetargowych przeprowadzonych w roku 2017.

W roku 2018 obserwowaliśmy znaczną przewagę podaży robót górniczych w tym inwestycyjnych nad możliwościami firm zewnętrznych. Prawie każdy istotny przetarg przekraczał zaplanowaną wartość. Firmy pozostałe na rynku zaczęły wykorzystywać sytuację dyktując bardzo wysokie ceny, co spowodowało skokowy wzrost nakładów w zakresie usług wiertniczo-górnictwa i inwestycji. Niektóre działania Spółki, takie jak skrócenie okresu płatności dla firm zewnętrznych wyłonionych w drodze przetargu czy też zwiększenie konkurencji poprzez branie udziału w konsorcjach JZR, wzrost ilości metrów wykonywanych siłami własnymi kopalń powinno się przyczynić do wzrostu konkurencyjności i ograniczenia wzrostu cen w przyszłości. Rynek firm zewnętrznych cechuje się dość dużą bezwładnością więc aktualnie jeszcze nie obserwujemy obniżek cen za wykonywane usługi, możemy jedynie mówić o zatrzymaniu tak gwałtownych wzrostów. Przeanalizowano średni koszt drążenia 1 metra wyrobisk zleconych w ramach UWG. Z analizy tej wynika, iż nastąpił znaczący wzrost ceny jednostkowej w porównaniu do roku 2017 (wykonano mniejszy zakres rzeczowy po wyższej cenie jednostkowej).

- Obserwowany w roku 2018 dalszy wzrost cen wyrobów stalowych wykorzystywanych w górnictwie głębinowym, co przełożyło się na zwiększone koszty prowadzonej działalności i wydatki inwestycyjne. Poziom wzrostu rok do roku ok. 8% na grupie 370 wyrobów stalowych.
- Konieczność zwiększenia nakładów inwestycyjnych w celu utrzymania zdolności produkcyjnych w długim okresie czasu – realizowany w okresie niskich cen węgla Program Restrukturyzacji nastawiony był na utrzymanie płynności finansowej pozwalającej zrealizować zobowiązania wynikające z emisji obligacji. Utrzymanie płynności planowano osiągnąć poprzez wstrzymanie wszystkich inwestycji kluczowych. Efektem ubocznym programu oszczędnościowego było ograniczenie mocy produkcyjnych JSW w długim okresie czasu, co przekładało się na spadek wydobycia po roku 2022 o ok. 1,5 mln ton. W celu utrzymania zdolności produkcyjnych konieczne jest wznowienie oraz przyspieszenie w latach 2018-2022 inwestycji kluczowych w zakresie udostępnienia nowych pokładów z uwzględnieniem wzrostu cen usług opisanych powyżej. Analizując wzrosty nakładów inwestycyjnych w roku 2018 w stosunku do roku 2017 wystąpił znaczący wzrost, który urealniał zasadność dokonania odpisu w roku 2017. Był on spowodowany większym zakresem rzeczowym (odbudowa infrastruktury, IT, bhp, ochrony środowiska oraz odbudowa parku maszynowego po okresie kryzysu na rynku węgla i stali, wznowienie realizacji większości inwestycji strategicznych), ale również wyższymi cenami zarówno maszyn i urządzeń oraz wyrobisk kapitalnych (wyższe ceny, wyższe marże firm zewnętrznych). Przesłanka nie ustąpiła, a nawet w zakresie niektórych CGU, spowodowała konieczność dokonania dodatkowych odpisów.
- Konieczność zwiększenia zatrudnienia w stosunku do wcześniej zakładanych ilości w związku z zaobserwowaniem zmniejszającego się potencjału wydobywczego poszczególnych kopalń. Ograniczenie kosztów zatrudnienia poprzez redukcję etatów pociąga za sobą zmniejszenie wielkości produkcji w długim okresie czasu, dlatego też w Strategii na lata 2018-2030 w odniesieniu do wcześniejszych planów uwzględniono potrzebę wzrostu zatrudnienia (z uwzględnieniem przesunięć pracowników w ramach Grupy Kapitałowej) dla KWK Budryk o ok. 430 osób do roku 2021 i dla KWK Knurów-Szczygłowice o ok. 570 osób do roku 2021. W modelu finansowym na potrzeby przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywów założono wyższe zatrudnienie w stosunku do zatrudnienia założonego w strategii z grudnia 2017 roku w związku z:
 - odbudową bazy zatrudnieniowej po okresie kryzysu w stopniu zapewniającym prawidłowe funkcjonowanie Zakładu Górnictwa,
 - wyższym zakresem robót drążeniowych planowanym do realizacji, w tym znacznie wyższym zakresem planowanym do wykonania siłami własnymi,
 - zmniejszeniem zakresu usług zleconych na zewnątrz.
- Wygaśnięcie porozumienia placowego z dnia 23 lutego 2015 roku oraz wcześniejsze odstąpienie od niektórych zapisów wynikających z porozumienia, co skutkowało zwiększeniem kosztów wynagrodzeń w roku 2017 i 2018 oraz podpisanie porozumienia placowego z dnia 11 czerwca 2018 roku, który spowoduje wzrost kosztów wynagrodzeń w latach następnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości dla następujących CGU:

- KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Borynia,
- KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Zofiówka,
- KWK Budryk,
- KWK Pniówek,
- KWK Knurów-Szczygłowice.

Testy na utratę wartości zostały przeprowadzone w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne poprzez ustalenie ich wartości odzyskiwalnej. Określenie wartości godziwej dla bardzo dużych grup aktywów, dla których nie ma aktywnego rynku i mało jest porównywalnych transakcji, jest obciążone ryzykiem błędnej szacunku. W przypadku całych kopalń, dla których należy określić wartość na lokalnym rynku, nie istnieją obserwowalne wartości godziwe. W związku z powyższym wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu

o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie projekcji finansowych przygotowanych na lata 2019–2023 na potrzeby przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywów.

Zakładany okres ekonomicznej użyteczności dla tych kopalń wykracza poza rok 2023, zatem określono wartość rezydualną na pozostały czas eksploatacji. Przyjęcie pięcioletnich projekcji finansowych jest zasadne ze względu na fakt, iż brak jest, w obecnej sytuacji gospodarczej, wiarygodnych danych na kolejne okresy sprawozdawcze z powodu występowania dużej zmienności różnego rodzaju czynników takich jak: ceny, stopy inflacji, kursy walutowe, stopy procentowe.

Przyjęte założenia

Poniżej przedstawiono założenia przy jakich dokonano wycieszenia dla testu z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2018 roku:

- wyodrębniono następujące CGU będące przedmiotem testu:
 - Zakład Górniczy KWK „Budryk”,
 - Zakład Górniczy KWK „Knurów-Szczygłowice”: Ruch „Knurów”, Ruch „Szczygłowice” - z uwagi na powiązanie technologiczne i ekonomiczne pomiędzy tymi ruchami,
 - Zakład Górniczy KWK Pniówek,
 - Zakład Górniczy KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Zofiówka,
 - Zakład Górniczy KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Borynia,
- żywotności dla poszczególnych zakładów JSW:
 - Zakład Górniczy KWK „Budryk” – do 31.12.2077 roku,
 - Zakład Górniczy KWK „Knurów-Szczygłowice” – do 31.12.2078 roku,
 - Zakład Górniczy KWK Pniówek – do 31.12.2051 roku,
 - Zakład Górniczy KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Zofiówka – do 31.12.2051 roku,
 - Zakład Górniczy KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Borynia – do 31.12.2042 roku,
- prognozy cen węgla na lata 2019-2023 w oparciu o raport CRU,
- w zakresie działalności inwestycyjnej w latach 2019-2023 uwzględniono przedsięwzięcia, których realizacja przewidywana jest z udziałem finansowania zewnętrznego,
- analizę utraty wartości ustalono w oparciu o najnowsze dane ekonomiczne opracowane w wartościach realnych i przy zastosowaniu średniego ważonego kosztu kapitału po opodatkowaniu (stopa dyskonta) w okresie projekcji na poziomie 8,09% (przed opodatkowaniem 9,99%),
- finansowania wydatków na likwidację zakładów z funduszu likwidacji zakładów górniczych (FLZG),
- uwzględnienia istniejących rezerw na świadczenia pracownicze oraz innych rezerw przypisanych do danej kopalni celem ustalenia wartości testowanego majątku,
- uwzględniono dokonane do dnia 31 grudnia 2017 roku odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych dla KWK Budryk w wysokości 1 266,8 mln zł oraz dla KWK Knurów-Szczygłowice w wysokości 1 584,8 mln zł,
- uwzględniono dokonane w roku 2017 i 2018 analizy naukowo-badawcze AGH w Krakowie w zakresie jakości próbek węgla pozyskanych z robót udostępniających nowe złoża na KWK Budryk ujęte w raporcie pt. „Opracowanie modelu efektywnej struktury produkcji, w tym udziału węgla koksowego JSW S.A. KWK Budryk w latach 2021-2030”,
- uwzględniono w „Modelu finansowym na lata 2019-2023 sporządzonym na potrzeby przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywów” decyzję Zarządu o wyłączeniu z eksploatacji w długim terminie partii H na KWK Zofiówka, które było następstwem zdarzenia jednorazowego (wstrząsu wysokoenergetycznego). Decyzja Zarządu była poprzedzona opinią Wyższego Urzędu Górniczego w zakresie możliwości wznowienia eksploatacji oraz ryzyka jej prowadzenia w rejonie wystąpienia wstrząsu,
- uwzględniono powstanie nowego zakładu „KWK Bzie-Debina w budowie” jako inwestycji rozwojowej nie wchodzącej w skład CGU Ruch Zofiówka, który pełne zdolności produkcyjne osiągnie po okresie projekcji tj. po roku 2023 i dla którego nie przeprowadzono testu na utratę wartości aktywów.

Ustalenie wartości odzyskiwalnej poszczególnych zakładów górniczych

W wyniku dokonanych obliczeń na dzień 31 grudnia 2018 roku ustalono wartość odzyskiwalną będącą wartością użytkową ośrodków wypracowujących środki pieniężne dla poszczególnych Zakładów na poziomie:

CGU (Zakłady Górnicze)	Wartość odzyskiwalna	Kwota ujętego/odwroczonego odpisu
KWK „Budryk”	976,0	719,1
KWK „Knurów-Szczygłowice”	258,8	(303,1)

CGU (Zakłady Górnicze)	Wartość odzyskiwalna	Kwota ujętego/odwróconego odpisu
KWK Pniówek	1 229,1	-
KWK „Borynia-Zofiówka-Jastrzębie” Ruch Zofiówka	(2 442,4)	(910,9)
KWK „Borynia-Zofiówka-Jastrzębie” Ruch Borynia	397,9	-
RAZEM		(494,9)

Przeprowadzone testy wskazały na zasadność ujęcia na dzień 31 grudnia 2018 roku odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych KWK Knurów-Szczygłowice w wysokości 303,1 mln zł oraz KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Zofiówka w wysokości 910,9 mln zł.

Uwzględniając wykonane w roku 2017 i 2018 analizy naukowo-badawcze AGH w Krakowie w zakresie jakości próbek węgla pozyskanych z robót udostępniających nowe złoża na KWK Budryk ujęte w raporcie pt. „Opracowanie modelu efektywnej struktury produkcji, w tym udziału węgla koksowego JSW S.A. KWK Budryk w latach 2021-2030”, dokonano odwrócenia odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych KWK Budryk w wysokości 719,1 mln zł.

Dokonany, w wyniku przeprowadzonych w 2018 roku testów na utratę wartości, łączny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów trwałych zakładów JSW, ujęty w 2018 roku wynosi 1 214,0 mln zł (z czego kwota 1 213,1 mln zł dotyczy rzeczowych aktywów trwałych, a kwota 0,9 mln zł - wartości niematerialnych). Odpis ten został ujęty w pozostałych kosztach w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Odwrócony, w wyniku przeprowadzonych w 2018 roku testów na utratę wartości, odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów trwałych KWK Budryk w wysokości 719,1 mln zł (z czego kwota 719,0 mln zł dotyczy rzeczowych aktywów trwałych, a kwota 0,1 mln zł – wartości niematerialnych) został ujęty w pozostałych przychodach w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów.

Analiza wrażliwości

Wyniki analizy wrażliwości dla poszczególnych jednostek generujących środki pieniężne wykazały, że najistotniejszy wpływ na wartość użytkową testowanych aktywów mają przede wszystkim zmiany w zakresie cen węgla, zmiany średniego ważonego kosztu kapitału oraz zmiany wielkości produkcji. Poniżej zaprezentowano szacowane zmiany odpisu aktualizującego wartość aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2018 roku w efekcie najistotniejszych zmian dla jednostek generujących dodatnie przepływy pieniężne w okresie prognozy.

KWK Budryk

Parametr	Zmiana	Wpływ na odpis aktualizujący (w mln zł)	
		Zwiększenie odwrócenia odpisu	Zmniejszenie odwrócenia odpisu
Zmiana ceny węgla w całym okresie prognozy	1%	119,9	-
	- 1%	-	120,3
Zmiana stopy dyskonta	0,5 p.p.	-	81,1
	- 0,5 p.p.	90,6	-
Zmiana wielkości produkcji w całym okresie prognozy	1%	83,7	-
	- 1%	-	86,3

KWK Knurów-Szczygłowce

Parametr	Zmiana	Wpływ na odpis aktualizujący (w mln zł)	
		Zwiększenie odwrócenia odpisu	Zmniejszenie odwrócenia odpisu
Zmiana ceny węgla w całym okresie prognozy	1%	-	168,2
	- 1%	168,2	-
Zmiana stopy dyskonta	0,5 p.p.	64,2	-
	- 0,5 p.p.	-	72,1
Zmiana wielkości produkcji w całym okresie prognozy	1%	-	112,0
	- 1%	112,0	-

6.4. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	
<p>Nieruchomości inwestycyjne obejmują nieruchomości, które utrzymywane są w celu uzyskiwania korzyści z tytułu czynszu lub zwiększenia przez nie wartości, albo w obu tych celach jednocześnie oraz nieruchomości w trakcie budowy lub dostosowania do przyszłego użytkowania jako nieruchomości inwestycyjne.</p> <p>Nieruchomość inwestycyjną początkowo wycenia się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia, z uwzględnieniem kosztów transakcji i kosztów finansowania zewnętrznego.</p> <p>Po początkowym ujęciu, Spółka wycenia wszystkie nieruchomości inwestycyjne wg modelu kosztowego (tj. ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszone o skumulowane umorzenie i skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości).</p> <p>Nieruchomości inwestycyjne amortyzowane są metodą liniową przez okres ich użytkowania. Szacowany okres użyteczności nieruchomości inwestycyjnych wynosi 42 lata.</p> <p>Nieruchomości inwestycyjne usuwa się z ksiąg w momencie ich zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.</p>	

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	2018	2017
STAN NA 1 STYCZNIA		
Wartość księgową netto na początek okresu	21,7	22,4
Amortyzacja	(0,6)	(0,7)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	21,1	21,7
STAN NA 31 GRUDNIA		
Wartość brutto	31,0	31,0
Umorzenie *	(9,9)	(9,3)
WARTOŚĆ KSIĘGOWA NETTO	21,1	21,7

* Pozycja obejmuje umorzenie oraz odpis aktualizujący nieruchomości inwestycyjne

Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	Nota	2018	2017
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	3.3	1,7	1,2
Bezpośrednie koszty operacyjne generujące w danym okresie przychody z czynszów	3.4	(1,0)	(1,0)

6.5. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH, WSPÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘCIACH I JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	
<p>W sprawozdaniu finansowym inwestycje w jednostkach zależnych, wspólnych przedsięwzięciach i jednostkach stowarzyszonych, nie zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży (bądź nie wchodzące w skład grupy zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży) wykazuje się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.</p> <p>W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. konsolidacją objęto JSW Stabilizacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, który jest odrębną kategorią inwestycji. Inwestycja JSW w certyfikaty inwestycyjne podlega w sprawozdaniu finansowym JSW zasadom wyceny wg MSSF 9 (tj. wg wartości godziwej przez wynik finansowy) i została zaprezentowana w Nocie 6.6.</p>	

Udziały, akcje w jednostkach zależnych przedstawia poniższa tabela:

	2018	2017
STAN NA POCZĄTEK OKRESU	1 837,1	1 950,1
Nabycie, objęcie udziałów / akcji	172,4	-
Utworzenie odpisu aktualizującego	-	(113,4)
Rozwiązanie odpisu aktualizującego	-	0,4
STAN NA KONIEC OKRESU	2 009,5	1 837,1
w tym:		
długoterminowe	2 009,5	1 837,1
krótkoterminowe	-	-

JSW posiada udziały i akcje w następujących kluczowych jednostkach zależnych:

Nazwa jednostki	Siedziba	Wartość księgowa netto		Procentowa wielkość posiadanych udziałów	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
JSW KOKS S.A. („JSW KOKS”)	Zabrze	1 353,0	1 345,2	96,28%	95,72%
Jastrzębskie Zakłady Remontowe Sp. z o.o. („JZR”)	Jastrzębie-Zdrój	370,7	242,0	58,61%	62,55%
Pozostałe	-	285,8	249,9	-	-
RAZEM		2 009,5	1 837,1	-	-

ZMIANY W INWESTYCJACH W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH W 2018 ROKU

- *Podwyższenie kapitału w JZR*

W ramach wzmocnienia kapitałowego spółki JZR, w dniu 30 września 2016 roku została zawarta pomiędzy Skarbem Państwa a JZR umowa o udzielenie wsparcia niebędącego pomocą publiczną („Umowa wsparcia”). Całkowita wysokość wsparcia (do 290,0 mln zł) miała zostać wniesiona w formie wkładu gotówkowego w zamian za udziały w podwyższonym kapitale zakładowym JZR objęte przez Skarb Państwa. Środki z uzyskanego wsparcia zostały przeznaczone na modernizację zakładów przerobowych KWK Budryk i KWK Knurów-Szczygłowice. Umowa jest realizowana w trzech transzach. Realizując zapisy przedmiotowej Umowy, w dniu 30 września 2016 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników JZR podjęło uchwałę dotyczącą podwyższenia kapitału zakładowego JZR do kwoty 400,5 mln zł poprzez wniesienie gotówki w kwocie 150,0 mln zł (I transza) w drodze emisji 300 000 nowych udziałów o wartości nominalnej i emisyjnej po 500,00 zł każdy. Podwyższony kapitał został w całości pokryty wkładem pieniężnym przez Skarb Państwa w dniu 4 listopada 2016 roku. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 16 marca 2017 roku. Po podwyższeniu udział JSW zmalał do 62,55%, natomiast udział Skarbu Państwa wynosił 37,45%. Wskutek przesunięcia terminów realizacji projektu JZR wniosły do ARP o zmianę terminu wniesienia II transzy wkładu gotówkowego przez Skarb Państwa. W dniu 27 września 2017 roku zawarto aneks do Umowy Wsparcia. W treści aneksu nie wskazano konkretnych terminów przekazania kolejnych transz środków wsparcia (II i III transza) ze względu na nieotrzymanie przez ARP dotacji celowej przeznaczonej na realizację zobowiązania Skarbu Państwa wynikającego z umowy.

W dniu 13 lutego 2018 roku Zgromadzenie Wspólników JZR podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego JZR do kwoty 645,0 mln zł tj. o kwotę 244,5 mln zł w drodze objęcia przez JSW i Skarb Państwa 489 000 nowych udziałów o wartości nominalnej i emisyjnej po 500,00 zł każdy. JSW objęła 249 000 nowych udziałów JZR, które pokryte zostały wkładem pieniężnym w wysokości 124,5 mln zł, natomiast Skarb Państwa objął 240 000 nowych udziałów pokrytych wkładem pieniężnym w wysokości 120,0 mln zł (II transza). Oświadczenie o objęciu nowych udziałów ze strony JSW zostało podpisane 13 lutego 2018 roku, natomiast umowa o objęciu udziałów przez Skarb Państwa została podpisana 26 lutego 2018 roku. Po podwyższeniu udział JSW zmalał do 58,14%, natomiast udział Skarbu Państwa wynosił 41,86%. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w KRS w dniu 13 kwietnia 2018 roku.

W dniu 28 maja 2018 roku Zgromadzenie Wspólników JZR podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego JZR do kwoty 652,3 mln zł w drodze objęcia przez JSW 14 561 nowych udziałów o wartości nominalnej wynoszącej po 500,00 zł każdy, z wyłączeniem prawa pierwszeństwa objęcia udziałów przez Skarb Państwa. Podwyższony kapitał zakładowy został pokryty wkładem niepieniężnym z majątku JSW

(Zakładu Wsparcia Produkcji) o wartości rynkowej równej 7,3 mln zł. Transakcja objęcia udziałów w JZR nie niesie za sobą treści ekonomicznej i w związku z tym za cenę nabycia udziałów JSW przyjęła wartość księgową netto przekazanego majątku w wysokości 4,2 mln zł. Po podwyższeniu udział JSW wzrósł do 58,61%, natomiast udział Skarbu Państwa wynosi 41,39%. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w KRS w dniu 22 sierpnia 2018 roku.

Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania prowadzone są prace związane z ustaleniem dopuszczalności zwrotu środków wsparcia otrzymanych przez JZR od Skarbu Państwa oraz ewentualnych zasad na jakich miałyby zostać to zrealizowane. Na chwilę obecną warunki, sposób oraz dokładny czas rozliczenia umowy nie są znane.

- *Nabycie udziałów spółki JSW SHIPPING*

W dniu 10 stycznia 2018 roku JSW zawarła ze spółką JSW Innowacje umowę nabycia 26 udziałów w spółce POLSKI KOKS FORWARDING & SHIPPING AGENCY Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, stanowiących 100% kapitału tej spółki za łączną cenę 1,9 mln zł. Aktualnie JSW posiada 100% udziałów tej spółki. W dniu 16 stycznia 2018 roku zarejestrowano w KRS zmieniony Akt Założycielski spółki, co spowodowało m.in. zmianę firmy spółki na JSW SHIPPING Sp. z o.o.

- *Nabycie udziałów w spółce CLP-B*

W dniu 20 lutego 2018 roku JSW zawarła ze spółką JSW Innowacje umowę nabycia 1 510 udziałów w spółce Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze Sp. z o.o. („CLP-B”) stanowiących 21,33% kapitału CLP-B za łączną cenę 6,8 mln zł.

W dniu 7 czerwca 2018 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników CLP-B podjęło uchwałę w sprawie nabycia przez CLP-B od 25 wspólników mniejszościowych, 681 udziałów stanowiących 9,62% wszystkich udziałów spółki za kwotę 3,1 mln zł, w celu umorzenia. Przeniesienie własności tych udziałów na rzecz CLP-B, a następnie ich umorzenie, nastąpiło z dniem zawarcia umów ze wspólnikami mniejszościowymi, tj. w dniu 7 czerwca 2018 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego JSW posiada 5 070 udziałów CLP-B stanowiących 79,23% kapitału tej spółki.

- *Objęcie udziałów w JSK w zamian za aport*

W dniu 29 grudnia 2017 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Jastrzębskiej Spółki Kolejowej Sp. z o.o. („JSK”) podjęło uchwałę dotyczącą podwyższenia kapitału zakładowego JSK o kwotę 20,4 mln zł w drodze emisji 40 710 nowych udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, poprzez wniesienie aportem składników majątkowych JSW o całkowitej wartości rynkowej równej 20,4 mln zł. Oświadczenie o objęciu udziałów zostało złożone w dniu 29 grudnia 2017 roku. Wszystkie nowe udziały objęła JSW. W tym samym dniu podpisano umowę o przeniesieniu praw co do majątku stanowiącego przedmiot aportu, jednak przeniesienie praw nastąpiło z dniem 1 stycznia 2018 roku. Transakcja objęcia udziałów w JSK nie niesie za sobą treści ekonomicznej i w związku z tym za cenę nabycia udziałów JSW przyjęła wartość księgową netto przekazanego majątku w wysokości 7,1 mln zł. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 6 kwietnia 2018 roku.

- *Objęcie udziałów w SPEDKOKS w zamian za aport oraz zmiana nazwy spółki*

W dniu 26 lutego 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Zakładu Przewozów i Spedycji „SPEDKOKS” Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 760 000,00 zł w drodze objęcia przez JSW 1 520 nowych udziałów o wartości nominalnej po 500,00 zł każdy. Podwyższony kapitał zakładowy został pokryty wkładem niepieniężnym z majątku JSW (KWK Budryk oraz Zakładu Wsparcia Produkcji). Oświadczenie o objęciu udziałów zostało złożone w dniu 26 lutego 2018 roku. Transakcja objęcia udziałów w SPEDKOKS nie niesie za sobą treści ekonomicznej i w związku z tym za cenę nabycia udziałów, JSW przyjęła wartość księgową netto przekazanego majątku w wysokości 20,9 tys. zł. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w KRS w dniu 29 marca 2018 roku.

W dniu 30 kwietnia 2018 roku zarejestrowano w KRS zmieniony Akt Założycielski spółki, co spowodowało m.in. zmianę firmy spółki na JSW Logistics Sp. z o.o. oraz zmianę siedziby spółki z Dąbrowy Górniczej na Katowice, ul. Paderewskiego 41.

- *Nabycie udziałów w spółce JSW KOKS*

JSW zawarła w dniu 19 czerwca 2018 roku ze spółką JSW KOKS umowę nabycia 548 461 akcji JSW KOKS (akcje własne), stanowiących 0,5517% kapitału tej spółki, za łączną kwotę 7 837 507,69 zł, tj. 14,29 zł za 1 akcję. Zgodnie z postanowieniami umowy prawo własności do nabytych od JSW KOKS akcji przeszło na rzecz JSW z datą uznania środków pieniężnych, stanowiących cenę sprzedaży, na rachunku bankowym JSW KOKS., tj. w dniu 19 lipca 2018 roku. Od dnia finalizacji powyższej transakcji udział JSW w kapitale JSW KOKS wynosi 96,28%.

- *Podwyższenie kapitału w spółce Advicom*

Firma Advicom zawarła z firmą COIG S.A umowę nabycia 5 105 udziałów Advicom, będących w posiadaniu COIG S.A. stanowiących 24,94% wszystkich udziałów w celu umorzenia. Przeniesienie własności i umorzenie tych udziałów nastąpiło z chwilą zaksięgowania środków

pieniężnych na rachunku bankowym COIG S.A., tj. z dniem 2 lipca 2018 roku. Od dnia sfinalizowania powyższej transakcji JSW posiada 100% udziałów spółki Advicom.

W dniu 3 sierpnia 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Advicom podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki do kwoty 15 235 000,00 zł, tj. o kwotę 5 000 000,00 zł, poprzez utworzenie 10 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy. Udziały zostaną pokryte wkładem pieniężnym i objęte w całości przez JSW za kwotę 20,0 mln zł. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 23 października 2018 roku.

Dnia 31 października 2018 roku Zgromadzenie Wspólników Advicom podjęło uchwałę o zmianie nazwy firmy na JSW IT Systems Sp. z o.o. oraz uchwałę dotyczącą zmiany wartości nominalnej udziałów z kwoty 500,00 zł na 1 000,00 zł za jeden udział. Dnia 2 stycznia 2019 roku powyższe zmiany zostały zarejestrowane w KRS.

ODPISY AKTUALIZUJĄCE Z TYTUŁU TRWAŁEJ UTRATY WARTOŚCI INWESTYCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH W 2017 ROKU

Zgodnie z zapisami MSR 36 „Utrata wartości aktywów” Spółka ocenia na każdy okres sprawozdawczy, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki (wewnętrzne i zewnętrzne) wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregokolwiek ze składników aktywów oraz wskazujące, że strata z tytułu utraty wartości, która była ujęta w poprzednich okresach dla danego składnika aktywów, przestała istnieć lub uległa zmniejszeniu. Jeżeli wystąpi chociaż jedna z przesłanek, należy dokonać formalnego szacunku wartości odzyskiwalnej.

- *Utworzenie odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości akcji w JSW KOKS*

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka dokonała analizy przesłanek wskazujących na to, że mogła nastąpić utrata wartości w odniesieniu do posiadanych przez JSW akcji JSW KOKS. W okresie 2017 roku zauważalne były wahania cen węgla, jak również utrzymująca się w dalszym ciągu niekorzystna sytuacja na rynku koksu i stali mająca wpływ na wyniki finansowe JSW KOKS. W I kwartale 2017 roku na rynkach światowych zauważalne było odbicie cen koksu. Równoległe cały czas zwyżkowały ceny węgla, w tym węgla koksującego, będącego głównym surowcem w procesie produkcyjnym koksu, jednocześnie zasadniczym elementem kosztów zmiennych. Obserwowane trendy wzrostowe cen węgla charakteryzowała bardzo duża dynamika, za którą nie nadążała dynamika wzrostu cen koksu. JSW oszacowała wartość odzyskiwalną posiadanych akcji JSW KOKS biorąc pod uwagę kapitały własne (aktywa netto) spółki JSW KOKS za 2017 rok. Przeprowadzona analiza wskazała zasadność ujęcia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości akcji JSW KOKS w łącznej kwocie 113,4 mln zł.

- *Rozwiązanie odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości udziałów w spółce Spedkoks*

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka przeanalizowała wcześniej ujęte odpisy z tytułu utraty wartości akcji/udziałów spółek zależnych. W odniesieniu do wartości udziałów spółki Spedkoks wykazano konieczność odwrócenia wcześniej ujętego odpisu aktualizującego z tytułu utraty księgowej wartości udziałów w kwocie 0,4 mln zł

6.6. POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>Zgodnie z postanowieniami ustawy Prawo geologiczne i górnictwo oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie zasad tworzenia i funkcjonowania funduszu likwidacji zakładu górnictwa, Spółka jest zobligowana do gromadzenia środków pieniężnych na wyodrębnionym rachunku bankowym Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych (FLZG), które mogą być wydatkowane wyłącznie na sfinansowanie całkowitej lub częściowej likwidacji zakładu górnictwa. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych ze względu na ograniczone możliwości dysponowania, niezależnie od terminu zapadalności, są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako długoterminowe aktywa finansowe. Spółka do wyceny tych aktywów stosuje metodę efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Od 1 stycznia 2018 roku model utraty wartości bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych, podczas gdy do dnia 31 grudnia 2017 roku bazował na kalkulacji strat poniesionych.</p> <p>Certyfikaty inwestycyjne są udziałowymi papierami wartościowymi emitowanymi przez Fundusze Inwestycyjne Zamknięte („FIZ”) i stanowią dowód udziału w aktywach funduszu. W okresie koniunktury na rynku Spółka odkłada część generowanych nadwyżek pieniężnych poprzez lokowanie ich w FIZ. Środki zgromadzone w okresie koniunktury będą stanowiły bufor bezpieczeństwa w okresie załamania na rynkach i/lub w czasie generowanie ujemnych przepływów pieniężnych. Certyfikaty inwestycyjne z negatywnym wynikiem testu SPPI zalicza się do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (wartość certyfikatów inwestycyjnych jest zależna od wartości portfela aktywów Funduszu). Certyfikaty inwestycyjne wyceniane są na koniec każdego kwartału z odniesieniem skutków zmian ich wartości godziwej w pozostałe zyski/(straty) netto.</p> <p>JSW Stabilizacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (będący inną kategorią inwestycji niż spółki zależne) został objęty konsolidacją w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.</p>

POZOSTAŁE DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

	Nota	31.12.2018 (MSSF 9)	01.01.2018 (MSSF 9)	31.12.2017 (MSR 39)
Długoterminowe aktywa finansowe - środki pieniężne i ich ekwiwalenty Funduszu Likwidacji Zakładów Gómiczych		329,1	310,7	310,9
<i>wartość brutto</i>		329,3	310,9	310,9
<i>odpis aktualizujący</i>	8.1	(0,2)	(0,2)	-
Certyfikaty inwestycyjne *		1 826,1	-	-
Lokaty bankowe		10,6	10,3	10,3
<i>wartość brutto</i>		10,6	10,3	10,3
Pozostałe należności niefinansowe		9,2	7,6	7,6
RAZEM		2 175,0	328,6	328,8

* W dniu 29 grudnia 2017 roku JSW dokonała wpłaty w kwocie 1 450,0 mln zł tytułem zapisu na certyfikaty inwestycyjne serii A JSW Stabilizacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego („JSW Stabilizacyjny FIZ”). Na dzień 31 grudnia 2017 roku dokonana wpłata na certyfikaty inwestycyjne została ujęta jako pozostałe należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej JSW. W dniu 18 stycznia 2018 roku, po dokonaniu pozostałej części wpłaty na certyfikaty inwestycyjne, tj. 50 mln zł, doszła do skutku emisja certyfikatów inwestycyjnych serii A w kwocie 1 500,0 mln zł. Certyfikaty inwestycyjne są wyceniane w wartości godziwej.

Wszystkie długoterminowe aktywa finansowe wyrażone są w złotych polskich. Wartość godziwa długoterminowych aktywów finansowych nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

Informacje na temat stopni oceny ryzyka kredytowego środków pieniężnych wg ratingów zewnętrznych agencji przedstawiono w Nocie 8.5.1.

6.7. ZAPASY

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
Zapasy wykazywane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, nie wyższym jednak od ich cen sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto to oszacowana cena sprzedaży w normalnym toku działalności, pomniejszona o odnośne zmienne koszty sprzedaży. Koszt wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje robociznę bezpośrednią, materiały pomocnicze, inne koszty bezpośrednie i odnośne ogólne koszty produkcji (oparte na normalnych zdolnościach produkcyjnych).
Wartość rozchodu materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody „pierwsze przyszło – pierwsze wyszło” (FIFO). Wartość rozchodu wyrobów gotowych ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

ISTOTNE SZACUNKI
<i>Odpis aktualizujący wartość zapasów</i>
Spółka dokonuje odpisów aktualizujących wartość zapasów wyrobów gotowych na skutek ich wyceny według ceny sprzedaży netto niższej od kosztu wytworzenia. Przy czym za koszt wytworzenia na koniec każdego okresu sprawozdawczego przyjmuje się średni koszt wytworzenia od początku roku do danego miesiąca sprawozdawczego. Za cenę sprzedaży netto przyjmuje się wartość wyliczoną wg cen rynkowych możliwych do osiągnięcia.
Odpisy aktualizujące wartość zapasów wyrobów gotowych, zarówno utworzenie jak i odwrócenie odpisu, ujmują się jako koszt okresu, w którym odpis miał miejsce. W przypadku zaistnienia zdarzeń powodujących utratę wartości użytkowej zapasów materiałów, Spółka dokonuje stosownego odpisu aktualizującego, w taki sposób, aby wartość księgowa zapasów nie przekraczała ich wartości odzyskiwalnej. Odpisów aktualizujących wartość zapasów materiałów dokonuje się nie rzadziej niż na koniec każdego kwartału i ujmują się jako koszt okresu w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów”.

ZAPASY

	31.12.2018	31.12.2017
Materiały	26,4	24,6
Wyroby gotowe	215,2	173,3
Towary	215,7	119,1
w tym koks wyprodukowany w Grupie przeznaczony do dalszej odsprzedaży	96,1	113,3
RAZEM	457,3	317,0

Zapas wyrobów gotowych na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 657,6 tys. ton węgla o wartości 215,2 mln zł (na dzień 31 grudnia 2017 roku zapas wyrobów gotowych wynosił 483,3 tys. ton węgla o wartości 173,3 mln zł).

ODPISY AKTUALIZUJĄCE ZAPASY

Odpisy aktualizujące wartość zapasów przedstawia poniższa tabela:

	2018	2017
STAN NA 1 STYCZNIA	18,3	9,1
Utworzenie odpisu	26,2	29,3
Wykorzystanie odpisu	(14,1)	(15,4)
Odwrocenie odpisu	(16,1)	(4,7)
STAN NA 31 GRUDNIA	14,3	18,3

Utworzenie odpisu z tytułu utraty wartości zapasów zostało ujęte jako koszty bieżącego okresu sprawozdawczego. W 2018 roku Spółka nie dokonała odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości zapasów materiałów.

6.8. NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Należności finansowe początkowo ujmują się w wartości godziwej, przy czym wartością godziwą należności handlowych na moment początkowego rozpoznania jest wartość nominalna wynikająca z wystawionych faktur sprzedaży. Po początkowym ujęciu należności handlowe oraz pozostałe należności o charakterze finansowym wycenia się według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej (wszystkie należności handlowe spełniają test SPPI oraz są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów), z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Należności handlowe z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania), nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej. Pozostałe należności nie stanowiące aktywów finansowych na dzień kończący okres sprawozdawczy wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

Należności handlowe w okresie porównawczym klasyfikowane były jako pożyczki i należności i wyceniane w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, szacowanej na bazie poniesionych strat.

ISTOTNE SZACUNKI

Odpis aktualizujący wartość należności

Począwszy od 1 stycznia 2018 roku Spółka, na dzień kończący okres sprawozdawczy, dokonuje oszacowania oczekiwanej straty kredytowej z tytułu składników aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Model utraty wartości bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych.

W odniesieniu do należności handlowych, które nie zawierają istotnego elementu finansowania, zastosowano uproszczone podejście i wycenę odpisu na bazie oczekiwanych strat kredytowych za cały okres życia instrumentu. Spółka zaklasyfikowała należności handlowe do Stopnia 2 klasyfikacji aktywów finansowych pod kątem ich utraty wartości przewidzianej przez MSSF 9, za wyjątkiem należności, dla których stwierdzono utratę wartości – te należności zaliczono do Stopnia 3 ww. klasyfikacji. Spółka za moment utraty wartości uznaje moment przekazania należności do windykacji, jednak nie później niż w 90 dniu przeterminowania.

Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Spółki, która podlega nowym zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są należności handlowe. Dla ustalenia odpisów z tytułu utraty wartości, Spółka wyodrębniła następujące grupy należności handlowych ustalone na bazie prawdopodobieństwa charakterystyki ryzyka kredytowego:

- należności handlowe węglowo-koksowe od głównych kontrahentów, tj. kontrahentów o udziale w przychodach ze sprzedaży powyżej 2,5% za dany okres sprawozdawczy oraz należności wewnątrzgrupowe,
- należności handlowe węglowo-koksowe od pozostałych kontrahentów o udziale w przychodach ze sprzedaży poniżej 2,5% za dany okres sprawozdawczy,
- należności handlowe pozostałe.

Analizę należności handlowych węglowo-koksowych od głównych kontrahentów przeprowadzono indywidualnie dla każdego kontrahenta w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności ustalone na podstawie zewnętrznych ratingów oraz o publicznie dostępne informacje agencji ratingowych dotyczące prawdopodobieństwa niewypłacalności i obliczono oczekiwaną stratę w oparciu o te prawdopodobieństwa, średni termin wymagalności dla portfela należności oraz w oparciu o oczekiwaną stopę odzysku.

Analizę należności handlowych węglowo-koksowych od pozostałych kontrahentów przeprowadzono na podstawie wyliczonego średnioważonego prawdopodobieństwa niewypłacalności dla portfela i obliczono oczekiwaną stratę dla tego portfela w oparciu o te prawdopodobieństwo, średni termin wymagalności oraz w oparciu o oczekiwaną stopę odzysku.

ISTOTNE SZACUNKI

Dla należności handlowych pozostałych (za wyjątkiem tych, które są analizowane indywidualnie jako nieobsługiwane), przeprowadzono analizę portfelową i zastosowano uproszczoną matrycę odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności w oparciu o wskaźnik niewypelnienia zobowiązania ustalony na podstawie danych historycznych (za okres poprzednich 3 lat). Współczynnik niewypłacalności nie został skorygowany o wpływ czynników przyszłych.

Oczekiwana strata kredytowa jest szacowana i aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy.

NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	31.12.2018 (MSSF 9)	01.01.2018 MSSF 9	31.12.2017 (MSR 39)
Należności handlowe brutto	1 356,2	1 083,1	1 083,1
Odpis aktualizujący	(10,4)	(11,3)	(9,8)
Należności handlowe netto	1 345,8	1 071,8	1 073,3
Czynne rozliczenia międzyokresowe	6,2	5,4	5,4
Przedpłaty	5,1	-	-
Należności z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	121,2	72,7	72,7
Należności z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych *	-	1 450,0	1 450,0
Pozostałe należności	22,9	17,1	17,1
NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI RAZEM	1 501,2	2 617,0	2 618,5

* W dniu 29 grudnia 2017 roku JSW dokonała wpłaty w kwocie 1 450,0 mln zł tytułem zapisu na certyfikaty inwestycyjne serii A JSW Stabilizacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego („JSW Stabilizacyjny FIZ”). Na dzień 31 grudnia 2017 roku dokonana wpłata na certyfikaty inwestycyjne została ujęta jako pozostałe należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej JSW. W dniu 18 stycznia 2018 roku, po dokonaniu pozostałej części wpłaty na certyfikaty inwestycyjne, tj. 50 mln zł, doszła do skutku emisja certyfikatów inwestycyjnych serii A w kwocie 1 500,0 mln zł. Na dzień 30 września 2018 roku certyfikaty inwestycyjne zostały zaprezentowane jako długoterminowe aktywa finansowe.

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności nie różni się istotnie od ich wartości księgowej.

Struktura walutowa należności handlowych Spółki po przeliczeniu na PLN przedstawia się następująco:

	31.12.2018	31.12.2017
Należności handlowe [PLN]	889,4	766,0
Należności handlowe [EUR]	326,3	248,3
Należności handlowe [USD]	130,1	59,0
NALEŻNOŚCI HANDLOWE RAZEM	1 345,8	1 073,3

ODPISY AKTUALIZUJĄCE NALEŻNOŚCI

Zmiany stanu odpisu aktualizującego należności handlowe przedstawia poniższa tabela:

	2018	2017
STAN NA 1 STYCZNIA wg MSR 39	9,8	13,1
Odpis aktualizujący należności handlowe wynikający z wdrożenia MSSF 9 na dzień 01.01.2018	1,5	-
STAN NA 1 STYCZNIA wg MSSF 9	11,3	-
Utworzenie odpisu	8,6	2,5
Wykorzystanie odpisu na należności nieściągalne	(0,5)	(5,1)
Odwrocenie kwot niewykorzystanych	(9,0)	(1,1)
Przesunięcie odpisu	-	0,4
STAN NA 31 GRUDNIA	10,4	9,8

Zmiany wartości brutto nie wpłynęły w istotny sposób na wartość odpisów.

Strukturę wiekową należności handlowych według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

	Nieprzeterminowane	Przeterminowane					Razem
		do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy	
Należności handlowe brutto	1 315,6	27,9	4,8	0,2	0,1	*7,6	1 356,2
Odpis aktualizujący	(2,6)	-	-	(0,1)	(0,1)	(7,6)	(10,4)
NALEŻNOŚCI HANDLOWE NETTO	1 313,0	27,9	4,8	0,1	-	-	1 345,8

* Pozycje te dotyczą należności handlowych objętych w większości postępowaniami upadłościowymi oraz należności handlowych po wyrokach sądowych. Należności te są w całości objęte odpisem aktualizującym.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku należności handlowe w kwocie 40,6 mln zł były przeterminowane, w tym 32,8 mln zł dotyczy należności, dla których nie stwierdzono utraty wartości i ujęto odpis w 2018 roku w kwocie 1,1 mln zł, a 7,8 mln zł dotyczy należności ze stwierdzoną utratą wartości, dla której to grupy należności w 2018 roku odwrócono odpis w kwocie 2,0 mln zł.

W kwocie należności handlowych 1 356,2 mln zł znajdują się należności handlowe w wysokości 1 160,9 mln zł od kontrahentów węglowo-koksowych z udziałem w przychodach powyżej 2,5%, a w kwocie 173,9 mln zł od kontrahentów węglowo-koksowych z udziałem w przychodach poniżej 2,5%.

Strukturę wiekową należności handlowych według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

	Nieprzeterminowane	Przeterminowane					Razem
		do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy	
Należności handlowe brutto	996,2	76,5	0,7	1,2	1,4	*7,1	1 083,1
Odpis aktualizujący	(0,1)	-	(0,1)	(1,1)	(1,4)	(7,1)	(9,8)
NALEŻNOŚCI HANDLOWE NETTO	996,1	76,5	0,6	0,1	-	-	1 073,3

* Pozycje te dotyczą należności handlowych objętych w większości postępowaniami upadłościowymi oraz należności handlowych po wyrokach sądowych. Należności te są w całości objęte odpisem aktualizującym.

6.9. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy. Kredyty w rachunku bieżącym są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik krótkoterminowych kredytów i pożyczek w ramach zobowiązań krótkoterminowych.</p> <p>Środki pieniężne przekazane lub otrzymane w ramach Cash pooling ujmowane są odpowiednio jako należności lub zobowiązania. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej saldo rozrachunków z tytułu Cash pooling prezentowane jest w pozycji „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty” w przypadku należności, natomiast w przypadku zobowiązań w pozycji „Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania – o charakterze finansowym”.</p> <p>Spółka klasyfikuje środki pieniężne i ich ekwiwalenty jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, z uwzględnieniem od dnia 1 stycznia 2018 roku odpisów z tytułu utraty wartości ustalonych zgodnie z modelem strat oczekiwanych.</p>

ISTOTNE SZACUNKI
<p><i>Odpis aktualizujący wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów</i></p> <p>Od 1 stycznia 2018 roku Spółka przeprowadza szacunek odpisów na środki pieniężne i ich ekwiwalenty indywidualnie dla każdego salda dotyczącego danej instytucji finansowej w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności ustalone na podstawie zewnętrznych ratingów banków oraz publicznie dostępne informacje agencji ratingowych dotyczące prawdopodobieństwa niewypłacalności, horyzont ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz w oparciu o oczekiwaną stopę odzysku.</p> <p>Dla środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w związku z niskim ryzykiem kredytowym przyjmuje się 3 miesięczny horyzont ekspozycji na ryzyko kredytowe.</p> <p>Analiza stopni ocena ryzyka kredytowego środków pieniężnych poprzez odniesienie do ratingów zewnętrznych agencji ratingowych przedstawiona jest w Nocie 8.5.1.</p>

	31.12.2018 (MSSF 9)	01.01.2018 MSSF 9	31.12.2017 (MSR 39)
Środki pieniężne w banku i w kasie	1 093,2	807,7	807,8
<i>wartość brutto</i>	1 093,3	807,8	807,8
<i>odpis aktualizujący</i>	(0,1)	(0,1)	-
Krótkoterminowe depozyty bankowe	540,5	343,6	343,6
<i>wartość brutto</i>	540,6	343,6	343,6
<i>odpis aktualizujący</i>	(0,1)	-	-
Środki pieniężne przekazane z tytułu rozliczeń Cash pooling	2,9	58,4	58,4
RAZEM	1 636,6	1 209,7	1 209,8
<i>w tym: o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	<i>32,6</i>	<i>133,4</i>	<i>133,4</i>

Wartość środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania wynosi na dzień 31 grudnia 2018 roku 32,6 mln zł (31 grudnia 2017 roku: 133,4 mln zł) i obejmuje głównie środki zgromadzone na rachunku VAT w ramach split payment, wadła oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy (Spółka w toku prowadzonej działalności na bieżąco realizuje płatności z powyższych tytułów).

Uzgodnienie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		1 636,6	1 209,8
Środki pieniężne otrzymane z tytułu rozliczeń Cash pooling	6.13	(489,0)	(183,2)
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY W SPRAWOZDANIU Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH		1 147,6	1 026,6

Salda z tytułu rozliczeń Cash pooling (Nota 6.13), ze względu na fakt, iż służą głównie zarządzaniu bieżącą płynnością finansową w Grupie, są wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w wartości netto, jako „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty”.

6.10. KAPITAŁ WŁASNY

6.10.1. KAPITAŁ PODSTAWOWY

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	
<p>Akcje zwykłe zalicza się do kapitału podstawowego. Kapitał podstawowy ujmuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym Jednostki dominującej z uwzględnieniem korekty z tytułu hiperinflacji tej części kapitału podstawowego, która pochodzi z okresu przed 31 grudnia 1996 roku.</p> <p>Koszty poniesione bezpośrednio w związku z emisją nowych akcji lub opcji wykazuje się w kapitale własnym jako pomniejszenie, po opodatkowaniu, wpływów z emisji.</p>	

	Liczba akcji (w tys. sztuk)	Akcje zwykłe wartość nominalna	Korekta hiperinflacyjna	Razem
Stan na 31 grudnia 2018 roku	117 412	587,0	664,9	1 251,9
Stan na 31 grudnia 2017 roku	117 412	587,0	664,9	1 251,9

Na dzień 31 grudnia 2018 roku kapitał zakładowy JSW wynosił 587 057 980 zł i dzielił się na 117 411 596 akcji zwykłych nieuprzywilejowanych co do głosu, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 5,00 zł każda. Wszystkie akcje były wyemitowane i zarejestrowane na dzień kończący okres sprawozdawczy. Ogólna liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych przez JSW akcji odpowiada 117 411 596 głosom na Walnym Zgromadzeniu JSW.

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku składa się z następujących serii akcji:

Seria	Liczba akcji (szt.)
A	99 524 020
B	9 325 580
C	2 157 886
D	6 404 110
RAZEM	117 411 596

Na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego struktura akcjonariatu JSW przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Ilość akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	Procentowy udział w kapitale zakładowym	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
Skarb Państwa *	64 775 542	64 775 542	55,16%	55,16%
Pozostali akcjonariusze	52 636 054	52 636 054	44,84%	44,84%
RAZEM	117 411 596	117 411 596	100,00%	100,00%

*Zgodnie z Raportem bieżącym nr 38/2018 z dnia 7 grudnia 2018 roku akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% głosów na ostatnim Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 7 grudnia 2018 roku był Skarb Państwa z liczbą głosów 64 388 780, co stanowiło 54,84% udziału w głosach ogółem.

JSW nie posiada szczegółowego zestawienia struktury akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2018 roku ani na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego. W okresie sprawozdawczym JSW nie otrzymała informacji o przekroczeniu progów procentowych ogólnej liczby głosów określonych w art. 69 ust. 1 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Jedynym akcjonariuszem JSW posiadającym zarówno na dzień 31 grudnia 2018 roku, jak i na dzień sporządzenia i publikacji niniejszego sprawozdania, liczbę akcji stanowiącą co najmniej 5% kapitału zakładowego i jednocześnie dającą prawo do takiej samej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu był Skarb Państwa.

6.10.2. KAPITAŁ Z TYTUŁU WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Zmiana stanu kapitału z tytułu wyceny instrumentów finansowych:

	31.12.2018	31.12.2017
STAN NA POCZĄTEK OKRESU	(66,7)	(82,8)
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających	(9,1)	46,2
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających odniesiona do wyniku finansowego okresu wynikająca z realizacji pozycji zabezpieczanej	27,1	(26,3)
Podatek odroczony	(3,4)	(3,8)
STAN NA KONIEC OKRESU	(52,1)	(66,7)

Kapitał z tytułu wyceny instrumentów finansowych obejmuje wycenę instrumentów zabezpieczających spełniających kryteria rachunkowości zabezpieczeń.

W bieżącym okresie sprawozdawczym w wyniku wyceny transakcji zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne ujęto w innych całkowitych dochodach kwotę 14,6 mln zł, z czego:

- kwota 5,8 mln zł stanowi dodatnią wycenę wynikającą ze zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających w części skutecznej,
- kwota (14,9) mln zł stanowi ujemną wycenę wynikającą ze zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających w części skutecznej
- kwota 5,8 mln zł stanowi wartość odniesioną do wyniku finansowego okresu wynikającą z realizacji pozycji zabezpieczanej (FX Forward),
- kwota 21,3 mln zł stanowi wartość odniesioną do wyniku finansowego okresu wynikającą z realizacji pozycji zabezpieczanej (obligacje),
- kwota (3,4) mln zł stanowi skutek podatkowy od powyższych pozycji (podatek odroczony).

6.10.3. ZYSKI ZATRZYMANE

Zyski zatrzymane obejmują następujące kwoty:

	31.12.2018	31.12.2017
Kapitał rezerwowany na rozwój Spółki	1 265,0	1 265,0
Kapitał zapasowy	3 044,3	626,0
Pozostałe zyski zatrzymane	1 372,7	2 427,3
RAZEM ZYSKI ZATRZYMANE	5 682,0	4 318,3

Kapitał zapasowy został utworzony z odpisów z zysku wygenerowanego przez Spółkę w poprzednich okresach sprawozdawczych. Ponadto, zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, spółki akcyjne są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

6.10.4. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	
Płatności dywidend na rzecz akcjonariuszy ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Spółki w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez akcjonariuszy.	

Wskaźnik dywidendy na akcję wylicza się jako iloraz dywidendy przypadającej na akcjonariuszy Spółki oraz liczby akcji zwykłych na dzień dywidendy.

	2018	2017
Dywidendy	-	-
Liczba akcji zwykłych na dzień dywidendy (szt.)	117 411 596	117 411 596
DYWIDENDA NA AKCJĘ (W ZŁOTYCH NA JEDNĄ AKCJĘ)	-	-

Podział zysku za rok 2017

W związku z zapisami Programu Emisji Obligacji Zarząd JSW podjął decyzję o nierekomendowaniu wypłaty dywidendy za 2017 rok.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie JSW uchwałą z dnia 28 czerwca 2018 roku postanowiło, osiągnięty przez Spółkę w 2017 roku zysk netto w wysokości 2 422,1 mln zł w całości przeznaczyć na kapitał zapasowy (jako odbudowa kapitału zapasowego).

Propozycja podziału zysku za rok 2018

Zgodnie z polityką dywidendową zdefiniowaną w prospekcie emisyjnym JSW z 2011 roku (str. 59): intencją Zarządu JSW jest rekomendowanie Walnemu Zgromadzeniu wypłat dywidend na poziomie co najmniej 30% skonsolidowanego zysku netto za dany rok obrotowy. Polityka w zakresie dywidendy uzależniona jest od aktualnych wyników działalności, przepływów pieniężnych, sytuacji finansowej oraz potrzeb kapitałowych, ogólnych uwarunkowań gospodarczych, jak również związanych z wypłatą dywidendy ograniczeń prawnych, podatkowych, regulacyjnych i umownych, a także innych czynników, które Zarząd uzna za istotne, i będzie podlegała zmianom, mającym na celu dostosowanie jej do powyższych czynników.

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Spółki w 2019 roku będzie proponował Walnemu Zgromadzeniu JSW wypłatę dywidendy na poziomie ok. 200,8 mln zł, tj. 1,71 zł na jedną akcję. Pozostałą część wyniku finansowego za 2018 rok w wysokości 1 162,9 mln zł (po dokonaniu obowiązkowego pokrycia straty netto powstałej w Innych całkowitych dochodach z wyceny programów określonych świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia w wysokości 53,4 mln zł oraz po dokonaniu pokrycia straty netto powstałej na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 w kwocie 1,5 mln zł), Zarząd JSW będzie proponował przeznaczyć na kapitał rezerwowy z przeznaczeniem na sfinansowanie programu inwestycyjnego JSW.

6.11. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>Zgodnie z przepisami prawa pracy, Spółka realizuje wypłaty świadczeń pracowniczych z następujących głównych tytułów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ świadczenia po okresie zatrudnienia: odprawy emerytalne i rentowe, renty wyrównawcze, odprawy pośmiertne. ▪ inne długoterminowe świadczenia pracownicze: nagrody jubileuszowe, ▪ pozostałe świadczenia dla pracowników: niewykorzystane urlopy wypoczynkowe. <p>Od 2015 roku JSW nie tworzy odpisu na ZFŚS dla emerytów i rencistów oraz odstąpiła od wypłaty deputatu węglowego dla emerytów i rencistów.</p> <p>JSW ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu wypłaty powyższych świadczeń w wysokości wartości bieżącej zobowiązania na dzień kończący okres sprawozdawczy, z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych.</p> <p>Wysokość zobowiązania świadczeń po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń oraz innych długoterminowych świadczeń pracowniczych wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych, do czasu ustania tego zobowiązania.</p> <p>Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych obliczane są metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno. Podstawą do obliczenia zobowiązania dla pracownika jest przewidywana kwota danego świadczenia, jaką Spółka zobowiązuje się wypłacić na podstawie wewnętrznych regulacji oraz odpowiednich przepisów prawa. Obliczona kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień kończący okres sprawozdawczy, a następnie pomniejszana o zdyskontowane</p>

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

aktuarialnie na ten sam dzień kwoty rocznych odpisów na rezerwę, jakich Spółka dokonuje na powiększenie rezerwy danego pracownika. Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa dotrwania danego pracownika jako pracownika JSW do momentu otrzymania świadczenia.

Programy określonych świadczeń narażają Spółkę na ryzyko aktuarialne obejmujące:

- ryzyko stopy procentowej – spadek oprocentowania obligacji spowoduje zwiększenie zobowiązań programu,
- ryzyko długowieczności – wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do najlepszych szacunków śmiertelności uczestników programu zarówno w okresie zatrudnienia, jak i po okresie zatrudnienia. Zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia uczestników programu spowoduje wzrost wartości zobowiązań,
- ryzyko wynagrodzeń – wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do przyszłego poziomu wynagrodzeń uczestników programu. Wobec tego wzrost wynagrodzeń uczestników programu spowoduje zwiększenie wartości zobowiązań.

Składniki kosztów z tytułu określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmują się:

- koszty bieżącego zatrudnienia – jako koszty operacyjne,
- odsetki netto od zobowiązania netto wynikające ze zmiany wartości rezerwy z tytułu upływu czasu – jako koszty finansowe,
- zyski/straty aktuarialne wynikające ze zmian założeń aktuarialnych – jako inne całkowite dochody.

Natomiast w odniesieniu do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych koszty bieżącego zatrudnienia oraz zyski/straty aktuarialne ujmują się jako koszty operacyjne, odsetki netto - jako koszty finansowe.

Rezerwa na odprawy pośmiertne jest obliczana na podstawie danych historycznych - kwot wypłaconych odpraw pośmiertnych w ostatnich 5 latach od dnia bilansowego, przy zastosowaniu stopy dyskonta rekomendowanej przez aktuarium i planowanej stopy inflacji oraz statystycznej ilości lat pozostających do przepracowania przez pracowników JSW stanowiącą różnicę pomiędzy średnim wiekiem przechodzenia na emeryturę pracowników Spółki, a średnim wiekiem pracowników na dzień kończący okres sprawozdawczy.

Kalkulację **rezerw na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe** wylicza się na koniec każdego kwartału danego roku obrotowego. Rezerwa wyliczana jest w następujący sposób: liczba dni niewykorzystanego urlopu na koniec poprzedniego roku obrotowego i lat poprzednich, powiększona o liczbę dni urlopu przysługującego pracownikom na dany dzień kończący okres sprawozdawczy, pomniejszona o liczbę dni urlopu wykorzystanego w okresie od 1 stycznia do dnia kończącego dany okres sprawozdawczy, pomnożona przez wartość dniówki urlopowej wraz z obowiązującymi narzutami. Wyliczona wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe ujmowana jest, po dokonaniu analizy, w wysokości zaakceptowanej przez Zarząd.

ISTOTNE SZACUNKI I ZAŁOŻENIA

Zobowiązanie bilansowe z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń. Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych zależy od szeregu czynników określanych metodami aktuarialnymi przy wykorzystaniu pewnych założeń. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość księgową zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

Jednym z podstawowych założeń dla ustalenia wysokości zobowiązania jest stopa procentowa. Na dzień kończący okres sprawozdawczy w oparciu o opinię niezależnego aktuarium przyjmuje się odpowiednią stopę dyskonta, która odpowiada stopie procentowej obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Założenia dotyczące przyszłej umieralności oraz prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką oszacowane zostało na podstawie danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet, publikowanych przez GUS, na dzień dokonywania wyceny. Założenia przyjęte do wyceny na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz wrażliwość zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych na zmiany tych założeń zostały ujawnione w poniższej Nocie.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	31.12.2018	31.12.2017
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ Z TYTUŁU:		
– odpraw emerytalnych i rentowych	158,2	111,2
– nagród jubileuszowych	343,5	235,3
– rent wyrównawczych	117,5	100,7
– pozostałych świadczeń dla pracowników	75,5	61,1
RAZEM	694,7	508,3
w tym:		
– część długoterminowa	568,0	413,6
– część krótkoterminowa	126,7	94,7

Kwoty zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w zakresie odpraw emerytalnych i rentowych, nagród jubileuszowych oraz rent wyrównawczych ujęto w sprawozdaniu finansowym na podstawie wyceny aktuarialnej wyliczonej przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych:

Nota	2018			2017		
	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Inne świadczenia	RAZEM	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Inne świadczenia	RAZEM
STAN NA 1 STYCZNIA	121,4	386,9	508,3	136,9	406,2	543,1
Koszty bieżącego zatrudnienia	9,0	35,2	44,2	5,3	33,6	38,9
Pozostałe przychody (przekazanie Zakładów do SRK) 3.3, 3.5	-	-	-	(13,8)	(36,3)	(50,1)
Koszty odsetek	3,8	10,7	14,5	4,0	10,7	14,7
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w zysku/stracie przed opodatkowaniem	-	116,9	116,9	-	15,8	15,8
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach:	44,1	21,8	65,9	5,0	(0,4)	4,6
- wynikające ze zmian założeń finansowych *	15,6	17,5	33,1	(3,1)	(4,6)	(7,7)
- wynikające ze zmian założeń demograficznych *	(1,1)	(0,1)	(1,2)	(0,5)	1,0	0,5
- wynikające z pozostałych zmian założeń oraz korekt założeń aktuarialnych ex post *	29,6	4,4	34,0	8,6	3,2	11,8
RAZEM UJĘTE W CAŁKOWITYCH DOCHODACH	56,9	184,6	241,5	0,5	23,4	23,9
Wyplacone świadczenia	(9,5)	(45,6)	(55,1)	(16,0)	(42,7)	(58,7)
STAN NA 31 GRUDNIA	168,8	525,9	694,7	121,4	386,9	508,3

* W skutkach zmian założeń finansowych zaprezentowano zmiany dyskonta oraz prognozowanych wzrostów podstaw świadczeń. W skutkach zmian założeń demograficznych zaprezentowano zmiany przyjętego poziomu rotacji pracowniczej, umiarności oraz przechodzenia na rentę. Natomiast w pozostałych zmianach zaprezentowano nie tylko zmiany innych założeń, ale także wszelkie aktualizacje danych do wyceny.

KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2018	2017
KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W ZYSKU PRZED OPODATKOWANIEM Z TYTUŁU:		
- odpraw emerytalnych i rentowych	10,9	(1,8)
- nagród jubileuszowych	145,3	36,7
- rent wyrównawczych	3,4	(18,3)
- pozostałych świadczeń dla pracowników	16,0	2,7
RAZEM	175,6	19,3

	2018	2017
KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH UJĘTE W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH Z TYTUŁU:		
- odpraw emerytalnych i rentowych	44,1	5,0
- rent wyrównawczych	21,8	(0,4)
RAZEM	65,9	4,6

Łączna kwota kosztów świadczeń pracowniczych ujętych w sprawozdaniu z wyniku finansowego i innych całkowitych dochodów:

	2018	2017
Koszt sprzedanych produktów, materiałów i towarów	151,2	52,2
Koszty sprzedaży	0,7	0,4
Koszty administracyjne	9,2	2,1
Koszty finansowe	14,5	14,7
Pozostałe przychody	-	(50,1)
RAZEM UJĘTE W ZYSKU PRZED OPODATKOWANIEM	175,6	19,3
Kwota ujęta w innych całkowitych dochodach	65,9	4,6
RAZEM UJĘTE W CAŁKOWITYCH DOCHODACH	241,5	23,9

GLÓWNE ZAŁOŻENIA AKTUARIALNE

Główne założenia aktuarialne przyjęte na dni kończące okresy sprawozdawcze:

	2018	2017
Stopa dyskonta	3,09%	3,30%
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe oraz renty wyrównawcze	2,50%	0,15%
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	2,65%	2,20%

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI

Na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku została przeprowadzona analiza wrażliwości wyników wyceny aktuarialnej na zmianę założeń przyjętych do wyceny w zakresie stopy dyskonta oraz planowanych zmian podstaw wymiaru świadczeń na wysokość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w przedziale -/+0,5 p.p.

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość księgową rezerwy	Stopa dyskonta		Planowane zmiany podstaw	
		-0,5 p.p.	+0,5 p.p.	-0,5 p.p.	+0,5 p.p.
- odpraw emerytalnych i rentowych	158,2	165,4	151,4	151,9	164,9
- nagród jubileuszowych	343,5	354,4	333,1	331,3	356,3
- rent wyrównawczych	117,5	125,1	110,6	109,9	125,7
RAZEM	619,2	644,9	595,1	593,1	646,9
ZMIANA W STOSUNKU DO WARTOŚCI KSIĘGOWEJ		25,7	(24,1)	(26,1)	27,7

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Wartość księgową rezerwy	Stopa dyskonta		Planowane zmiany podstaw	
		-0,5 p.p.	+0,5 p.p.	-0,5 p.p.	+0,5 p.p.
- odpraw emerytalnych i rentowych	111,2	116,4	106,4	108,8	115,8
- nagród jubileuszowych	235,3	242,7	228,2	231,6	243,8
- rent wyrównawczych	100,7	106,8	95,2	96,8	107,5
RAZEM	447,2	465,9	429,8	437,2	467,1
ZMIANA W STOSUNKU DO WARTOŚCI KSIĘGOWEJ		18,7	(17,4)	(10,0)	19,9

W powyższych analizach wrażliwości wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń została obliczona metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych, czyli taką samą jak zastosowano przy obliczeniu zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujętego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

OKRES ZAPADALNOŚCI ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Średni okres zapadalności zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 9,64 roku (na 31 grudnia 2017 roku: 9,77 roku).

Poniżej zaprezentowano wyniki wyceny aktuarialnej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2018 roku w podziale na okresy zapadalności:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Okres wypłaty				
	2019	2020	2021	2022	2023
– odpraw emerytalnych i rentowych *	14,4	5,4	9,2	9,5	9,0
– nagród jubileuszowych	39,4	34,0	32,3	29,9	26,2
– rent wyrównawczych	7,1	6,7	6,4	6,2	5,9
RAZEM	60,9	46,1	47,9	45,6	41,1

Poniżej zaprezentowano wyniki wyceny aktuarialnej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2017 roku w podziale na okresy zapadalności:

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych z tytułu:	Okres wypłaty				
	2018	2019	2020	2021	2022
– odpraw emerytalnych i rentowych *	8,1	4,6	4,3	7,3	7,7
– nagród jubileuszowych	28,1	24,7	22,4	20,6	18,6
– rent wyrównawczych	6,9	6,4	6,0	5,7	5,4
RAZEM	43,1	35,7	32,7	33,6	31,7

* Z uwzględnieniem nowych przepisów nabywania uprawnień emerytalnych: Ustawa z dnia 16 listopada 2016 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017 poz.38)

6.12. REZERWY

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>JSW tworzy rezerwy w szczególności z następujących tytułów:</p> <p>(a) likwidacji zakładu górniczego</p> <p>Rezerwę na przyszłe koszty związane z likwidacją zakładu górniczego tworzy się m.in. w oparciu o obowiązki wynikające z ustawy Prawo geologiczne i górnictwa nakładające na przedsiębiorstwo górnictwa obowiązek likwidacji zakładów górnictwa po zakończeniu eksploatacji, w wysokości przewidywanych kosztów związanych z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabezpieczeniem lub likwidacją wyrobisk górnictwa oraz obiektów i urządzeń zakładu górnictwa; • zabezpieczeniem niewykorzystanej części złoża kopaliny; • zabezpieczeniem sąsiednich złóż kopaliny; • zabezpieczeniem wyrobisk sąsiednich zakładów górnictwa; • przedsięwzięciem niezbędnych środków w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górnictwa. <p>Kwoty rezerw wykazuje się w bieżącej wartości nakładów, które – jak się oczekuje – będą niezbędne do wypełnienia obowiązku. Stosuje się wówczas stopę procentową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie do wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Początkowy szacunek rezerwy na likwidację zakładu górnictwa powiększa wartość rzeczowych aktywów trwałych. Zwiększenie rezerw związane z upływem czasu jest rozpoznawane jako koszty odsetkowe. Zmiany wysokości rezerw związane z aktualizacją szacunków ich dotyczących (stopa dyskontowa, stopa inflacji, spodziewana nominalna wartość nakładów na likwidację) ujmowane są jako korekta wartości aktywów trwałych objętych obowiązkiem likwidacji.</p> <p>(b) szkód górnictwa</p> <p>Spółka tworzy rezerwy na likwidację szkód górnictwa, wyłącznie dla ujawnionych szkód górnictwa, będących skutkiem działalności eksploatacyjnej kopalni należących do Spółki, w wysokości wynikającej ze zgłoszonych, uznanych lub będących przedmiotem rozpatrzenia przez sądy udokumentowanych roszczeń z tego tytułu lub w wysokości nakładów przewidzianych na zabezpieczenie terenu przed skutkami działalności górnictwa. W związku z brakiem metody ustalenia</p>

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

wiarygodnych szacunków, w wartości rezerwy na szkody górnicze nie ujmuje się tych szkód górniczych, które powstaną w przyszłości. Spółka ujawnia te zobowiązania jako zobowiązania warunkowe.

Wartość rezerwy na likwidację szkód górniczych wylicza się w oparciu o wiarygodny szacunek kosztów napraw obiektów, budowli i odszkodowań będących następstwem wpływów dokonanej eksploatacji górniczej lub też dokonywanych przez Spółkę zabezpieczeń terenu przed skutkami działalności górniczej na terenach objętych koncesjami. Momentem początkowym ujęcia rezerwy są stwierdzone na powierzchni wpływy eksploatacji górniczej wynikające z realizacji planów ruchu kopalni. Rezerwa ta prezentowana jest w wartości bieżącej nakładów niezbędnych do wypełnienia zobowiązania.

(c) pozostałych rezerw

Rezerwę na rekultywację środowiska, podatek od nieruchomości, na roszczenia prawne, naprawy gwarancyjne i inne ujmuje się wówczas, gdy Spółka ma prawny lub zwyczajowy obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i jest prawdopodobne, że będzie wymagany wypływ zasobów w celu wywiązania się z tego obowiązku, zaś jego wielkość wiarygodnie oszacowano. Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

ISTOTNE SZACUNKI

Stan rezerw weryfikuje się na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy i koryguje się w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku. Szacunki i założenia przyjęte do ustalenia rezerw zostały ujawnione w dalszej części Noty.

REZERWY

	Podatek od nieruchomości	Szkody górnicze	Likwidacja zakładu górniczego	Opłata ekologiczna i ochrona środowiska	Potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów	Pozostałe rezerwy	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2018							
Długoterminowe	-	223,0	445,4	36,9	653,5	-	1 358,8
Krótkoterminowe	10,6	54,7	-	2,0	-	34,4	101,7
RAZEM	10,6	277,7	445,4	38,9	653,5	34,4	1 460,5
Utworzenie dodatkowych rezerw	1,2	175,3	110,7	29,6	-	10,2	327,0
Utworzenie rezerwy- koszt odsetkowy	-	-	13,8	1,0	-	-	14,8
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(0,5)	(15,0)	(21,1)	(18,7)	(653,5)	(10,8)	(719,6)
Wykorzystanie rezerw	(9,8)	(75,8)	(1,8)	(2,2)	-	(4,1)	(93,7)
STAN NA 31 GRUDNIA 2018							
Długoterminowe	-	217,5	547,0	20,0	-	-	784,5
Krótkoterminowe	1,5	144,7	-	28,6	-	29,7	204,5
RAZEM	1,5	362,2	547,0	48,6	-	29,7	989,0

	Nota	Podatek od nieruchomości	Szkody górnicze	Likwidacja zakładu górniczego	Opłata ekologiczna i ochrona środowiska	Potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów	Pozostałe rezerwy	Razem
STAN NA 1 STYCZNIA 2017								
Długoterminowe		-	199,2	615,3	37,1	1 902,7	-	2 754,3
Krótkoterminowe		43,0	66,9	-	2,3	-	66,3	178,5
RAZEM		43,0	266,1	615,3	39,4	1 902,7	66,3	2 932,8
Utworzenie dodatkowych rezerw		12,8	77,1	-	-	-	21,1	111,0

	Nota	Podatek od nieruchomości	Szkody górnicze	Likwidacja zakładu górniczego	Opłata ekologiczna i ochrona środowiska	Potencjalne spory sądowe dotyczące deputatu węglowego dla emerytów i rencistów	Pozostałe rezerwy	Razem
Utworzenie rezerwy- koszt odsetkowy		-	-	17,8	1,1	-	-	18,9
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy		(21,0)	(5,9)	(82,5)	-	(1 249,2)	(32,2)	(1 390,8)
Rozwiązanie rezerwy z związku z przekazaniem KWK Krupiński do SRK	3.5	-	(4,9)	(97,1)	-	-	(14,2)	(116,2)
Wykorzystanie rezerw		(24,2)	(54,7)	(8,1)	(1,6)	-	(6,6)	(95,2)
STAN NA 31 GRUDNIA 2017								
Długoterminowe		-	223,0	445,4	36,9	653,5	-	1 358,8
Krótkoterminowe		10,6	54,7	-	2,0	-	34,4	101,7
RAZEM		10,6	277,7	445,4	38,9	653,5	34,4	1 460,5

LIKWIDACJA ZAKŁADU GÓRNICZEGO

Oszacowanie rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego

Główne założenia wykorzystywane przy ustalaniu kosztów z tytułu likwidacji zakładu górniczego zawierają założenia odnośnie okresu żywotności kopalni, przewidywanej inflacji, długoterminowych stóp dyskontowych oraz przewidywanych nominalnych kosztów likwidacji poszczególnych zakładów górniczych, które są określane przez służby wewnętrzne. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość księgową rezerwy.

a) Założenia odnośnie do okresu żywotności kopalń:

W oparciu o posiadane koncesje na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej, wielkość udokumentowanej bazy zasobowej kopalń zgodnie z operatem ewidencyjnym zasobów oraz prognozy w zakresie kształtowania się zdolności wydobywczych kopalń, przewiduje się następujące okresy prowadzenia działalności produkcyjnej przez poszczególne zakłady górnicze wchodzące w skład struktury organizacyjnej JSW:

Kopalnie	Wg stanu obowiązującego	
	na 31.12.2018	na 31.12.2017
Zakład Górniczy KWK „Borynia-Zofiówka-Jastrzębie”		
- Ruch „Borynia”	do 31.12.2042	do 31.12.2042
- Ruch „Zofiówka”	do 31.12.2051	do 31.12.2051
- Ruch „Jastrzębie” *	do 31.12.2025	do 31.12.2025
Zakład Górniczy KWK „Budryk”	do 31.12.2077	do 31.12.2077
Zakład Górniczy KWK „Pniówek”	do 31.12.2051	do 31.12.2051
Zakład Górniczy KWK „Knurów-Szczygłowice”		
- Ruch „Knurów”	do 31.12.2072	do 31.12.2072
- Ruch „Szczygłowice”	do 31.12.2078	do 31.12.2078

Powyższe prognozy żywotności kopalń sporządzone zostały przy założeniu pełnego sczerpania udokumentowanych zasobów węgla w czynnych kopalniach JSW, niezależnie od efektów gospodarczych. Założenie to obejmuje realizację przyszłych inwestycji, związanych z budową nowych poziomów wydobywczych lub udostępnieniem i zagospodarowaniem nowych złóż.

Jeżeli z uwagi na uwarunkowania rynkowe nie będzie możliwości finansowych realizacji inwestycji związanych z pełnym udostępnieniem udokumentowanych zasobów, okresy żywotności poszczególnych kopalń mogą ulec skróceniu lub też eksploatacja niektórych zasobów może okazać się nierentowna.

b) Inne istotne założenia odnośnie kalkulacji rezerwy na likwidację zakładów górniczych:

	2018	2017
Stopa inflacji	2,3%	2,3%
Nominalna stopa dyskonta	3,1%	3,3%

Gdyby wykorzystywane stopy dyskontowe były niższe od oszacowań Zarządu o 0,5 pkt proc., to wartość księgowa rezerwy na koszty likwidacji zakładu górniczego byłaby wyższa o 113,3 mln zł, zaś gdyby wykorzystywane stopy dyskontowe były wyższe o 0,5 pkt proc., to wartość księgowa rezerwy byłaby niższa o 90,3 mln zł.

Szacunki dotyczące zasobów węgla

Zasoby węgla są szacunkową ilością węgla, który może zostać zgodnie z prawem i w sposób uzasadniony ekonomicznie wydobyty z obszarów górniczych, w których działa Spółka. JSW szacuje wielkość zasobów na podstawie informacji, przygotowanych przez odpowiednio wykwalifikowane osoby, dotyczących danych geologicznych o wielkości, głębokości i kształcie złóż. Interpretacja tych informacji wymaga zastosowania skomplikowanych osądów. Szacunek nadających się do wydobycia zasobów węgla opiera się na czynnikach takich jak ceny węgla, przyszłe wymogi inwestycyjne, koszty produkcji oraz założenia i osądy dotyczące parametrów geologicznych złoża. Zmiany szacunków zasobów węgla mogą wpływać na przewidywany okres żywotności kopalni, a co za tym idzie, pośrednio, także na wartość księgową rzeczowych aktywów trwałych, rezerwy na likwidację zakładów górniczych, aktywa z tytułu podatku odroczonego i koszty amortyzacji.

Kopalnie JSW posiadają łącznie ok. 6,739 mld ton zasobów bilansowych węgla w tym ok. 1,056 mld ton zasobów operatywnych węgla (na podstawie operatów ewidencyjnych zasobów kopalni wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku).

Wielkość zasobów operatywnych w poszczególnych zakładach górniczych:

Kopalnie	31.12.2018	31.12.2017
	w mln ton	
Zakład Górniczy KWK „Borynia-Zofiówka-Jastrzębie”:	301,2	218,8
- Ruch „Borynia”	88,3	33,0
- Ruch „Zofiówka”	199,6	172,0
- Ruch „Jastrzębie” *	13,3	13,8
Zakład Górniczy KWK „Budryk”	251,6	247,9
Zakład Górniczy KWK „Pniówek”	181,5	185,9
Zakład Górniczy KWK „Knurów-Szczygłowice”:	321,6	324,2
- Ruch „Knurów”	153,5	155,3
- Ruch „Szczygłowice”	168,1	168,9

* W związku z nieodpłatnym przekazaniem Ruchu Jas-Mos do SRK została ograniczona powierzchnia złoża, obszaru i terenu górniczego Ruchu Jas-Mos. Część Ruchu Jas-Mos nie podlegająca przekazaniu do SRK i pozostająca w strukturach JSW została nazwana Ruchem Jastrzębie.

Na dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka dokonała aktualizacji wartości rezerwy stosując stopę dyskonta, taką jak w modelu dla wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych (Nota 6.11), która jest zbliżona do stopy rentowności obligacji o długim horyzoncie czasowym, a także stosując prognozowaną stopę inflacji oraz zaktualizowaną wartość przewidywanych kosztów likwidacji poszczególnych zakładów górniczych. Aktualizacja wartości rezerwy na likwidację zakładów górniczych na dzień 31 grudnia 2018 roku spowodowała zwiększenie wartości rezerwy o kwotę 87,9 mln zł, która została zgodnie z KIMSF 1 odniesiona na rzeczowe aktywa trwałe (Nota 6.1).

SZKODY GÓRNICZE

Z uwagi na potrzebę usunięcia szkód górniczych będących skutkiem działalności eksploatacyjnej zakładów górniczych, Spółka tworzy rezerwę na szkody górnicze. Wartość prac niezbędnych dla usunięcia szkód górniczych na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 362,2 mln zł i wynika z oszacowanych kosztów napraw obiektów, budowli i odszkodowań będących następstwem wpływów dokonanej eksploatacji górniczej.

Momentem początkowym ujęcia rezerwy są stwierdzone na powierzchni wpływy eksploatacji górniczej wynikające z realizacji planów ruchu kopalni. Rezerwa ta prezentowana jest w wartości bieżącej nakładów niezbędnych do wypełnienia zobowiązania, oszacowana zgodnie z wiedzą służb technicznych kopalni.

Spółka przewiduje wykorzystanie w 2019 roku rezerwy w wysokości 144,7 mln zł. Pozostała kwota rezerwy zostanie wykorzystana w latach 2020 – 2026. Kopalnie JSW dokonują klasyfikacji zadań, na podstawie wiedzy o terminach napraw poszczególnych szkód (indywidualna ocena zadań) lub uzgodnionych terminów wypłat odszkodowań. Systemowa reklasyfikacja zadań ujętych w rezerwie długoterminowej do części krótkoterminowej dokonywana jest w oparciu o przyjęty plan techniczno-ekonomiczny w IV kwartale danego roku tj. w momencie, w którym zakłady JSW pozyskują wiedzę o terminach (kolejnych kwartałach następnego roku) usunięcia szkód górniczych, na które została utworzona rezerwa.

OPLATA EKOLOGICZNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka posiada rezerwę na ochronę środowiska związaną z rekultywacją biologiczną terenów na łączną kwotę 48,6 mln zł. Na podstawie uzyskanych decyzji administracyjnych, aktualnych planów zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązującej ustawie o ochronie gruntów rolnych na Spółce ciąży prawny obowiązek rekultywacji składowisk po zaprzestaniu działalności przemysłowej.

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI

JSW po korzystnym orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego i zapadłych wyrokach WSA oraz NSA, oceniając ryzyko dalszego prowadzenia postępowań sądowo-administracyjnych skutkujących możliwością opodatkowania składników rzeczowych aktywów trwałych zlokalizowanych w wyrobiskach górniczych, aktualizuje ujęte w księgach wartości rezerw na potencjalne spory z gminami. Spółka począwszy od grudnia 2014 roku rozpoczęła deklarowanie do opodatkowania infrastruktury dołowej, złożyła za lata ubiegłe korekty deklaracji JSW oraz przedłożyła korekty deklaracji w zakresie opodatkowania obudowy górniczej, wykorzystując utworzone na ten cel rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2018 roku ujęta w księgach rezerwa na podatek od nieruchomości od elementów składowych wyrobisk górniczych wynosi 1,5 mln zł (na 31 grudnia 2017 roku: 10,6 mln zł).

POTENCJALNE SPORY SĄDOWE DOTYCZĄCE DEPUTATU WĘGLOWEGO DLA EMERYTÓW I RENCISTÓW

W IV kwartale 2018 roku Zarząd JSW podjął decyzję o rozwiązaniu rezerwy na potencjalne spory sądowe związane z wypłatą deputatu węglowego dla emerytów i rencistów w wysokości 653,5 mln zł.

Wartość rezerwy stanowiła zabezpieczenie JSW przed ewentualnymi roszczeniami osób nieuprawnionych do rekompensaty według ustawy oraz osób uprawnionych, które świadomie nie złożyły wniosków o rekompensatę (Ustawa o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla z dnia 12 października 2017 roku) podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko, iż pozbawienie ich prawa do deputatu (ustalanego według pierwotnych zasad) jest całkowicie bezprawne, a także przyszłych emerytów (obecnych pracowników) z uwagi na brak zapisów w ustawie regulujących ich prawo do deputatu lub rekompensaty. Wielkość rezerwy oszacowana była przy wykorzystaniu metod aktuarialnych przez niezależną firmę aktuarialną.

Decyzja o rozwiązaniu rezerwy w 2018 roku poprzedzona była systematyczną analizą toczących się w powyższym zakresie spraw sądowych oraz zapadłych wyroków, zgodnie z przyjętą do stosowania „Procedurą weryfikacji roszczeń z tytułu prawa do bezpłatnego węgla lub odmowy wypłaty świadczenia rekompensacyjnego” („Procedura”). Analizą objęte były następujące grupy osób zgłaszających roszczenia wobec JSW.:

- byli pracownicy, którzy odeszli na emeryturę przed 31 grudnia 2014 roku, nie złożyli wniosku o świadczenie rekompensacyjne i pozywają JSW o wypłatę węgla deputatowego dla emerytów,
- byli pracownicy, którzy odeszli na emeryturę przed 31 grudnia 2014 roku, złożyli wniosek o świadczenie rekompensacyjne i nie otrzymali wypłaty świadczenia rekompensacyjnego,
- byli pracownicy, którzy odeszli na emeryturę po 31 grudnia 2014 roku, złożyli wniosek o świadczenie rekompensacyjne i otrzymali decyzję odmowną,
- byli pracownicy, którzy odeszli na emeryturę po 31 grudnia 2014 roku i złożyli pozwy do sądu o wypłatę węgla deputatowego dla emerytów,
- roszczenia osób trzecich (wdów, sierot), i inne.

Decyzja o rozwiązaniu całej kwoty rezerwy podjęta została w związku z uzyskaniem prawomocnych, pozytywnych dla JSW rozstrzygnięć w ilości przekraczającej założony w Procedurze próg stosunku tych pozytywnych rozstrzygnięć do wszystkich złożonych pozwołów w zakresie roszczeń z tytułu prawa do bezpłatnego węgla emerytów i rencistów lub odmowy wypłaty świadczenia rekompensacyjnego, a także po analizie uzasadnień wyroków sądowych. Przekroczenie tego progu wskazuje na ukształtowanie się pozytywnej dla JSW linii orzeczniczej uzasadniającej rozwiązanie rezerwy.

Rozwiązanie rezerwy skutkuje dodatnim wpływem na wynik operacyjny JSW w kwocie 653,5 mln zł w IV kwartale 2018 roku (wartość rezerwy 31 grudnia 2017 roku: 653,5 mln zł).

POZOSTAŁE REZERWY

Pozostałe rezerwy obejmują głównie:

- rezerwę na postępowanie sądowe wszczęte z powództwa Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń Ergo Hestia S.A. przeciwko JSW o zapłatę odszkodowania za szkodę powstałą w mieniu w wyniku pożaru endogenicznego, który zaistniał pod ziemią w KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Zofiówka. Łączna kwota rezerwy wynosi 8,4 mln zł.

6.13. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA</p> <p>Zobowiązania krótkoterminowe obejmują zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Zobowiązania w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, przy czym wycena ta odpowiada kwocie wymaganej zapłaty lub wielkości zobowiązania, zaś w okresie późniejszym zobowiązania finansowe wykazuje się według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej (w przypadku zobowiązań handlowych odpowiada to kwocie wymagającej zapłaty), natomiast pozostałe zobowiązania o charakterze niefinansowym - w kwocie wymagającej zapłaty.</p> <p>Zobowiązania długoterminowe w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne, zaś w okresie późniejszym wykazuje się je według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej.</p> <p>Zwiększenie zobowiązania w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.</p> <p>DOTACJE</p> <p>Dotacji nie ujmuje się do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że Spółka spełni konieczne warunki i otrzyma takie dotacje.</p> <p>Dotacje, których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie przez Spółkę aktywów trwałych, ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji rozliczenia międzyokresowe przychodów i odnosi w wynik finansowy systematycznie przez przewidywany okres użytkowania ekonomicznego tych aktywów.</p> <p>Pozostałe dotacje ujmowane są systematycznie w przychodach, w okresie niezbędnym do skompensowania kosztów, które te dotacje miały w zamierzeniu kompensować. Dotacje należne jako rekompensata kosztów lub strat już poniesionych lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Spółki bez ponoszenia przyszłych kosztów, ujmowane są w wyniku finansowym w okresie, w którym są należne.</p>

ISTOTNE SZACUNKI
<p>Oszacowanie odsetek od zobowiązań</p> <p>Zgodnie z art. 5 Ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 roku, nie rzadziej niż na koniec każdego kwartału, Spółka nalicza odsetki hipotetyczne od zobowiązań, dla których przewidziano w umowie termin zapłaty dłuższy niż 30 dni. Wysokość naliczonych odsetek koryguje się następnie do wysokości przewidywanego obciążenia Spółki przez kontrahentów z tytułu przysługującego im prawa. Spółka obciąża wynik finansowy 50% maksymalnej kwoty przysługujących odsetek hipotetycznych kontrahentom, co odpowiada aktualnemu poziomowi ryzyka wystąpienia kontrahentów z roszczeniem zapłaty odsetek za wydłużony termin płatności ponad przewidziany w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Odsetki hipotetyczne od zobowiązań naliczone za 2018 rok wyniosły 27,5 mln zł (2017 rok: 21,7 mln zł).</p> <p>Pozostała część przewidywanego ryzyka obciążenia Spółki z tytułu naliczonych odsetek hipotetycznych za wydłużony termin płatności ujawniana jest jako zobowiązania warunkowe.</p>

	Nota	31.12.2018	31.12.2017
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE			
Zobowiązania handlowe		1 801,3	1 464,0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5.3	26,7	55,7
Rozliczenia międzyokresowe bierne		9,8	6,0
Pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym, w tym:		1 154,4	465,0
– zobowiązania inwestycyjne		654,6	269,0
– zobowiązania inne		10,8	12,8
– środki pieniężne otrzymane z tytułu rozliczeń Cash pooling	6.9	489,0	183,2
RAZEM		2 992,2	1 990,7

	Nota	31.12.2018	31.12.2017
ZOBOWIĄZANIA NIEFINANSOWE			
Przychody przyszłych okresów		65,5	66,6
Pozostałe zobowiązania o charakterze niefinansowym, w tym:		747,5	623,4
– zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych podatków		418,9	358,3
– zaliczki z tytułu dostaw		2,5	5,7
– wynagrodzenia		266,0	220,9
– pozostałe		60,1	38,5
RAZEM		813,0	690,0
RAZEM ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA		3 805,2	2 680,7
w tym:			
długoterminowe		84,7	99,9
krótkoterminowe		3 720,5	2 580,8

Spółka posiada dotacje, w ramach których zobowiązana jest do wykorzystania otrzymanych środków wyłącznie na realizację zadań wskazanych w umowach tych dotacji oraz do spełnienia określonych w umowach warunków. W ciągu 2018 i 2017 roku warunki te były spełnione. Kwota dotacji ujęta w wyniku finansowym została wykazana w Nocie 3.3.

7. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	
<p><i>Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzone jest metodą pośrednią. Zapłacone odsetki z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych wykazuje się w przepływach z działalności finansowej. Zapłacone odsetki z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, leasingu finansowego oraz pozostałe zapłacone odsetki wykazuje się w przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej.</i></p>	

7.1. WPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

	Nota	2018	2017
Zysk przed opodatkowaniem		1 767,0	2 986,3
Amortyzacja	3.2	612,1	680,9
(Zysk)/strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	3.6	26,1	10,3
Odsetki i udziały w zyskach		(24,9)	16,5
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		120,5	10,7
Zmiana stanu rezerw		(559,3)	(1 284,6)
Zmiana stanu zapasów		(140,3)	(60,3)
Zmiana stanu należności handlowych oraz pozostałych należności		(334,2)	191,1
Zmiana stanu zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań		463,2	90,5
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	6.3	494,9	759,1
Odpis aktualizujący akcje/udziały w jednostkach zależnych	6.5	-	113,0
Przekazanie Zakładów do SRK		(13,4)	(168,1)
Różnice kursowe z wyceny obligacji	3.7	11,6	(95,3)
Pozostałe przepływy		(18,6)	12,5
WPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		2 404,7	3 262,6

Uzgodnienie zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	2018	2017
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych ze sprawozdania z sytuacji finansowej	6.11	186,4	(34,8)
Zyski/(straty) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach	6.11	(65,9)	(4,6)
Przekazanie Zakładów do SRK	3.5	-	50,1
ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH W SPRAWOZDANIU Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH		120,5	10,7

Uzgodnienie zmiany stanu rezerw w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	2018	2017
Zmiana stanu rezerw ze sprawozdania z sytuacji finansowej	6.12	(471,5)	(1 472,3)
Zmiana wartości rezerwy na likwidację zakładu górniczego odniesiona na rzeczowe aktywa trwałe	6.12	(87,8)	71,5
Przekazanie Zakładów do SRK	3.5	-	116,2
ZMIANA STANU REZERW W SPRAWOZDANIU Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH		(559,3)	(1 284,6)

Uzgodnienie zmiany stanu należności handlowych oraz pozostałych należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	Nota	2018	2017
Zmiana stanu należności handlowych oraz pozostałych należności ze sprawozdania z sytuacji finansowej	6.8	1 117,3	(1 258,9)
Korekta o wpłatę na nabycie certyfikatów inwestycyjnych	6.6	(1 450,0)	1 450,0
Korekta o odpis należności (MSSF 9)	2.3.2	(1,5)	-
ZMIANA STANU NALEŻNOŚCI HANDLOWYCH ORAZ POZOSTAŁYCH NALEŻNOŚCI W SPRAWOZDANIU Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH		(334,2)	191,1

8. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>INSTRUMENTY FINANSOWE</p> <p>Zarząd określa klasyfikację aktywów finansowych Spółki. Klasyfikacja aktywów finansowych uzależniona jest od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych (test SPPI) składnika aktywów finansowych. Klasyfikacja aktywów finansowych dokonywana jest w momencie początkowego ujęcia i może być zmieniona jedynie wówczas, gdy zmieni się biznesowy model zarządzania aktywami finansowymi.</p> <p>Od 1 stycznia 2018 roku, zgodnie z nowym standardem, Spółka posiada następujące kategorie instrumentów finansowych:</p> <p>(a) Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie</p> <p>Składnik aktywów zalicza się do tej kategorii, jeśli są spełnione oba poniższe warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • celem Spółki jest utrzymywanie tych aktywów finansowych dla uzyskania umownych przepływów pieniężnych, oraz • dla których postanowienia umowne powodują w określonych terminach przepływy pieniężne, które są wyłącznie spłatami nierozliczonej kwoty głównej i odsetek od tej kwoty. <p>Spółka jako aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje głównie należności handlowe, lokaty bankowe oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Aktywa finansowe z tej kategorii po początkowym ujęciu wycenia się wg zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Przy czym należności handlowe z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania), nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.</p> <p>Spółka jako zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym, kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.</p>

(b) Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Spółka klasyfikuje do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń, a także nabyte certyfikaty inwestycyjne oraz udziały i akcje w jednostkach pozostałych.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, klasyfikowanego jako wyceniany wg wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały.

Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych niewyznaczonych dla celów rachunkowości zabezpieczeń Grupa klasyfikuje jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

(c) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Zyski lub straty na składniku aktywów finansowych stanowiącym instrument kapitałowy, dla którego zastosowano opcję wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

(d) Instrumenty zabezpieczające

Kategoria ta obejmuje aktywa i zobowiązania stanowiące zabezpieczenie określonego rodzaju ryzyka w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Spółka klasyfikuje do tej pozycji instrumenty pochodne, w odniesieniu do których stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Opis stosowanych zasad rachunkowości zabezpieczeń znajduje się w Nocie 8.4.

Zgodnie z postanowieniami MSSF 9, Spółka podjęła decyzję, stanowiącą element polityki rachunkowości, o kontynuowaniu stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39, nie implementując tym samym wymogów rachunkowości zabezpieczeń wynikających z MSSF 9, do czasu zakończenia prac RMSR nad projektem zabezpieczeń w zakresie makro hedgingu.

Do dnia 31 grudnia 2017 roku klasyfikacja opierała się na kryterium celu nabycia aktywów finansowych. Spółka posiadała następujące kategorie instrumentów finansowych: aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, pożyczki i należności, zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, instrumenty zabezpieczające.

8.1. KATEGORIE I KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Porównanie aktywów i zobowiązań finansowych na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9, tj. na 1 stycznia 2018 roku przedstawione zostało w Nocie 2.3.2. Poniższe tabele przedstawiają informacje dotyczące kategorii i klas instrumentów finansowych.

AKTYWA FINANSOWE wg MSSF 9:

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych			Razem
		Zamortyzowany koszt	Wartość godziwa rozliczana przez wynik finansowy	Instrumenty zabezpieczające	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018					
Należności handlowe	6.8	1 345,8	-	-	1 345,8
wartość brutto		1 356,2	-	-	1 356,2
odpisy aktualizujące		(10,4)	-	-	(10,4)
Certyfikaty inwestycyjne	6.6	-	1 826,1	-	1 826,1
Lokaty bankowe	6.6	10,6	-	-	10,6
wartość brutto		10,6	-	-	10,6
odpisy aktualizujące		-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty *	6.6, 6.9	1 965,7	-	-	1 965,7
wartość brutto		1 966,1	-	-	1 966,1
odpisy aktualizujące		(0,4)	-	-	(0,4)
Pochodne instrumenty finansowe	8.4	-	1,9	5,3	7,2
RAZEM		3 322,1	1 828,0	5,3	5 155,4

* Pozycja obejmuje również środki zgromadzone w celu finansowania likwidacji zakładu górniczego, które zostały opisane Nocie 6.6.

Żaden z istotnych nieprzeterminowanych składników aktywów finansowych nie był renegocjowany w ciągu ostatniego roku.

AKTYWA FINANSOWE wg MSR 39:

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Instrumenty zabezpieczające	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017						
Należności handlowe	6.8	-	-	1 073,3	-	1 073,3
Należności z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych	6.6	1 450,0	-	-	-	1 450,0
Lokaty bankowe	6.6	-	-	10,3	-	10,3
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty *	6.6, 6.9	-	-	1 520,7	-	1 520,7
Pochodne instrumenty finansowe	8.4	5,5	-	-	8,3	13,8
RAZEM		1 455,5	-	2 604,3	8,3	4 068,1

* Pozycja obejmuje również środki zgromadzone w celu finansowania likwidacji zakładu górniczego, które zostały opisane Nocie 6.6.

Żaden z istotnych nieprzeteterminowanych składników aktywów finansowych nie był renegotjowany w ciągu ostatniego roku.

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE wg MSSF 9:

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych			Razem
		Wartość godziwa rozliczna przez wynik finansowy	Zamortyzowany koszt	Instrumenty zabezpieczające	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018					
Pochodne instrumenty finansowe	8.4	5,6	-	0,4	6,0
Kredyty i pożyczki	5.1	-	7,0	-	7,0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	5.2	-	121,0	-	121,0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5.3	-	26,7	-	26,7
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	6.13	-	2 965,5	-	2 965,5
RAZEM		5,6	3 120,2	0,4	3 126,2

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE wg MSR 39:

Klasy instrumentów finansowych	Nota	Kategorie instrumentów finansowych				Razem
		Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017						
Pochodne instrumenty finansowe	8.4	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	5.1	-	9,0	-	-	9,0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	5.2	-	856,0	-	-	856,0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5.3	-	-	-	55,7	55,7
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	6.13	-	1 935,0	-	-	1 935,0
RAZEM		-	2 800,0	-	55,7	2 855,7

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu nie odbiega istotnie od ich wartości księgowej.

8.2. HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ

Instrumenty finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej są analizowane pod względem procedur wyceny. Hierarchia procedur wyceny została ustalona następująco:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem ww. poziomu możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

Tabela poniżej przedstawia aktywa i zobowiązania finansowe, które są wyceniane w wartości godziwej. Pozycje te obejmują pochodne instrumenty finansowe w postaci transakcji Fx Forward, których data zapadalności przypada po dniu kończącym okres sprawozdawczy oraz należności z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych. Pod względem procedur wyceny kwalifikują się one do poziomu 2 w powyższej hierarchii.

Aktywa i zobowiązania finansowe Spółki wyceniane według wartości godziwej:

	31.12.2018 Poziom 2	31.12.2017 Poziom 2
AKTYWA FINANSOWE		
Należności z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych	-	1 450,0
Certyfikaty inwestycyjne	1 826,1	-
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	7,2	13,8
aktywa finansowe – pochodne instrumenty zabezpieczające	5,3	8,3
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE		
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	6,0	-
w tym: zobowiązania finansowe – pochodne instrumenty zabezpieczające	0,4	-

Wartość godziwą instrumentów finansowych niestanowiących przedmiotu obrotu na aktywnym rynku określa się przy zastosowaniu odpowiednich technik wyceny. Takie techniki wyceny optymalizują wykorzystanie możliwych do zaobserwowania danych rynkowych tam, gdzie są one dostępne i polegają w jak najmniejszym stopniu na szacunkach poczynionych, specyficznych dla danej jednostki. W sytuacji, gdy wszystkie istotne dane wykorzystywane przy wycenie według wartości godziwej są możliwe do zaobserwowania, instrument finansowy prezentowany jest w ramach poziomu 2. Do tej grupy należą pochodne instrumenty finansowe.

8.3. POZYCJE PRZYCHODÓW, KOSZTÓW, ZYSKÓW I STRAT UJĘTE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU FINANSOWEGO I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW W PODZIALE NA KATEGORIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Nota	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem
ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018					
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek ujęte w:	-	-	(29,4)	-	(29,4)
pozostałych przychodach	-	-	8,3	-	8,3
pozostałych kosztach	-	-	(30,2)	-	(30,2)

	Nota	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Razem
przychodach finansowych	3.7	-	-	26,5	-	26,5
kosztach finansowych	3.7	-	-	(34,0)	-	(34,0)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych ujęte w:		-	-	15,1	-	15,1
pozostałe zyski/ (straty) netto	3.6	-	-	15,8	-	15,8
przychodach finansowych	3.7	-	-	11,2	-	11,2
kosztach finansowych	3.7	-	-	(11,9)	-	(11,9)
Przychody/(koszty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych ujęte w:		(25,1)	-	(21,3)	(14,9)	(61,3)
pozostałe zyski/ (straty) netto	3.6	(25,1)	-	-	(5,8)	(30,9)
kosztach finansowych	3.7	-	-	(21,3)	-	(21,3)
inne całkowite dochody		-	-	-	(9,1)	(9,1)
Odwrocenie/(utworzenie) odpisów aktualizujących należności handlowe ujęte w:		-	-	0,5	-	0,5
kosztach rodzajowych		-	-	0,6	-	0,6
pozostałych przychodach		-	-	0,2	-	0,2
pozostałych kosztach		-	-	(0,3)	-	(0,3)
Zyski/(straty) ze zmiany wartości godziwej ujęte w:		26,1	-	-	-	26,1
pozostałe zyski/ (straty) netto		26,1	-	-	-	26,1
RAZEM		1,0	-	(35,1)	(14,9)	(49,0)

	Nota	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowa- nego kosztu	Instrumenty zabezpiecza- jące	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2017								
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek ujęte w:		-	-	37,1	(65,7)	-	(2,1)	(30,7)
pozostałych przychodach		-	-	4,8	14,5	-	-	19,3
pozostałych kosztach		-	-	-	(25,6)	-	-	(25,6)
przychodach finansowych	3.7	-	-	32,3	-	-	-	32,3
kosztach finansowych	3.7	-	-	-	(54,6)	-	(2,1)	(56,7)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych ujęte w:		-	-	(29,8)	90,2	-	-	60,4
pozostałe zyski/ (straty) netto	3.6	-	-	(20,5)	0,1	-	-	(20,4)
przychodach finansowych	3.7	-	-	-	95,3	-	-	95,3
kosztach finansowych	3.7	-	-	(9,3)	(5,2)	-	-	(14,5)
Przychody/ (koszty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych ujęte w:		36,0	-	-	(11,4)	46,5	-	71,1
pozostałe zyski/ (straty) netto	3.6	36,0	-	-	-	37,9	-	73,9

	Nota	Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowa- nego kosztu	Instrumenty zabezpiecza- jące	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
kosztach finansowych	3.7	-	-	-	(11,4)	-	-	(11,4)
inne całkowite dochody		-	-	-	-	8,6	-	8,6
Odwroćenie/(utworzenie) odpisów aktualizujących należności handlowe ujęte w:		-	-	(1,5)	-	-	-	(1,5)
kosztach rodzajowych		-	-	(1,1)	-	-	-	(1,1)
pozostałych kosztach		-	-	(0,4)	-	-	-	(0,4)
Dywidendy i udziały w zyskach ujęte w:		-	0,2	-	-	-	-	0,2
pozostałych przychodach		-	0,2	-	-	-	-	0,2
RAZEM		36,0	0,2	5,8	13,1	46,5	(2,1)	99,5

8.4. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI
<p>INSTRUMENTY POCHODNE</p> <p>Instrumenty pochodne ujmują się w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu, a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy. Instrumenty pochodne wykazują się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna, a zysk lub stratę z wyceny instrumentów ujmują się niezwłocznie w wyniku finansowym.</p> <p>Pochodny instrument finansowy jest zaliczany do krótkoterminowych instrumentów finansowych jeżeli termin rozliczenia tego instrumentu lub jego część przypada w okresie do jednego roku licząc od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Jeżeli termin rozliczenia instrumentu finansowego przypada w okresie powyżej roku licząc od dnia kończącego okres sprawozdawczy taki instrument lub jego część zaliczamy do długoterminowych instrumentów finansowych.</p>
<p>RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ</p> <p>Zabezpieczanie, dla celów rachunkowości, polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej lub zmian przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej.</p> <p>Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń dla zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych. Stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych pozwala na odnoszenie skutecznej części zabezpieczenia w pozostałe całkowite dochody, które w efekcie kumulowane są w kapitałach, co powoduje uwspółmiernienie wpływu na wynik finansowy wyceny instrumentów zabezpieczających i realizacji pozycji zabezpieczanej.</p> <p>Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w zakresie ryzyka walutowego.</p> <p>Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które mogłoby wpływać na wynik finansowy.</p> <p>Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w innych całkowitych dochodach w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie, natomiast nieefektywna część zabezpieczenia odnoszona jest do wyniku finansowego bieżącego okresu.</p> <p>Część efektywna ujęta w innych całkowitych dochodach jest odnoszona na wynik finansowy w takich samych okresach, w jakich pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy.</p> <p>Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostanie sprzedany, rozwiązany lub zrealizowany, lub jeżeli Spółka wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie albo, jeśli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń oraz zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji.</p>

Aktywa finansowe po przeliczeniu na PLN:

	31.12.2018			31.12.2017		
	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Forwardy walutowe:						
– EUR	4,7	0,3	5,0	7,0	3,7	10,7
– USD	0,6	0,3	0,9	1,3	1,8	3,1
Opcje towarowe USD	-	0,8	0,8	-	-	-
Swapy towarowe USD	-	0,5	0,5	-	-	-
RAZEM, W TYM	5,3	1,9	7,2	8,3	5,5	13,8
część krótkoterminowa	5,3	1,9	7,2	8,3	5,5	13,8

Zobowiązania finansowe po przeliczeniu na PLN:

	31.12.2018			31.12.2017		
	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Forwardy walutowe:						
– EUR	-	0,6	0,6	-	-	-
– USD	0,4	2,6	3,0	-	-	-
Swapy towarowe USD	-	2,4	2,4	-	-	-
RAZEM, W TYM	0,4	5,6	6,0	-	-	-
część długoterminowa	-	-	-	-	-	-
część krótkoterminowa	0,4	5,6	6,0	-	-	-

Wartości nominalne kontraktów wyrażone w poszczególnych walutach przedstawia poniższa tabela:

Kontrakt	Waluta	31.12.2018		31.12.2017	
		Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
FORWARD WALUTOWY	EUR	98,0	81,4	55,0	48,0
jednostki pozostałe	sprzedaż	98,0	81,1	55,0	48,0
jednostki powiązane	sprzedaż	-	0,3	-	-
FORWARD WALUTOWY	USD	23,0	43,7	7,0	18,7
jednostki pozostałe	kupno	-	-	-	-
jednostki pozostałe	sprzedaż	23,0	43,7	7,0	18,7
jednostki powiązane	sprzedaż	-	-	-	-

Wartości nominalne kontraktów towarowych zabezpieczających ryzyko cenowe wyrażone w tonach przedstawia poniższa tabela:

Kontrakt	31.12.2018		31.12.2017	
	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
SWAP TOWAROWY	-	0,1	-	-
jednostki pozostałe sprzedaż	-	0,1	-	-
OPCJA AZJATYCKA PUT	-	0,1	-	-
jednostki pozostałe kupno	-	0,1	-	-

8.5. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

8.5.1. CZYNNIKI RYZYKA FINANSOWEGO

Działalność prowadzona przez Spółkę naraża ją na następujące ryzyka finansowe: ryzyko rynkowe (w tym: ryzyko cenowe, ryzyko zmiany kursów walut oraz ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych), ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności.

Zarządzanie ryzykiem finansowym jest wykonywane na szczeblu Zarządu. Monitorowaniem ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyk finansowych zajmują się wyodrębnione jednostki organizacyjne.

(a) RYZYKO CENOWE

Ryzyko cen produktów

Sytuacja na rynku węgla koksowego i koksu jest powiązana z rynkiem stali i wyrobów hutniczych; cykle koniunkturalne pokazują wahania cen w tych sektorach. Ceny węgla koksowego są mocno uzależnione od popytu na globalnym rynku hutniczo-stalowym, natomiast ceny węgla do celów energetycznych są dodatkowo uzależnione również od innych producentów krajowych. Pomimo posiadania przez JSW stałych odbiorców, Spółka musi konkurować z dostawcami lokalnymi, jak również zamorskimi (głównie koks i węgiel koksowy). Wzrost znaczenia indeksów cenowych i zanik tradycyjnego benchmarku dla węgla koksowego uzgadnianego przed okresem dostaw otwierają możliwości stosowania różnych okresów rozliczeniowych i cen referencyjnych. Może to prowadzić do większych wahań i okresowych różnic cenowych, niż miało to miejsce w przypadku oparcia negocjacji o jednolity kwartalny benchmark. Procesy zmian właścicielskich w hutnictwie europejskim wymuszają większą aktywność rynkową, efektem której jest zwiększenie dywersyfikacji sprzedaży. W przypadku zmian cen na rynku oraz dla zapewnienia stabilnej alokacji wolumenów na rynku, JSW minimalizuje ich wpływ na sytuację finansową podejmując takie działania jak:

- optymalizacja wolumenu produkcji,
- optymalizacja struktury produkcji, celem zwiększenia efektywności sprzedaży produktów (zwiększenie produkcji produktów o korzystniejszej cenie i znajdujących zbył w danym okresie – optymalizacja struktury sprzedaży),
- optymalizacja kierunków sprzedaży produktów.

Aby zareagować na zmianę cen w odpowiednim momencie JSW prowadzi stały monitoring rynków, ich analizę oraz śledzi na bieżąco trendy cenowe na rynku węgla, koksu, stali i energii elektrycznej oraz frachtów kolejowych i morskich. Prowadzona jest również analiza możliwości i warunków alternatywnego pozyskania przez odbiorców węgla lub koksu z rynku krajowego lub z rynków zagranicznych, w tym głównie zamorskich. Warunki kontraktów długoterminowych umożliwiają okresowe negocjacje cen (corocznie dla węgla energetycznego; kwartalnie dla węgla koksowego oraz w okresach kwartalnych, półrocznych lub rocznych dla koksu). Realizując cele zarządzania ryzykiem Spółka działa w ramach zasad opisanych w Procedurze Handlowej Grupy Kapitałowej JSW oraz w ramach zasad Komitetu Ryzyka Walutowego Grupy Kapitałowej JSW, który monitoruje wpływ walut z dostaw węgla, koksu i węgielochodnych.

Z dniem 18 lipca 2018 roku Zarząd JSW powołał Komitet Ryzyka Finansowego oraz zatwierdził *Politykę i procedurę zarządzania ryzykiem cen węgla koksowego JSW S.A.*

Nadrzędnym celem przyjętych w JSW S.A. zasad zarządzania ryzykiem cen węgla koksowego jest zmniejszenie wpływu fluktuacji cen węgla koksowego na generowane przez Spółkę przepływy pieniężne do akceptowalnego poziomu. Spółka zakłada, że wskutek stosowania zasad

zarządzania ryzykiem cen węgla koksowego opisanych w Polityce Zarządzania Ryzykiem Cen Węgla Koksowego zwiększane będzie prawdopodobieństwo realizacji zaplanowanych przepływów pieniężnych oraz stabilność jej planowanego wzrostu w dłuższym okresie.

Proces zarządzania ryzykiem cen węgla koksowego realizowany jest z zachowaniem rozdziału ról i obowiązków dotyczących funkcji wykonawczych (powiązanych z zawieraniem transakcji pochodnych) od funkcji kontrolnych, nadzorczych czy zarządczych.

W JSW funkcjonuje Komitet Ryzyka Finansowego, który pełni funkcje doradcze dla Zarządu w zakresie zarządzania ryzykiem cen węgla koksowego. W ramach przyznanego przez Zarząd limitu Komitet Ryzyka Finansowego może podejmować decyzję o wdrożeniu strategii zabezpieczeń lub w przypadku, w którym taki limit jest lub zostałby przekroczony, rekomendować ich implementację do Zarządu.

W III kwartale 2018 roku JSW wdrożyła transakcje zabezpieczające ryzyko zmian cen węgla koksowego o łącznym nominale 135 tys. ton i okresie zapadalności od października 2018 roku do grudnia 2019 roku. W ramach zabezpieczenia zawarto transakcję swapa towarowego oraz nabyto opcję PUT. Według stanu na 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała transakcje zabezpieczające ryzyko zmiany cen węgla o łącznym nominale 132 tys. ton. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość godziwa instrumentów pochodnych wyniosła (1,2) mln zł.

Ryzyko cen certyfikatów inwestycyjnych

Na podstawie Umowy o Współpracy zawartej w dniu 21 grudnia 2017 roku (z późn. zmianami), JSW utworzyła JSW Stabilizacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty. W I kwartale 2018 roku doszła do skutku emisja certyfikatów inwestycyjnych serii A w kwocie 1,5 mld zł. W IV kwartale 2018 roku JSW dokupiła certyfikaty inwestycyjne o wartości 300,0 mln zł. Nabyte przez Spółkę certyfikaty inwestycyjne narażone są na ryzyko zmiany cen. Fundusz może lokować aktywa w:

- dłużne papiery wartościowe,
- instrumenty rynku pieniężnego,
- waluty,
- instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, pod warunkiem, że są zbywalne,
- depozyty w bankach.

Podstawowym kryterium doboru lokat jest uzyskiwanie możliwie wysokiej stopy zwrotu przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyka związanego z niewypłacalnością emitenta, ryzyka zmienności stóp procentowych i ryzyka ograniczonej płynności.

Certyfikaty inwestycyjne na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej, wynikającej z wyceny przekazywanej przez TFI Energia. Wartość certyfikatu jest równa wartości aktywów netto Funduszu w dniu wyceny, podzielonej przez liczbę wszystkich certyfikatów zapisanych w ewidencji. Wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 1 826,1 mln zł.

Ryzyko cenowe - pozostałe

Spółka nie posiada istotnych inwestycji w kapitałowe papiery wartościowe sklasyfikowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako krótkoterminowe aktywa finansowe i w związku z tym nie jest narażona na ryzyko cenowe dotyczące zmian cen tego typu inwestycji.

(b) RYZYKO ZMIANY KURSÓW WALUT

Spółka jest narażona na znaczące ryzyko zmiany kursów walut wynikające z ekspozycji walutowej, które może wpłynąć na wysokość przyszłych przepływów pieniężnych oraz wynik finansowy. Głównym źródłem ryzyka walutowego w Spółce jest sprzedaż produktów:

- denominowana w EUR i USD,
- indeksowana do EUR i USD.

Spółka aktywnie zarządza ryzykiem walutowym, na które jest narażona. Celem nadrzędnym polityki Spółki jest ograniczenie do minimum ryzyka kursowego wynikającego z ekspozycji walutowej. Spółka na bieżąco mierzy ryzyko walutowe, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację jego wpływu na sytuację finansową. Zarządzanie ryzykiem walutowym w Spółce odbywa się zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Walutowym Grupy Kapitałowej JSW.

Spółka stosuje podział funkcji pełnionych przez poszczególne jednostki organizacyjne pomiędzy funkcje wykonawcze, decyzyjne, nadzorcze, kontroli i analityczne (zasada „podziału zadań”).

W JSW funkcjonuje Komitet Ryzyka Finansowego, który jest odpowiedzialny za podejmowanie kluczowych decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym, w szczególności za podejmowanie decyzji w zakresie zabezpieczania zakontraktowanych i planowanych przepływów pieniężnych.

Mając na celu eliminowanie ryzyka kursowego JSW w 2018 roku zawierała transakcje Fx Forward (zewnętrzne), zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Spółki i Komitet Ryzyka Walutowego Grupy Kapitałowej JSW współczynnikami zabezpieczeń. Spółka zawierała również transakcje zabezpieczające ze spółkami zależnymi (wewnętrzne). Okres zapadalności zawartych transakcji nie przekraczał 12 miesięcy. Spółka dokonuje

również w niewielkim stopniu zakupów materiałów, usług lub dóbr inwestycyjnych w walutach obcych. Sprzyja to w sposób naturalny ograniczeniu ryzyka zmiany kursów walut wynikającego z transakcji sprzedaży produktów.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Co do zasady, do rachunkowości zabezpieczeń wyznaczane są transakcje pochodne zabezpieczające ekspozycję denominowaną, których termin zapadalności jest dłuższy niż sześć miesięcy. W momencie ustanowienia zabezpieczenia Spółka formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające. Skuteczność stosowanych przez Spółkę zabezpieczających instrumentów finansowych jest na bieżąco monitorowana i podlega ciągłej ocenie.

W 2018 roku Spółka wyznaczyła do rachunkowości zabezpieczeń transakcje Fx Forward o nominale 62,5 mln USD oraz 187,5 mln EUR. Według stanu na 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała czynne transakcje pochodne Fx Forward o łącznym nominale 179,4 mln EUR i 66,7 mln USD, z czego 98,0 mln EUR i 23,0 mln USD stanowią transakcje zabezpieczające w rozumieniu rachunkowości zabezpieczeń. Transakcje pochodne stanowią zabezpieczenie wpływów ze sprzedaży produktów i towarów, które JSW spodziewa się otrzymać w okresie do października 2019 roku. Część skuteczna zmiany wartości godziwej pochodnych transakcji zabezpieczających w kwocie (9,1) mln zł została odniesiona w inne całkowite dochody. Część nieskuteczna oraz zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych nie wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń została odniesiona w wynik finansowy okresu. W wyniku realizacji pozycji zabezpieczanej zarówno w EUR, jak i w USD, w okresie od stycznia do grudnia 2018 roku w wynik finansowy odniesiona została kwota (27,1) mln zł.

Szczegółowe informacje na temat transakcji pochodnych przedstawiają poniższe tabele.

Transakcje walutowe otwarte na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawiają się następująco:

Typ transakcji	Termin rozliczenia transakcji					Razem
	do 1 m-ca	od 2 do 3 m-cy	od 4 do 6 m-cy	od 7 do 12 m-cy	pow. 12 m-cy	
TRANSAKCJE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY						
FX Forward	(2,6)	(0,3)	0,3	-	-	(2,6)
TRANSAKCJE ZABEZPIECZAJĄCE						
FX Forward	-	2,8	1,3	0,8	-	4,9
RAZEM	(2,6)	2,5	1,6	0,8	-	2,3

Transakcje walutowe otwarte na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

Typ transakcji	Termin rozliczenia transakcji				Razem
	do 1 m-ca	od 2 do 3 m-cy	od 4 do 6 m-cy	od 7 do 12 m-cy	
TRANSAKCJE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY					
FX Forward	4,3	1,2	-	-	5,5
TRANSAKCJE ZABEZPIECZAJĄCE					
FX Forward	-	3,1	4,1	1,1	8,3
RAZEM	4,3	4,3	4,1	1,1	13,8

Wartość księgową wybranych pozycji denominowanych w walutach obcych po przeliczeniu na PLN przedstawia się następująco:

WYBRANE POZYCJE BILANSOWE	31.12.2018		31.12.2017	
	EUR	USD	EUR	USD
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23,0	139,7	7,1	64,6
Należności handlowe	326,3	130,1	248,3	59,0
Pochodne instrumenty finansowe wyceniane przez wynik finansowy (aktywa)	0,3	1,7	3,7	1,8
Pochodne instrumenty zabezpieczające (aktywa)	4,7	0,6	7,0	1,3
Zobowiązania handlowe	(3,5)	-	(4,8)	(0,1)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	(49,5)	-	(332,7)

WYBRANE POZYCJE BILANSOWE	31.12.2018		31.12.2017	
	EUR	USD	EUR	USD
Pochodne instrumenty finansowe wyceniane przez wynik finansowy (zobowiązania)	(0,6)	(5,0)	-	-
Pochodne instrumenty zabezpieczające (zobowiązania)	-	(0,4)	-	-
EKSPOZYCJA NETTO	350,2	217,2	261,3	(206,1)

Stopień wrażliwości Spółki na wzrost i spadek kursu EUR/PLN i USD/PLN przedstawiony jest w poniższej tabeli. Analiza wrażliwości obejmuje wyłącznie nierozliczone na koniec okresu sprawozdawczego pozycje denominowane w walutach obcych i prezentuje potencjalną zmianę wartości aktywów i zobowiązań finansowych w wyniku zmiany kursu walutowego.

Analiza wrażliwości skalkulowana jest w oparciu o zmienność implikowaną publikowaną przez serwis Reuters na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Analiza wrażliwości na zmiany kursów walutowych:

	Kurs EUR/PLN				Kurs USD/PLN			
	31.12.2018		31.12.2017		31.12.2018		31.12.2017	
	zysk netto	inne całkowite dochody	zysk netto	inne całkowite dochody	zysk netto	inne całkowite dochody	zysk netto	inne całkowite dochody
zmiana %	6,0%		6,3%		10,0%		10,3%	
Zmiana wartości aktywów finansowych	21,0	-	16,1	-	27,2	-	12,8	-
Zmiana wartości zobowiązań finansowych	(21,2)	(25,3)	(12,9)	(14,4)	(21,7)	(8,7)	(40,5)	(2,5)
Wpływ na zysk przed opodatkowaniem lub inne całkowite dochody	(0,2)	(25,3)	3,2	(14,4)	5,5	(8,7)	(27,7)	(2,5)
Efekt podatkowy	-	4,8	(0,6)	2,7	(1,0)	1,7	5,3	0,5
WPLYW NA ZYSK NETTO	(0,2)		2,6		4,5		(22,4)	
WPLYW NA INNE CAŁKOWITE DOCHODY		(20,5)		(11,7)		(7,0)		(2,0)

Przy spadku kursów walutowych (odchylenie o -%) analiza wrażliwości przyjmuje identyczne wartości jak w powyższej tabeli, tylko ze znakiem przeciwnym.

(c) RYZYKO ZMIANY PRZEPIŁYWÓW PIENIĘŻNYCH W WYNIKU ZMIAN STÓP PROCENTOWYCH

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim faktu, iż przepływy pieniężne mogą ulec zmianie w wyniku zmian rynkowych stóp procentowych. Spółka częściowo finansuje swoją działalność operacyjną i inwestycyjną kapitałem obcym oprocentowanym według zmiennych stóp procentowych i inwestuje wolne środki pieniężne w aktywa finansowe również w większości oprocentowane według zmiennych stóp procentowych. Spółka jest głównie narażona na ryzyko zmiany stóp procentowych w zakresie aktywów z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych oraz lokat i środków pieniężnych. W mniejszym stopniu Spółka jest narażona na zmiany stóp procentowych w zakresie zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. Ryzyko zmiany stóp procentowych wynika ze zmienności następujących stawek referencyjnych: WIBOR O/N, WIBOR 1M, WIBOR 3M, LIBOR 1M dla EUR, EURIBOR 1M, LIBOR 1M dla USD, LIBOR 3M dla USD.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej narażone na zmianę stóp procentowych prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2018	31.12.2017
Długoterminowe aktywa finansowe:		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty Funduszu Likwidacji Zakładów Górnictw	329,1	310,9
Lokaty bankowe	10,6	10,3
Aktywa z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych	1 826,1	-

	31.12.2018	31.12.2017
Należności handlowe oraz pozostałe należności:		
Należności z tytułu nabycia certyfikatów inwestycyjnych	-	1 450,0
Krótkoterminowe aktywa finansowe:		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 636,6	1 209,8
Długoterminowe zobowiązania finansowe:		
Kredyty i pożyczki	5,0	7,0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	792,6
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	10,9	26,6
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe:		
Kredyty i pożyczki	2,0	2,0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	121,0	63,4
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	15,8	29,1
Środki pieniężne otrzymane z tytułu rozliczeń Cash pooling	489,0	183,2

Spółka nie wykorzystuje instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmiany stóp procentowych.

W poniższych tabelach zaprezentowano potencjalny wpływ na zysk netto zmiany stóp procentowych. Analiza obejmuje wyłącznie pozycje instrumentów finansowych narażonych na ryzyko zmiany stopy procentowej wg stanu na dzień kończący okres sprawozdawczy. Przyjęty w 2018 roku poziom wahań stóp procentowych odzwierciedla hipotetyczną zmianę poziomu stopy referencyjnej w PLN.

Analiza wrażliwości na zmiany stóp procentowych:

	Stopa procentowa PLN		Stopa procentowa USD	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Zmienność w punktach bazowych				+50pb
Zmiana wartości aktywów finansowych	18,1	14,5	0,7	0,3
Zmiana wartości zobowiązań finansowych	(3,0)	(3,8)	(0,2)	(1,6)
Wpływ na zysk przed opodatkowaniem	15,1	10,7	0,5	(1,3)
Efekt podatkowy	(2,9)	(2,0)	(0,1)	0,2
WPLYW NA ZYSK NETTO	12,2	8,7	0,4	(1,1)

Przy odchyleniu stóp procentowych o -50 punktów bazowych analiza wrażliwości przyjmuje identyczne wartości jak w powyższej tabeli tylko ze znakiem przeciwnym.

JSW jest głównie narażona na ryzyko zmiany stopy procentowej w PLN i USD. W przypadku stóp procentowych LIBOR EUR, ze względu na ich małą zmienność oraz niewielki udział środków walutowych w ogóle środków pieniężnych narażonych na ryzyko zmiany stopy procentowej, wpływ na wynik finansowy Spółki jest nieistotny.

(d) RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe w JSW koncentruje się w następujących obszarach:

- należności handlowe,
- środki pieniężne na rachunkach bankowych i lokaty bankowe,
- certyfikaty inwestycyjne,
- instrumenty pochodne.

Ryzyko kredytowe identyfikowane w zakresie należności handlowych związane jest z ich koncentracją i terminowością obsługi. Sprzedaż realizowana jest do ograniczonej liczby odbiorców, stąd występuje koncentracja ryzyka związanego z należnościami handlowymi. Wdrożona w poprzednich latach polityka handlowa w Grupie Kapitałowej JSW w zakresie sprzedaży koksu, poprzez dywersyfikację odbiorców wpływa na obniżenie ryzyka kredytowego związanego z należnościami handlowymi.

Dominującym odbiorcą zewnętrznym pozostaje nadal Grupa ArcelorMittal oraz spółki, w których Skarb Państwa posiada udziały. Należności od tych odbiorców stanowią odpowiednio 23,7% i 11,3% ogółu należności handlowych na dzień 31 grudnia 2018 roku (2017 rok odpowiednio: 21,8% i 10,5%).

Struktura podmiotowa należności handlowych w latach 2017-2018:

	31.12.2018	31.12.2017
Grupa ArcelorMittal	23,7%	21,8%
Spółki, w których Skarb Państwa posiada udziały	11,3%	10,5%
Jednostki powiązane	29,7%	38,2%
Pozostałe jednostki	35,3%	29,5%

JSW funkcjonując na zmiennym rynku narażone jest na ryzyko nieściągalności należności. W większości klientami JSW są duże koncerny hutnicze o ugruntowanej pozycji rynkowej oraz krajowe zakłady energetyki zawodowej, co ogranicza ww. ryzyko. Od odbiorców o ugruntowanej pozycji, ze względu na strategiczny charakter współpracy oraz możliwość oceny ich dokumentacji finansowej, Spółka nie wymaga zabezpieczeń. Wobec pozostałych odbiorców wymagane są zabezpieczenia: np. nieodwołalna akredytywa, weksel in blanco. Klienci, którzy nie mogą złożyć zaakceptowanego przez JSW zabezpieczenia mogą dokonywać zakupu na zasadach przedpłaty, lub należności od nich są ubezpieczane w firmach ubezpieczeniowych. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku ubezpieczeniu podlegało 8,3% należności handlowych JSW, ponadto zabezpieczonych w postaci weksla in blanco było 4,7%, a zabezpieczonych w formie akredytywy było 9,7% należności handlowych JSW (wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku ubezpieczeniu podlegało 5,4% należności handlowych JSW, ponadto zabezpieczonych w postaci weksla in blanco było 7,8%, a zabezpieczonych w formie akredytywy było 5,6% należności handlowych JSW).

Mając na uwadze powyższe zabezpieczenia oraz dotychczasową współpracę z odbiorcami, ryzyko nieściągalności należności oszacowano jako niskie.

Ryzyko kredytowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest ograniczone, ponieważ Spółka lokuje swoje środki pieniężne w bankach o ugruntowanej pozycji rynkowej i posiadających rating przyznawany przez międzynarodowe agencje ratingowe. Dobór instytucji finansowych, w których lokowane są środki pieniężne determinowany jest również uwarunkowaniami wynikającymi z podpisanego Programu Emisji Obligacji.

Koncentracja środków finansowych w bankach:

Bank	Rating	Agencja ratingująca	31.12.2018	31.12.2017
A	A2	Moody's	82,1%	79,1%
B	BBB+	FITCH	10,1%	-
C	A-	FITCH	7,3%	-
Pozostałe	-	-	0,5%	20,9%
			100,0%	100,0%

Powyższa informacja pokrywa środki pieniężne z Noty 6.6.i 6.9.

W związku z ostrożnym doбором banków, z którymi współpracuje Spółka obecny poziom ryzyka można oszacować jako niski.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego związanego z utrzymywaniem depozytów oraz działalnością lokacyjną Spółka wdrożyła politykę lokowania wolnych środków finansowych, która określa maksymalne limity koncentracji depozytów w jednym banku oraz sposób ich wyznaczania. Wdrożona polityka ogranicza ryzyko kredytowe poprzez ograniczenie koncentracji środków w jednej instytucji finansowej.

W związku ze stosowaną w Spółce polityką lokowania środków pieniężnych poziom ryzyka związanego z działalnością lokacyjną można oszacować jako niski.

Spółka dokonuje doboru banków współpracujących na płaszczyźnie transakcji terminowych na analogicznych zasadach, jak w przypadku lokowania czasowo wolnych środków finansowych. Zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Walutowym Grupy Kapitałowej JSW, Spółka zabezpiecza ryzyko walutowe m.in. poprzez wykorzystanie hedgingu naturalnego oraz zawieranie transakcji zabezpieczających z bankami oraz spółkami zależnymi. W celu minimalizacji ryzyka związanego z zawieraniem transakcji zabezpieczających Spółka współpracuje wyłącznie z bankami o wysokiej wiarygodności. W celu dywersyfikacji ryzyka związanego z zawieraniem transakcji zabezpieczających, Komitet Ryzyka Walutowego Grupy Kapitałowej JSW ustala maksymalny stopień koncentracji transakcji pochodnych (maksymalny nominalny otwartych transakcji

w jednym banku). Proces zabezpieczania ryzyka walutowego podlega ciąglemu monitoringowi. Najwyższy stopień koncentracji w jednym banku według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 25% dopuszczalnego limitu.

Spółka ocenia, że maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na dzień kończący okres sprawozdawczy sięga pełnej wartości księgowej należności handlowych (bez uwzględnienia wartości godziwej przyjętych zabezpieczeń), środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, certyfikatów inwestycyjnych oraz aktywów finansowych w postaci terminowych lokat bankowych.

(e) RYZYKO UTRATY PŁYNNOŚCI

W związku z ponoszeniem wysokich wydatków o charakterze inwestycyjnym, silnym uzależnieniem przepływów pieniężnych od cen sprzedaży węgla i koksu, w okresach dekonunktury spółka jest narażona na ryzyko utraty płynności. Obecnie w związku ze znaczną poprawą sytuacji finansowej JSW, w tym płynności, a także spłatą zobowiązań z tytułu obligacji, ryzyko to zostało ograniczone.

Obecne warunki rynkowe pozwalają na generowanie dodatnich przepływów gotówkowych na poziomie operacyjnym, co wpływa na wysoki poziom salda dostępnych środków pieniężnych. Ponadto Spółka w ramach planowanych działań strategicznych zmierza do utrzymania Funduszu Stabilizacyjnego, który w czasach dekonunktury będzie stanowił bufor bezpieczeństwa w razie konieczności ponoszenia wydatków nieznajdujących pokrycia we wpływach. W tym celu została zawarta Umowa o Współpracy z TFI Energia S.A. (dawniej PGE Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.), na podstawie której JSW utworzyła JSW Stabilizacyjny FIZ. W dniu 18 stycznia 2018 roku doszła do skutku emisja certyfikatów inwestycyjnych serii A w kwocie 1,5 mld zł. Dodatkowo w dniu 17 grudnia 2018 roku dokonano emisji certyfikatów inwestycyjnych serii B w kwocie 300 mln zł.

Intencją Spółki jest również zachowanie prawidłowej struktury finansowania poprzez utrzymywanie odpowiedniego poziomu źródeł finansowania o charakterze długoterminowym.

Proces zarządzania ryzykiem utraty płynności w Spółce zakłada między innymi efektywne monitorowanie i raportowanie pozycji płynnościowej umożliwiającej podejmowanie działań prewencyjnych w sytuacji zagrożenia utraty płynności oraz utrzymywanie odpowiedniego (minimalnego) poziomu dostępnych środków na obsługę bieżących płatności.

Ponadto w celu efektywniejszego zarządzania bieżącą płynnością finansową w Grupie Kapitałowej JSW funkcjonuje system zarządzania środkami pieniężnymi - Cash pooling rzeczywisty.

Poniższa tabela zawiera analizę zobowiązań finansowych Spółki w odpowiednich przedziałach wiekowych, na podstawie pozostałego okresu do upływu umownego terminu zapadalności na dzień kończący okres sprawozdawczy. Kwoty przedstawione w tabeli stanowią umowne niezdykontowane przepływy pieniężne. Salda zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań o charakterze finansowym przypadające do spłaty w terminie 12 miesięcy są wykazywane w wartościach księgowych, ponieważ wpływ dyskonta jest nieistotny pod względem wartości.

	Poniżej roku	Od 1 do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Ponad 5 lat	Razem
STAN NA 31 GRUDNIA 2018					
Kredyty i pożyczki	2,4	2,2	3,2	-	7,8
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	2 972,4	6,9	5,4	7,5	2 992,2
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	121,3	-	-	-	121,3
Pochodne instrumenty finansowe (rozliczane brutto)	1 022,2	-	-	-	1 022,2
RAZEM	4 118,3	9,1	8,6	7,5	4 143,5
STAN NA 31 GRUDNIA 2017					
Kredyty i pożyczki	2,5	2,4	5,4	-	10,3
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym	1 956,3	16,0	11,7	6,8	1 990,8
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	100,3	255,6	603,0	-	958,9
Pochodne instrumenty finansowe (rozliczane brutto)	518,9	-	-	-	518,9
RAZEM	2 578,0	274,0	620,1	6,8	3 478,9

8.5.2. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Głównym celem zarządzania ryzykiem kapitałowym Spółki jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Spółki dla akcjonariuszy.

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym obejmuje m.in. monitorowanie wskaźników zadłużenie finansowe netto/EBITDA oraz zadłużenie finansowe netto/kapitały własne, obliczanych na poziomie Grupy Kapitałowej JSW w oparciu o uregulowania i definicje zawarte w Warunkach Emisji Obligacji, tj. skorygowanych m.in. o wpływ zdarzeń jednorazowych zdefiniowanych w Warunkach Emisji Obligacji. Zgodnie z Warunkami Emisji Obligacji za kapitał własny uznaje się skonsolidowany poziom kapitałów własnych na koniec danego okresu, wynikający ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej. Zgodnie z wymogami WEO priorytetowe dla Spółki było utrzymywanie wskaźnika zadłużenie finansowe netto/kapitały własne na poziomie nie wyższym niż 0,6, oraz ograniczenie wysokości wskaźnika zadłużenie finansowe netto/EBITDA do poziomu nie przekraczającego 2,5. Według Warunków Emisji Obligacji, JSW była zobowiązana do przedstawienia stosownych wyliczeń wskaźników według stanu na 30 czerwca oraz 31 grudnia, a w przypadku wskaźnika zadłużenia finansowego netto/EBITDA również 31 marca oraz 30 września każdego roku. Według stanu na 31 grudnia 2017 roku poziom wskaźnika zadłużenie finansowe netto/EBITDA wynosił -0,04, a poziom wskaźnika zadłużenie finansowe netto/kapitały własne wynosił -0,02. W każdym z badanych okresów w 2018 roku, zarówno wskaźnik zadłużenie finansowe netto/kapitały własne jak i wskaźnik zadłużenie finansowe netto/EBITDA przyjmowały wartości ujemne, co wynikało z nadwyżki środków pieniężnych nad zobowiązaniami finansowymi.

JSW w każdym obszarze swojej działalności jest narażona na występowanie różnego rodzaju ryzyk. Spółka, dbając o realizację celów strategicznych, aktywnie zarządza ryzykami występującymi w swojej działalności, dążąc do maksymalnego ograniczenia lub wyeliminowania ich potencjalnego negatywnego wpływu na wynik. Poza omówionymi w niniejszym sprawozdaniu finansowym ryzykami o charakterze finansowym, Spółka jest narażona na ryzyka o charakterze niefinansowym, m.in. ryzyka związane z otoczeniem społeczno-gospodarczym i rynkowym, ryzyka związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, ryzyka środowiskowe oraz związane z otoczeniem prawnym. Czynniki ryzyka o charakterze niefinansowym zostały szczegółowo opisane w Punkcie 3.7. Sprawozdania Zarządu z działalności Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. oraz Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku.

9. POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

9.1. POZYCJE WARUNKOWE

Aktywa warunkowe

JSW z uwagi na wyroki sądów administracyjnych w zakresie możliwości opodatkowania obudów podziemnego wyrobiska górniczego, złożyła korekty deklaracji do gmin za lata nieobjęte postępowaniami podatkowymi. W tej sytuacji w II półroczu 2017 roku zaprzestala aktywowania w należnościach kolejnych zapłaconych do gmin podatków z tytułu opodatkowania obudowy określonych w decyzjach wymiarowych i zaczęła ujmować je jako należności warunkowe. Wysokość zapłaconych a możliwych potencjalnie do odzyskania kwot spornego podatku od nieruchomości wynosi 6,0 mln zł.

Zobowiązania warunkowe

(a) szkody górnicze

Spółka w ramach przyjętej polityki tworzenia rezerw ujmuje w sprawozdaniu finansowym rezerwy na szkody górnicze, które są skutkiem działalności eksploatacyjnej kopalń węgla kamiennego należących do Spółki, w wartości bieżącej nakładów niezbędnych do wypełnienia zobowiązania. Spółce nie jest znana metoda ustalenia wartości przyszłych szkód górniczych, które wystąpią na skutek przeszłych działań eksploatacyjnych, która umożliwiłaby wiarygodne oszacowanie przyszłych kosztów ich likwidacji.

(b) gwarancje zatrudnienia

W wyniku prowadzonych ze stroną społeczną rozmów w ramach Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego dotyczących m.in. gwarancji zatrudnienia oraz kwestii związanych z przeprowadzeniem Oferty publicznej, w dniu 5 maja 2011 roku Zarząd Spółki podpisał, a działająca w Spółce organizacje związkowe parafowały porozumienie zbiorowe z Zarządem („Porozumienie”). W ramach Porozumienia strony ustaliły m.in., że co do zasady, okres gwarancji zatrudnienia dla pracowników Spółki wynosi 10 lat od dnia upublicznienia akcji Spółki. W przypadku niedotrzymania przez Spółkę gwarancji zatrudnienia, Spółka będzie zobowiązana do wypłaty odszkodowania w wysokości równej iloczynowi przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w Spółce w roku poprzedzającym rozwiązanie stosunku pracy i liczby miesięcy, które pozostają do upływu okresu gwarancji zatrudnienia (w przypadku pracowników administracyjnych nie więcej niż sześćdziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym). Postanowienia dotyczące gwarancji zatrudnienia weszły w życie w dniu upublicznienia akcji Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Ponadto, w dniu 18 maja 2011 roku KK Zabrze i Spółka zawarły ze związkami zawodowymi działającymi w KK Zabrze porozumienie dotyczące pakietu gwarancji socjalnych dla pracowników KK Zabrze, którego treść w zakresie gwarancji zatrudnienia jest analogiczna do treści uzgodnionego w Spółce Porozumienia. Spółka wystąpiła w charakterze gwaranta zobowiązań KK Zabrze.

(c) korekta ceny sprzedaży WZK Victoria

W dniu 30 września 2016 roku JSW zawarła z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. oraz Towarzystwem Finansowym „Silesia” Sp. z o.o. umowę rozporządzającą dotyczącą sprzedaży 92,84% akcji WZK Victoria za łączną cenę sprzedaży w wysokości 350,0 mln zł. Cała kwota z tytułu sprzedaży akcji WZK Victoria została zapłacona w III kwartale 2016 roku. Cena sprzedaży podlega obniżeniu na zasadzie korekty ceny w oparciu o wartość skumulowanej EBITDA WZK Victoria za lata 2016-2019. Zapłata ewentualnej korekty ceny nastąpi jednorazowo, w terminie 3 miesięcy od zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie WZK Victoria zaudytowanego sprawozdania finansowego za 2019 rok. EBITDA zostanie obliczona przez renomowanego, niezależnego doradcę finansowego, a wyliczenia wykonane zostaną w oparciu o zatwierdzone sprawozdania finansowe WZK Victoria za lata 2016-2019 zaudytowane przez renomowanego, niezależnego audytora spółki. Tak sporządzona kalkulacja będzie stanowiła wiążące dla stron ustalenie i będzie podstawą do ustalenia korekty ceny. W przypadku braku ustalenia korekty ceny zgodnie z powyższymi postanowieniami, niezależnie od powodu, do dnia 31 grudnia 2020 roku kwota korekty ceny zostanie ustalona przez sąd.

(d) udzielone poręczenia

Na dzień 31 grudnia 2018 roku czynne pozostawało poręczenia udzielone przez Spółkę za zobowiązania Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju z tytułu zaciągniętej pożyczki w Banku Ochrony Środowiska S.A. w kwocie 0,3 mln zł z terminem ważności do 31 grudnia 2020 roku.

(e) odpowiedzialność solidarna i subsydiarna za zobowiązania w związku z nabyciem KWK Knurów-Szczygłowice

W związku z zawarciem w dniu 31 lipca 2014 roku umowy nabycia od Kompanii Węglowej S.A. („KW S.A.”) zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci zakładu górniczego KWK „Knurów-Szczygłowice” („ZORG”) JSW odpowiada solidarnie i subsydiarnie za zobowiązania Kompanii Węglowej S.A. wynikające lub związane z prowadzeniem ZORG powstałe do dnia nabycia (włącznie):

- wobec kontrahentów realizujących dostawy i świadczących usługi na rzecz KWK Knurów-Szczygłowice. Wartość tych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 1,2 mln zł (na dzień nabycia ZORG wynosiła 184,2 mln zł, na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 2,3 mln zł),
- z tytułu podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych, ograniczone do kwot wykazanych w zaświadczeniach o wysokości zaległości zbywającego. Wartość tych zobowiązań wynosi 108,6 mln zł.

(f) Odsetki hipoteczne od zobowiązań

Zgodnie z art. 5 Ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 roku, nie rzadziej niż na koniec każdego kwartału, Spółka nalicza odsetki hipoteczne od zobowiązań, dla których przewidziano w umowie termin zapłaty dłuższy niż 30 dni. Wysokość naliczonych odsetek koryguje się następnie do wysokości przewidywanego obciążenia Spółki przez kontrahentów z tytułu przysługującego im prawa. Spółka obciąża wynik finansowy 50% maksymalnej kwoty przysługujących odsetek hipotecznych kontrahentom, co odpowiada aktualnemu poziomowi ryzyka wystąpienia kontrahentów z roszczeniem zapłaty odsetek za wydłużony termin płatności ponad przewidziany w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Odsetki hipoteczne od zobowiązań naliczone za 2018 rok wyniosły 27,5 mln zł (saldo zobowiązań z tego tytułu na 31 grudnia 2018 roku wyniosło 25,5 mln zł). Pozostała część przewidywanego ryzyka obciążenia Spółki z tytułu naliczonych odsetek hipotecznych za wydłużony termin płatności ujawniana jest jako zobowiązania warunkowe. Odsetki przedawniają się po upływie 3 lat od terminu płatności faktury, za którą odsetki przysługiwały. W roku 2018 JSW otrzymała noty odsetkowe za wydłużony termin płatności (za lata 2015-2018) w łącznej wartości 6,9 mln zł. Łączna wartość zobowiązania warunkowego na koniec 2018 dotyczy lat 2016, 2017, 2018 to 57,5 mln zł.

(g) pozostałe zobowiązania warunkowe

W dniu 30 stycznia 2018 roku JSW złożył warunkową ofertę wiążącą na nabycie 4 430 476 akcji stanowiących 95,01% w kapitale zakładowym spółki Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A. z siedzibą w Tarnowskich Górach („PBSz”). Przedmiotem działalności PBSz jest wykonawstwo specjalistycznych usług górniczych: wyrobisk pionowych (głównie szybów i szybków), poziomych i tuneli, budownictwo, działalność w zakresie architektury, inżynierii, wynajem maszyn i urządzeń bez obsługi, w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa. Potencjalna akwizycja będzie wpisywała się w założenia Strategii Spółki. Zawarcie Umowy uzależnione jest od wielu warunków zawieszających.

W dniu 21 grudnia 2018 roku przedstawiciele JSW („Kupujący”) oraz PBSz 1 Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach i PRIMETECH S.A. z siedzibą w Katowicach („Sprzedający”) zawarli umowę warunkową zobowiązującą do sprzedaży ww. akcji PBSz. W wyniku negocjacji ostateczna cena rozliczenia transakcji została ustalona na poziomie 204,0 mln zł, z czego kwota 199,0 mln zł zostanie zapłacona w dacie zamknięcia transakcji natomiast kwota 5,0 mln zł zostaje zatrzymana w celu zagwarantowania zapewnień Sprzedającego i zostanie rozliczona po dacie zamknięcia transakcji, najdalej w terminie trzech miesięcy po tej dacie. Cała kwota ceny przeznaczona zostanie na spłatę zobowiązań kredytowych, w celu zwolnienia zabezpieczeń na akcjach i aktywach PBSz.

Umowa warunkowa uwzględnia zasadnicze warunki brzegowe ustalone w dokumencie obejmującym podstawowe warunki transakcji sprzedaży („Term-Sheet”). Ponadto, możliwość zawarcia umowy rozporządzającej na zamknięciu transakcji uzależniona jest od wcześniejszego uzyskania przez Kupującą zgody UOKiK na przeprowadzenie transakcji nabycia akcji PBSz oraz uzyskaniu pozytywnej decyzji Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia Spółki, a także od uzgodnienia przez strony działające w dobrej wierze, niektórych warunków technicznych rozliczenia transakcji lub od złożenia oświadczeń podmiotów trzecich o zasadniczo uzgodnionej treści.

Po dniu kończącym okres sprawozdawczy, tj. 15 stycznia 2019 roku wpłynęła decyzja Prezesa Urzędu Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) z dnia 14 stycznia 2019 roku, w której po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek JSW, Prezes UOKiK wydał zgodę na dokonanie koncentracji polegającej na przejściu JSW kontroli nad PBSz.

Pozostałe zobowiązania warunkowe prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2018	31.12.2017
Cesja należności	-	10,0
Zobowiązania wekslowe	33,3	97,5
Roszczenia sporne	0,6	0,7
Zobowiązanie z tytułu prawa do korzystania z informacji geologicznej	14,5	15,9
Maksymalny poziom ryzyka obciążenia Spółki z tytułu naliczonych odsetek hipotecznych za wydłużony termin płatności powyżej 30 dni, nie objęty zobowiązaniem	57,5	39,5

Informacje o istotnych postępowaniach sądowych, administracyjnych i arbitrażowych

W 2018 roku w JSW nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczące zobowiązań lub wierzytelności, których pojedyncza lub łączna wartość przekraczałyby 10% kapitałów własnych JSW. Spółka uczestniczy w postępowaniach sądowych i administracyjnych związanych z prowadzoną przez nią normalną działalnością.

Postępowania sądowe, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na sytuację finansową Spółki zostały zaprezentowane w Punkcie 4.7. Sprawozdania Zarządu z działalności Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. oraz Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku.

9.2. PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE ORAZ ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO

PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

Przyszłe zobowiązania umowne zaciągnięte na dni kończące okresy sprawozdawcze, nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują:

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania umowne zaciągnięte w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	497,0	323,0
Pozostałe	17,6	0,9
RAZEM	514,6	323,9

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO – SPÓŁKA JAKO LEASINGOBIORCA (KORZYSTAJĄCY)

Spółka jako leasingobiorca posiadała na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2017 roku nieodwoływalne umowy leasingu operacyjnego. Spółka użytkuje rzeczowe aktywa trwałe, w tym m.in.: kombajny ścienne, chodnikowe, maszyny górnicze oraz zakłady przeróbki mechanicznej węgla, na podstawie umów leasingu operacyjnego (najem, dzierżawa).

Koszt opłat leasingowych w leasingu operacyjnym (umowach najmu, dzierżawy itp.) ujęty w wyniku finansowym na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 165,5 mln zł (na 31 grudnia 2017 roku: 138,1 mln zł).

Łączne kwoty przyszłych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego wynoszą:

	31.12.2018	31.12.2017
Do 1 roku	131,4	173,6
Od 1 roku do 5 lat	525,4	402,4
Powyżej 5 lat	1,9	97,2

Do leasingu operacyjnego Spółka zalicza również nabyte nieodpłatnie prawo wieczystego użytkowania gruntów. Opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęte w wyniku finansowym na dzień 31 grudnia 2018 roku wynoszą 4,5 mln zł (na 31 grudnia 2017 roku: 2,7 mln zł).

Przyszłe opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów:

	31.12.2018	31.12.2017
Do 1 roku	4,5	2,7
Od 1 roku do 5 lat	17,3	10,1
Powyżej 5 lat	107,0	98,9

Zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały oszacowane na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

9.3. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Na dzień 31 grudnia 2018 roku większościovym akcjonariuszem Spółki był Skarb Państwa.

INFORMACJE O TRANSAKCJACH ZE SPÓLKAMI POWIĄZANYMI

W 2018 roku Skarb Państwa był bezpośrednim podmiotem dominującym najwyższego szczebla. W związku z powyższym wszystkie spółki należące do Skarbu Państwa (bezpośrednio i pośrednio) są podmiotami powiązаныmi ze Spółką. Zarząd Spółki ujawnił w niniejszym sprawozdaniu finansowym transakcje z istotnymi jednostkami powiązаныmi, które zostały zidentyfikowane jako podmioty powiązаныne na podstawie jego najlepszej wiedzy.

Indywidualnie znaczące transakcje

W 2018 roku i w 2017 roku wszystkie transakcje Spółki z podmiotami powiązаныmi dokonywane były na warunkach rynkowych oraz miały charakter typowy i zawierane były w normalnym trybie działalności.

Zidentyfikowano indywidualne transakcje przeprowadzone między JSW i jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa, które były znaczące ze względu na nietypowy zakres i/lub kwotę:

- w 2017 roku: nieodpłatne przekazanie KWK Krupiński do SRK (Nota 3.5),

Pozostałe transakcje w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku oraz w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku zawarte przez Spółkę z jednostkami zależnymi od Skarbu Państwa, które są znaczące zbiorowo, związane są z bieżącą działalnością operacyjną Spółki. W 2018 roku najistotniejszymi dostawcami Spółki będącymi spółkami kontrolowanymi przez Skarb Państwa były następujące podmioty: PKP Cargo S.A., Huta Łabędy S.A., Grupa Kapitałowa PGNiG. Natomiast najistotniejszymi odbiorcami Spółki będącymi spółkami kontrolowanymi przez Skarb Państwa były w 2018 roku następujące podmioty: Grupa PGE S.A., WZK Victoria S.A., Grupa Enea S.A., Grupa Tauron S.A., Węglokoks S.A., Grupa Kapitałowa PGNiG.

Transakcje z instytucjami finansowymi zależnymi od Skarbu Państwa dotyczące zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych zostały opisane w Nocie 5.2.

Poniżej przedstawiono transakcje dokonywane z jednostkami zależnymi i stowarzyszonymi:

	2018	2017
Transakcje dokonywane z Jednostkami zależnymi		
Zakupy w okresie	4 737,9	3 970,9
Saldo zobowiązania na koniec okresu *	1 190,8	500,8
ŁĄCZNIE DOKONANE ZAKUPY	4 737,9	3 970,9
SALDO ZOBOWIĄZAŃ OGÓŁEM	1 190,8	500,8

* z uwzględnieniem podatku VAT

Poniżej przedstawiono wartości sprzedaży i kwoty należności:

	2018	2017
Transakcje dokonywane z Jednostkami zależnymi		
Sprzedaż w okresie	3 233,2	3 019,7
Saldo należności na koniec okresu *	399,2	410,3
Transakcje dokonywane z Jednostkami stowarzyszonymi		
Sprzedaż w okresie	-	1,2
Saldo należności na koniec okresu *	-	-
ŁĄCZNIE DOKONANA SPRZEDAŻ	3 233,2	3 020,9
SALDO NALEŻNOŚCI OGÓŁEM	399,2	410,3

* z uwzględnieniem podatku VAT

Na podstawie Polityki Zarządzania Ryzykiem Walutowym w Grupie Kapitałowej JSW określającej jednolite zasady w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym, JSW zawierała w 2018 roku z jednostkami zależnymi transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiadała udzielonych poręczeń za zobowiązania jednostek zależnych.

Otrzymane poręczenia od jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosły 2 218,5 mln zł (na 31 grudnia 2017 roku: 2 218,5 mln zł) i dotyczą one zabezpieczenia spłaty zobowiązań z tytułu wyemitowanych przez JSW dłużnych papierów wartościowych w ramach Programu emisji obligacji, opisanych w Nocie 5.2.

JSW oraz jednostki zależne nie dokonują zabezpieczenia finansowego realizowanej sprzedaży w ramach Grupy. Kwoty nieregulowanych płatności w transakcjach z jednostkami zależnymi, stowarzyszonymi i jednostką współzależną zostaną rozliczone w środkach pieniężnych.

W 2018 roku nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji z jednostkami powiązаныmi.

INFORMACJE O TRANSAKCJACH Z CZŁONKAMI ZARZĄDU

Zarząd JSW stanowi kluczową kadrę zarządzającą Spółki.

Wynagrodzenie Członków Zarządu JSW:

	2018 (tys. zł)	2017 (tys. zł)
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze:		
- wynagrodzenia, usługi zarządzania *	3 720,0	3 098,0
- premia roczna **	-	-
- świadczenia, dochody z innych tytułów ***	-	560,0
RAZEM	3 720,0	3 658,0

* W pozycji ujęto wynagrodzenia wypłacane na podstawie umów o zarządzanie - kontraktów menedżerskich.

W 2017 roku pozycja obejmuje również wynagrodzenie Członka Rady Nadzorczej Pana Daniela Ozona delegowanego do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu JSW – wynagrodzenie ustalone uchwałami Rady Nadzorczej.

** Pozycja ta obejmuje premię roczną, uzależnioną od realizacji celów zarządczych. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, nie została podjęta uchwała Rady Nadzorczej o stopniu realizacji celów zarządczych i uzależnionej od nich wysokości premii za 2017 rok.

*** Pozycja ta obejmuje świadczenia wypłacone po wygaśnięciu kontraktu menedżerskiego / wynagrodzenie za okres wypowiedzenia usług zarządzania, odprawa, odszkodowanie za powstrzymanie się od działalności konkurencyjnej.

Szczegóły umów zawartych z osobami zarządzającymi zostały opisane w Punkcie 7.16. Sprawozdania Zarządu z działalności Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. oraz Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku.

INFORMACJE O TRANSAKCJACH Z CZŁONKAMI RADY NADZORCZEJ

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej JSW:

	2018 (tys. zł)	2017 (tys. zł)
Krótkoterminowe świadczenia	530,9	515,5
RAZEM	530,9	515,5

Dodatkowe informacje na temat wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. oraz Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku (Punkt 7.16.).

W 2018 roku nie zostały udzielone żadne pożyczki Członkom Zarządu ani Członkom Rady Nadzorczej JSW.

9.4. WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego JSW oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej JSW za rok 2018 jest PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audit sp.k. Wyboru firmy audytorskiej dokonała w dniu 29 listopada 2017 roku Rada Nadzorcza JSW.

Umowa pomiędzy JSW a PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. została zawarta w dniu 13 marca 2018 roku i dotyczy badania sprawozdania finansowego JSW za lata 2018-2020, skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej JSW za lata 2018-2020, wykonanie przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego JSW za I półrocze 2018 roku, 2019 i 2020 roku oraz śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej JSW za I półrocze 2018 roku, 2019 i 2020 roku.

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdania finansowego JSW oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej JSW za rok 2017 była firma Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (wcześniej: Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.).

Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz JSW przedstawia poniższa tabela:

	2018 (tys. zł)	2017 (tys. zł)
Obowiązkowe badanie	226,3	179,0
Przegląd śródrocznych sprawozdań finansowych	76,0	75,0
Pozostałe usługi	-	189,6
RAZEM	302,3	443,6

9.5. ZDARZENIA PO DNIU KOŃCZĄCYM OKRES SPRAWOZDAWCZY

Po dniu 31 grudnia 2018 roku tj. po dniu kończącym okres sprawozdawczy, zgodnie z posiadaną wiedzą, nie wystąpiły inne niż wymienione poniżej, istotne zdarzenia mogące znacząco wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego, które nie byłyby uwzględnione w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku:

- W dniu 7 stycznia 2019 roku przedstawiciele JSW jako Kredytobiorcy oraz PKO BP S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., Bank Gospodarstwa Krajowego oraz ICBC (Europe) S.A. Oddział w Polsce, a także Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., działających łącznie jako Kredytodawcy podpisali kluczowe warunki finansowania przeznaczonego dla Grupy Kapitałowej JSW („Term Sheet”). Finansowanie zostanie udzielone w formie kredytu terminowego, pożyczki terminowej, kredytu odnawialnego oraz kredytu akwizycyjnego, pod warunkiem uzyskania właściwych zgód korporacyjnych zarówno po stronie Kredytodawców jak i Spółki, zawarcia akceptowalnej dokumentacji dotyczącej finansowania oraz ustanowieniu stosownych zabezpieczeń na rzecz Kredytodawców. Term Sheet przewiduje łączne zaangażowanie ze strony Kredytodawców w wysokości 460,0 mln zł oraz równowartość w złotych kwoty ok. 81,0 mln USD. Planowane do pozyskania finansowanie zostanie przeznaczone na refinansowanie istniejącego zadłużenia Grupy Kapitałowej JSW, finansowanie inwestycji Grupy Kapitałowej JSW i finansowanie innych celów ogólnokorporacyjnych oraz w ramach kredytu akwizycyjnego sfinansowanie nabycia przez Spółkę akcji spółki Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A. Finansowanie planowane jest na maksymalny okres 7 lat, przy czym finansowanie w formie kredytu odnawialnego określono na okres 5 lat z możliwością jego przedłużenia maksymalnie o 2 lata.
- W dniu 15 stycznia 2019 roku wpłynęła do pełnomocnika Spółki decyzja Prezesa Urzędu Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) z dnia 14 stycznia 2019 roku, w której wydał zgodę na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez Spółkę kontroli nad Przedsiębiorstwem Budowy Szybów S.A. z siedzibą w Tarnowskich Górach („PBSz”). Decyzja ta jest konsekwencją zawarcia przez Spółkę w dniu 21 grudnia 2018 roku jako Kupującej oraz PBSZ 1 Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach i PRIMETECH S.A. z siedzibą w Katowicach jako Sprzedających warunkowej umowy zobowiązującej sprzedaży 4 430 476 akcji PBSz stanowiących 95,01% udziału w kapitale zakładowym PBSz, o czym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 40/2018. Uzyskanie zgody UOKiK przez Spółkę na dokonanie koncentracji stanowiło jeden z głównych warunków, od których uzależnione jest zawarcie umowy rozporządzającej na zamknięciu transakcji. Dnia 15 lutego 2019 roku Rada Nadzorcza JSW pozytywnie zaopiniowała wniosek Zarządu JSW do Walnego Zgromadzenia JSW w sprawie udzielenia zgody na przeprowadzenie transakcji nabycia przez JSW akcji PBSz. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie JSW zwołane zostało na dzień 21 marca 2019 roku.
- W dniu 16 stycznia 2019 roku Zarząd JSW podjął uchwałę o całkowitym wykupie obligacji o łącznej wartości nominalnej 71 510 000 zł oraz 13 170 000 USD, wyemitowanych w ramach Programu Emisji Obligacji ustanowionego przez JSW w dniu 30 lipca 2014 roku wraz z późniejszymi zmianami. Realizacja wykupu obligacji Spółka nastąpiła w dniu 18 stycznia 2019 roku, co zakończyło Program Emisji Obligacji. Wykup obligacji jest zgodny z zapisami Warunków Emisji Obligacji.

- Zarząd Jastrzębskiej Spółki Węglowej podjął decyzję o wydzieleniu ze struktur Kopalni Zespołonej Borynia-Zofiówka-Jastrzębie nowej kopalni, noszącej nazwę - od nazwy złoża węgla - Bzie-Dębina. Decyzję zarządu zaakceptowała pod koniec stycznia rada nadzorcza spółki. Zapowiadana od kilku miesięcy decyzja zarządu ma pomóc w zintensyfikowaniu robót górniczych w tym rejonie, a co za tym idzie, szybciej rozpocząć wydobycie węgla koksowego. Zasoby operatywne nowej kopalni szacowane są na ponad 180 mln ton węgla, znajdującego się w złożach Bzie-Dębina 1-Zachód (prawie 71,5 mln ton zasobów, do końca roku JSW chce pozyskać koncesję na to złożo) oraz Bzie-Dębina 2-Zachód (113,8 mln ton, koncesja należy już do JSW). Około 95 proc. zasobów w złożach Bzie-Dębina to węgiel koksowy typu 35. Aktualnie w polu Bzie trwają prace badawcze związane z zagęszczeniem siatki otworów dla pełniejszego rozpoznania złoża (5 otworów), a także prowadzone są roboty korytarzowe udostępniające pokłady węgla. Dla usprawnienia procesów technologicznych konieczne jest również wyposażenie szybu zjazdowo - materiałowego we wszystkie niezbędne urządzenia. Natomiast, aby poprawić wentylację, trzeba wybudować szyb wentylacyjny oraz całą niezbędną infrastrukturę kopalni za wyjątkiem zakładu przerobczego, ponieważ urobek z Bzia trafi do zmodernizowanego zakładu przeróbki Zofiówki.
- W dniu 7 marca 2019 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGWiR w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki w drodze emisji akcji serii F o kwotę 1,1 mln zł. Podwyższony kapitał zostanie pokryty wkładem niepieniężnym z majątku JSW (KWK Knurów-Szczygłowice). Do końca marca 2019 roku planowane jest zawarcie umowy objęcia udziałów przez JSW.

10. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

W sprawie rzetelności sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

Zarząd JSW oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy, niniejsze roczne sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. oraz Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

11. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze sprawozdanie finansowe za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd JSW dnia 13 marca 2019 roku.

Jastrzębie-Zdrój, 13 marca 2019 roku




Podpis osoby odpowiedzialnej za sporządzenie sprawozdania finansowego:

Adam Mańka – Dyrektor Biura Główny Księgowy

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU JSW

Daniel Ozon Prezes Zarządu



Tomasz Śledź Zastępca Prezesa Zarządu



Robert Małek p.o. Zastępcy Prezesa Zarządu



Artur Wojtków Zastępca Prezesa Zarządu

